SAYI: 220 AĞUSTOS 2025

TDB
TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ

TDBD
TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ DERGİSİ

Dişhekimliği kontenjanları %25 azaltıldı

Kontenjanlar düştü Mesleğimiz nefes aldı

HALEON

DİŞLERİNİZDE
HASSASİYET VAR MI?

EVET

DHEQ15 ANKETİ İLE TARAMA

Potansiyel semptomatik DH hastası
DHEQ-15 Anketi

HAYIR

SOĞUK HAVA ÜFLEME TESTİ KULLANARAK TARAMA

Potansiyel asemptomatik DH hastası
Uyarıcı bazlı DH için tanısal test: 3 yollu şırınga kullanarak soğuk hava üfleme testi

SENSODYNE KLİNİK ONARIM

2 DAKİKA*

Hassas dişlerde savunmasız bölgeler üzerinde onarıcı bir katman oluşturarak onarımı desteklediği ve sürekli kullanım ile uzun süreli hassasiyet koruması sağladığı klinik olarak kanıtlanmıştır.

Tükürük ile temas ettiği anda **AKTİVE OLUR**

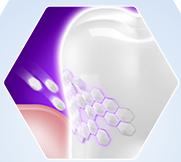

Hassas bölgelerden kaybolan önemli koruyucu tabakayı **YENİLER**

Düzenli kullanımda hassasiyetin geri gelmesine karşı **KORUR**

PM-TR-SENO-25-00092

DAHA FAZLASI İÇİN:

*14 gün içinde klinik olarak hassasiyet rahatlaması sağlar.

OssMem

Yeni Kemik Oluşumu İçin Bariyer Fonksiyonuna Sahip Emilebilir Membran

www.osstemshop.com.tr'de

SİZLERİ BEKLİYOR!

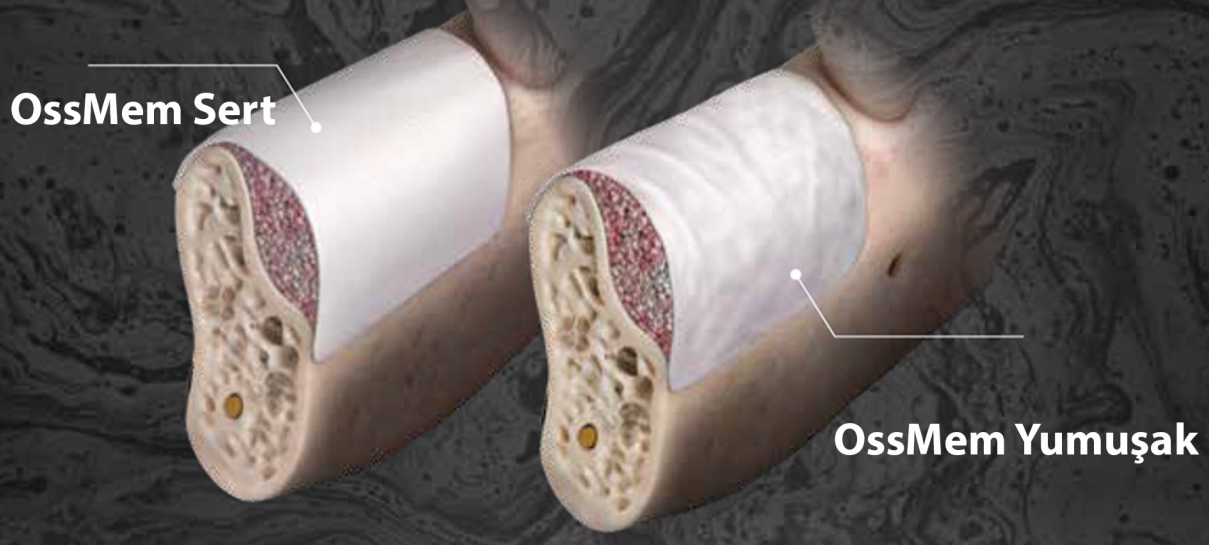

OSSTEM IMPLANT

APPLEDENTAL

Yeni A2 LED

- 1 YIL GARANTİ
- 1000 SAAT LED ÖMRÜ
- 520.000 RPM
- 30 W GÜÇ
- 3. NOKTADAN ETKİN SU SOĞUTMA

METRO DİŞ

G.M.K. Bulvarı No:17/4 Demirtepe
Kızılay-ANKARA

W: 0532 401 96 76 **T:** 0312 231 83 76

www.metrodis.com.tr - info@metrodis.com.tr

Daha beyaz bir gülümseme, dünyanızı aydınlatır

Opalescence beyazlatma sistemleri, insanlara daha parlak ve beyaz gülüşler kazandırma misyonuyla hizmet veriyor. Böylece kişiler, en iyi görünümlerine ve en iyi hislerine ulaşarak güzel günlerini daha da güzelleştiriyor. Profesyonel diş beyazlatmanın global lideri olarak Opalescence,[1] bugüne kadar 100 milyondan fazla gülümsemenin ışıldamasını sağladı.[1] Bu da sayısız daha güzel gün demek.

Opalescence™
tooth whitening systems

Diş beyazlatma çözümlerimiz hakkında bilgi almak için ultradent.eu/brighterworld adresini ziyaret edin ve insanlara gülümsemeleri için daha fazla sebep sunun.

1. Yayınlanmamış veriler.

BLOG

ULTRADENT
PRODUCTS, INC

TDBD 220
AĞUSTOS 2025

TDB bu sayıda

09 **BAŞYAZI**
TDB Genel Başkanı Fatih Güler

11 **TDB GÜNDEMİ**
TDB Genel Sekreteri Gassan Yücel

12 **KONTENJANLAR DÜŞTÜ, MESLEĞİMİZ NEFES ALDI**
TDB Merkez Yönetim Kurulu uzun zamandır sürdürülen girişimlerin sonucu olan bu gelişmeyi mesleğimize nefes aldıracak bir adım olarak değerlendirdi.

14 **HEKİMLERİN HİLELİ İSTİHDAMI YASAKLANDI**
Sağlıkla ilgili yasalarda yapılan değişikliklerle iş kanununun etrafından dolaşan çeşitli istihdam biçimleri açıkça yasaklandı.

16 **FERDİ KAZA SİGORTASI YENİLENDİ**
Protokolle meslektaşlarımız ferdi kaza ve iş göremezlik sigortası kapsamına alındı

18 **TDB AKADEMİ MODÜLER EĞİTİMİ**
TDB Akademi 13-14 Haziran 2025 tarihlerinde "Genç Bireylerde Travma ve Restoratif Dişhekimliği" başlıklı bir modüler eğitim gerçekleştirdi.

Sahibi TDB Merkez Yönetim Kurulu adına
Fatih Güler
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Gassan Yücel
Genel Yayın Yönetmeni
Meltem Çağın Alkan Yıldırım
Yayın türü Yaygın süreli yayın
Yayın aralığı Aylık
Dili Türkçe
Editör Hakan Sürmen
Fotoğraf Oğuz Dönmez

Görsel yönetmen
Şeref Kartal
Yayın Kurulu
Meltem Çağın Alkan Yıldırım
Tuğba Alaybeyoğlu
Gizem Bayraktaroğlu
Armağan Demirören
Hakkı Emre Harbalıoğlu
Ülkem Arıkan Hercihan
Ebru Okan
Rengin Oskay
Kutlay Özcan

Sinem Gülsoy Usta
Gökhan Hilmi Üner
İnci Yağdıran
Reklam için başvuru
Tel: 0.212.327 84 41
Yayım tarihi Ağustos 2025
Editoryal üretim ve yapım
Nisan İletişim
Basın Yayın Ltd. Şti.
Tel: 0.212.327 84 41
nisaniletisim@gmail.com
Cihannüma Mah. Salih Efendi Sok. Mistaş İşhanı 2/9
Beşiktaş İSTANBUL

Yönetim yeri ve yazışma adresi
Kızılırmak Mah. 1446. Cad.
Alternatif İş Merkezi No: 12/38
Çukurambar Çankaya - ANKARA
Tel: 0.312.435 93 94
Fax: 0.312.430 29 59
www.tdb.org.tr
e-mail: tdb@tdb.org.tr
ISSN: 2791-8416

20 SAĞLIK TURİZMİ AKDENİZ BÖLGE TOPLANTISI
Sağlık Turizmi Akdeniz Bölge Toplantısı 26-27 Haziran 2025 tarihlerinde Antalya'da gerçekleştirildi.

22 PERŞEMBE SEMİNERLERİ'NDE 'SEZON FİNALİ'
İzmir Dişhekimleri Odası'nın Perşembe Akşamı Seminerleri, bu sezonu da yoğun katılımla tamamladı.

28 YÖK SONUNDA FRENE BASTI
2025 Yükseköğrenim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu yayımlandı. Bu yıl dişhekimliği fakültelerinin öğrenci kontenjanı geçen yıla göre 2287 adet (yaklaşık % 25) azalarak 6990 oldu. Son 20 yılın istatistiklerini değerlendiriyoruz.

36 KONGRE SOSYAL PROGRAMINDA DİYARBAKIR'IN RUHU
18-21 Eylül 2025 tarihlerinde Diyarbakır'da yapılacak TDB 28. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'ne iki aydan az bir zaman kalırken Kongre sosyal programının detaylarını Sosyal Komite Başkanı Arzu Özbek'ten, iletişim çalışmalarını da Basın Yayın Komitesi Başkanı Ezgi Dilan Yüce'den aldık.

47 SÜREKLİ DİŞHEKİMLİĞİ EĞİTİMİ KREDİLENDİRİLMİŞ SORULAR

40 'NEREYE GİDERSENİZ GİDİN GERİDE BİR ŞEY BIRAKIYORSUNUZ'
Kiel Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Ortodonti Anabilim Dalı Başkanı Prof.Dr. Sinan Şen başka bir ülkeye göç kararının çok kişisel bir karar olduğunu ifade ederken bu muhasebeyi iyi yapmaları konusunda da genç meslektaşlarını uyarıyor.

48 'YARIŞI İKİ CANLININ BİRLİKTELİĞİ KAZANDIRIR'
Dr. Hilal Gündoğ, dişhekimliği fakültesi öğrencisiyken başladığı binicilik sporunu milli takım düzeyine çıkarmış bir meslektaşımız.

52 TEST TOST TERÖR
Meslektaşımız Gökhan Hilmi Üner son LGS sınavı sonrası gündeme gelen tartışmaların geçmişteki izlerini araştırdı.

54 DAĞ LALESİ
Meslektaşımız Kutlay Özcan Toroslarda geniş bir yayılım gösteren dağ lalelerini fotoğrafladı.

56 EBEDİ KALP ATIŞI, EBEDİ ŞEHİR: ROMA
Meslektaşımız Emre Harbalıoğlu eski dünyanın ilk metropolünü anlatıyor: Roma.

REKLAM İNDEKSİ
(Alfabetik sırayla)

AGS MEDİKAL 08
EREN DİŞ DEPOSU..... 19
IDEX 2025 10-35
KULZER 27
METRO DİŞ 04
OSSTEM İMPLANT..... 03
SENSODYNE ..... Ön kapak içi
ULTRADENT 05

implantswiss

SMART SOLUTIONS FOR ALL INDICATIONS.

BONE | TISSUE | SHORT | NARROW | ZYGOMA

www.implantswiss.com

Mesleğimiz nefes aldı

Fatih Güler *TDB Genel Başkanı*

Değerli Meslektaşlarım;

Yaz sıcağından bunaldığımız şu günlerde dişhekimliği fakültelerinin kontenjanlarının % 25 oranında düşürüldüğü haberi bizleri ferahlattı. Yıllardır sürekli artan kontenjanlar, TDB'nin ve odalarımızın kurumsal kimliğinden aldığı güç ve çalışma azmiyle nihayet azalma yönüne evrildi.

Merkez Yönetim Kurulu'muzun Sağlık Bakanı'mızla iki kez bu konuyu görüşmesi, ayrıca Hükümet kanadından Bakan yardımcıları, Sağlık Hizmetleri Genel Müdürü, Sağlık Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı, Ağız Diş Sağlığı Daire Başkanı, dişhekimi milletvekilleri, Cumhurbaşkanı Yardımcısı, YÖK Yürütme Kurulu üyesi nezdinde yapılan görüşmelerin ana gündemi fakülte kontenjanlarının düşürülmesi talebimizdi.

Bu konuda yaptığımız çalışmaların kabul görmesi hepimizi çok mutlu etti. Tabii ki bu sayılar hala çok fazla, önümüzdeki beş yılda 100 bin dişhekimine ulaşacak olmamız bundan sonraki beş yılda da sayıların giderek azalmasının sağlanmasını gerektirmektedir.

Elbette ki eğitim verilen birçok fakültede öğretim üyesi açığının hızla kapatılması, fiziki altyapıların da düzeltilmesi gerekmektedir. Bu koşullarda önümüzdeki yıllarda da kontenjanların azaltılması kurumsal olarak en önemli hedeflerimiz arasındadır.

Kontenjan sayıları konusunda geldiğimiz noktayı çok önemli buluyoruz. Bu eğilimin sürmesi için çalışmaya devam edeceğiz.

Değerli meslektaşlarımız,

Son günlerde sahte diplomalar skandalıyla sarsıldık. Malesef bizim gibi bilgisiyle, liyakatıyla mesleğini icra eden üniversite mezunlarını dehşete düşüren sahte diploma çetesini ve yaptıklarını ibretle izliyoruz.

Üniversite sınavına girerken gösterdiğimiz onca çaba, onca emek, sonrasında kazandığımız bölümü bitirmek için verdiğimiz mücadele, bir diploma çetesi tarafından ucuzlaştırılıyor, değersizleştiriliyor.

Malesef geldiğimiz noktada kurumlara olan inancımız, güvenimiz yok oluyor. Giderek bu tür haberler sıradanlaşıyor, hepimiz tarafından kanıksanıyor.

Bu koşullar altında dahi hukukun üstünlüğüne inanmaya, soruşturmaların doğru ve adil yürütüleceğine, diploma usulsüzlüğü yapanların en ağır cezaları alacağına inanmak istiyoruz.

Tüm hayatını eğitim yoluyla elde ettiği bilgiler çerçevesinde hakkaniyetle sürdürmeye çalışan üniversite mezunları olarak, uzmanlar, akademisyenler olarak başka ne talebimiz olabilir ki?

Sadece liyakat, dürüstlük ve adalet...

Selam ve sevgilerimle...

www.idex.org.tr

/idex_istanbul /idexistanbul

idex istanbul 2026

Uluslararası Dental Fuar ve Konferansı

15-18 Nisan 2026

İSTANBUL FUAR MERKEZİ

Detaylı bilgi için

DİSSİAD

winnow FUARCILIK

İSTANBUL TİCARET ODASI

KOSGEB

ifm İstanbul Fuar Merkezi

Resmi Havayolu TURKISH AIRLINES

BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ (TOBB) DENETİMİNDE DÜZENLENMEKTEDİR.

Gassan Yücel / TDB Genel Sekreteri

Nihayet beklenen adım geldi

Israrlı mücadelenin sonucu

Kıymetli meslektaşlarım, dergimizin bu sayısında sizleri sevgi ve saygıyla selamlayarak karşılıyorum.

Yakın zamanda ülkemiz genelinde yaşam kaynağımız olan ormanlarımızın yanması, yangınla mücadele esnasında şehit verdiğimiz görevlilerimiz, yaşam alanınını kaybeden tüm canlılar, hepimizin içini kavurdu, hepimiz kahrolduk. Bir haber muhabirinin söylediği gibi; toplumsal olarak çok büyük bir arzu ile güzel haberlere ihtiyaç duyduğumuz bir süreçten geçiyoruz.

Meslek örgütümüz olarak daha mutlu bir toplum olma yolunda, eğitimin çok önemli olduğu bilinciyle bugüne kadar hocalarımız, kurullarda ve komisyonlarda görev almış arkadaşlarımız çok emek verdiler ve bizler de bu bilinçle çalışmalarımıza devam ediyoruz. Bu çerçevede aynı zamanda toplumsal bir sağlık problemi oluşturacağı endişemiz dolayısıyla, yeni dişhekimliği fakültelerinin açılmaması, dişhekimliği fakültelerindeki kontenjanların azaltılmasıyla ilgili olarak uzun süredir tüm bürokrat ve siyasilere ısrarlı ziyaretlerimiz oldu ve sonunda da çabalarımız netice verdi.

Görüşmelerimizde çalışma imkanlarının yeterli olmadığı, dişhekimlerinin işsizliğe mahkum edildiği, çalışma imkanı bulanların ise emeğinin değersizleştirildiği, deontolojik ve etik sorunlarla baş başa hayal kırıklıkları içinde yaşamlarını sürdürdükleri dile getirilmiştir.

İnsan gücü planlaması yapılmadan dişhekimliği fakültesi açılmaması, henüz eğitime başlamamış olan fakültelerin kapatılması, eğitim veren fakültelerde ise kontenjanların hızla azaltılmasını sağlayacak kararların hiç zaman kaybetmeden alınması istenilmiştir.

TDB'nin yürüttüğü kararlı ziyaretler sayesinde dişhekimliği fakültelerinin 2025-26 eğitim dönemindeki kontenjanları yaklaşık % 22 oranında düşürüldü.

Mesleğimizin sorunları konusunda duyarlılık göstererek, kontenjanların düşürülmesine katkı sağlayan tüm yetkililere şükranlarımızı sunuyoruz.

Fakülte kontenjanlarıyla ilgili temaslarda son olarak Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ziyaret edildi.

Diyarbakır'da buluşalım

Bununla beraber ana ve öncelikli konumuz olan mezuniyet sonrası Sürekli Dişhekimliği Eğitimi (SDE) hala TDB Merkez Yönetim Kurulu'muzun en önemli gündemlerinden biri olarak yerini korumaktadır.

Türkiye'de bu eğitimlerin belirli bir kalite ve sistematik içerisinde sürekli uygulanması için TDB Akademi ile beraber çalışmalarımızı sürdürmekteyiz. Önümüzdeki günlerde hazırlıklarını tamamladığımız mobil aplikasyonumuzun da aktif hale gelmesiyle tüm bilimsel programımızı (Diyarbakır Kongremizin programı da dahil olmak üzere) akıllı telefonlarla en güncel haliyle takip edebileceğiniz haberini de sizlerle paylaşmak isterim.

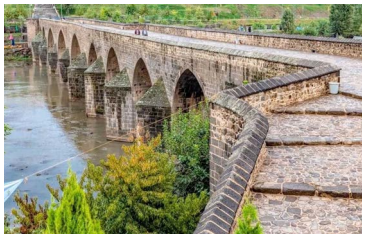

18-21 Eylül 2025 tarihlerinde Diyarbakır'da yapılacak Kongremiz sosyal açıdan da çok cazip bir programa sahip.

Yeri gelmişken siz değerli meslektaşlarımı bilimsel ve sosyal olarak çok zengin bir içeriğe sahip olan TDB 28. Uluslararası Dişhekimliği Kongremize Diyarbakır'a davet etmek istiyorum.

Hepinize komplikasyonsuz bir çalışma hayatı dilerim...

16 Haziran'da Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'la yapılan görüşmeden.

Kontenjanlar düştü Mesleğimiz nefes aldı

ÖSYM'nin 30 Temmuz'da yayımladığı Yükseköğrenim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu'nda uzun yıllardır beklediğimiz adım atıldı ve dişhekimliği fakültelerinin kontenjanları yaklaşık %25 oranında azaltıldı. Türk Dişhekimleri Birliği Merkez Yönetim Kurulu uzun zamandır sürdürülen girişimlerin sonucu olan bu gelişmeyi mesleğimize nefes aldıracak ve atılması gereken diğer adımlar için bir başlangıç noktası olacak bir adım olarak değerlendirdi.

Yaklaşık 15 yıldır kontrolsüzce artan dişhekimliği fakülteleri ve kontenjanlar dişhekimliğinin ülkemizdeki en önemli sorunlarından biri haline gelmişti. TDB Merkez Yönetim Kurulu bu konudaki girişimlerini geçtiğimiz aylarda yoğunlaştırdı ve mesleğimizin yaşamakta olduğu krizi sayısal veriler eşliğinde yetkililerle paylaşarak acilen önlem alınması çağrısında bulundu.

Bu kapsamda geçtiğimiz aylarda Cumhurbaşkanı Yardımcısı **Cevdet Yılmaz** başta olmak üzere, siyasi partilerin grup başkanları, dişhekimi milletvekili **Cüneyt Aldemir**, Sağlık Bakanı **Prof.Dr. Kemal Memişoğlu**, Sağlık Bakan Yardımcısı **Dr. Halim Özçevik**, Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürü **Dr. Hasan Basri Velioğlu**, YÖK Yürütme Kurulu üyesi **Prof.Dr.Kemal Şenocak**, Sağlık Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı **Prof. Dr.Emre Korkut**, Sağlık Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı **Mustafa Yenilmez**, Ağız ve Diş Sağlığı Daire Başkanı **Muhammed Emin Başer** başta olmak üzere sorunun çözümünde etkili olabilecek isimlerle yapılan görüşmelerde dişhekimliği fakültelerindeki kontenjanların artırılmaması, yeni dişhekimliği fakültelerinin açılmaması konularındaki ısrarımız sonuç verdi.

TDB Genel Başkanı Fatih Güler, Genel Saymanı Alper Dilek, Merkez Yönetim Kurulu üyeleri Naim Şenyurt, Esra Yamak, Prof.Dr. Emir Yüzbaşıoğlu, TDB Akademi Başkanı Prof.Dr. Hare Gürsoy ve Genel Sekreteri Prof.Dr. Ezher Hamza Dayısoylu'dan oluşan TDB heyeti Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Yürütme Kurulu Üyesi Prof.Dr. Kemal Şenocak ile 11 Temmuz'da bir görüşme gerçekleştirdi.

TDB heyeti geçtiğimiz 13 Şubat'ta da Sağlık Bakanı Prof.Dr. Kemal Memişoğlu'nu ziyaret ederek dişhekimliği eğitimindeki sorunlar da dahil olmak üzere çeşitli konulardaki taleplerimizi içeren dosyayı kendilerine sunmuştu.

Kontenjanlar % 25 azaldı

Geçtiğimiz 30 Temmuz'da Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi'nin (ÖSYM) yayımladığı 2025 Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) Yükseköğrenim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu'nda Türkiye'de yerleşik bulunan üniversitelerdeki dişhekimliği fakültelerinin 2025-2026 eğitim dönemindeki kontenjanları % 25 oranında düşürüldü. YÖK'tarafından tanınan KKTC ve diğer ülkelerdeki fakülteler de dahil edildiğinde söz konusu oran % 22'de kaldı. (Kontenjanların yıllar içindeki seyri ve akademik kadrolara ilişykin tabloları içeren dosyamızı sayfalarımızda bulacaksınız).

Görüşmelerde çalışma imkanlarının yeterli olmaması nedeniyle, ülkemizin çalışkan ve zeki insan grubunda yer alan önemli bu değerlerin işsizliğe mahkûm edildiği, çalışma imkânı bulanların birçoğunun ise emeği ucuzlatılmış ve çalışma biçimi itibariyle de tümden işçileşmiş, anlayamadıkları, dersini okumadıkları piyasa koşullarında kaybolmuş, deontolojik ve etik sorunlarla baş başa hayal kırıklığı içinde yaşamlarını sürdürdükleri dile getirilmişti.

Taleplerimiz nelerdi?

Yine bütün bu görüşmelerde kamu kaynaklarının etkin şekilde kullanılması, dişhekimliği eğitiminin geliştirilebilmesi, ağız ve diş sağlığı hizmetlerinin niteliğiyle dişhekimlerinin verdiği emeğin değerinin korunabilmesi için;

- İnsan gücü planlaması yapılmadan dişhekimliği fakültesi açılmaması,
- Henüz eğitime başlamamış olan fakülteler kapatılması,
- Eğitim veren fakültelerde ise kontenjanların hızla azaltılmasını sağlayacak kararların hiç zaman yitirilmeden alınması istenilmişti.

Uzun süredir dile getirdiğimiz taleplerin önemli bir parçasının karşılık bulması Türk Dişhekimleri Birliği tarafından memnuniyetle karşılandı. TDB'nin yürüttüğü girişimler sayesinde kontenjanların belirgin bir düzeyde düşürülmüş olmasıyla mesleğimizin nefes aldığı kaydedildi.

TDB Merkez Yönetim Kurulu tarafından yapılan açıklamada "ziyaretlerimizde mesleğimizin sorunları konusunda duyarlılık göstererek kontenjanların düşürülmesine katkı sağlayan başta Cumhurbaşkanı Yardımcısı **Cevdet Yılmaz**, Sağlık Bakanı **Prof.Dr.Kemal Memişoğlu** ve dişhekimi milletvekili **Cünety Aldemir** olmak üzere görüşülen değerli yetkililere şükranlarımızı sunuyoruz" ifadeleri kullanıldı.

Temaslar sırasında 29 Ocak'ta Sağlık Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı Prof.Dr.Emre Korkut ve Sağlık Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı Mustafa Yenilmez'le, 15 Mayıs'ta da Sağlık Bakan Yardımcısı Dr. Halim Özçelik'le görüşüldü.

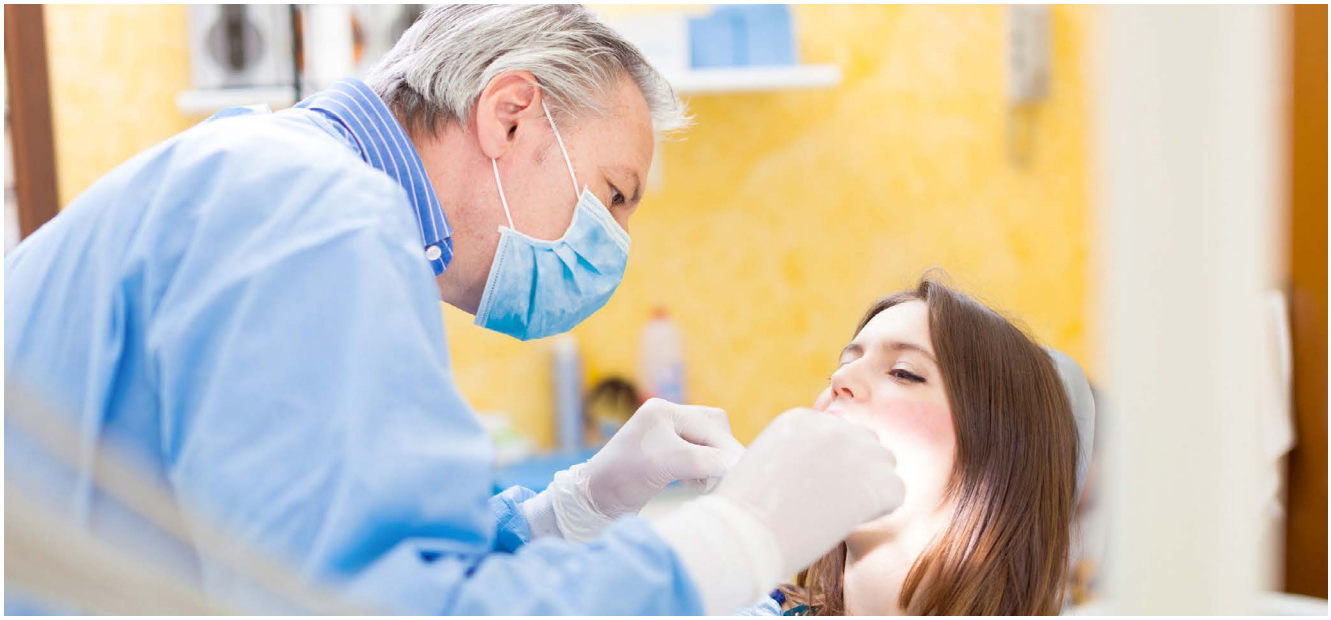

Sağlıkla ilgili yasalardaki değişiklikler yürürlüğe girdi

Hekimlerin hileli istihdamı yasaklandı

Sağlıkla İlgili Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 24 Temmuz'da Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Kanunda mesleğimizi ve meslektaşlarımızı ilgilendiren maddeleri derledik.

1. En fazla iki özel sağlık kuruluşunda çalışılabilir, bu çalışmalar ancak iş sözleşmesiyle olabilir

Hekim ve dişhekimlerinin birden çok sağlık kuruluşunda çalışabilmesine ilişkin olarak 2010 yılında yapılan düzenlemede değişikliğe gidilerek en fazla iki sağlık kuruluşunda çalışmaya izin verilebilecektir.

Özel sağlık kuruluşlarında ve vakıf üniversitelerinde çalışmanın ancak istihdam edilen statüsünde olabileceği belirtilerek; yaygın şekilde uygulanan fatura karşılığı çalışma/hizmet satın alma/klinik kiralama gibi yöntemler dışlanmakta/yasaklanmaktadır.

Bununla bağlantılı olarak, özel sağlık kurum ve kuruluşlarıyla vakıf üniversitesinde çalışan tabip ve diş tabiplerinin çalışma izinlerinin 1 Haziran 2026 tarihine kadar yenilenmesi şartı getirilmiştir.

Bu değişikliklerle, kamuda çalışan dişhekimlerinin özel sağlık kuruluşlarında da çalışmasına izin verilmiş değildir.

Sağlık kuruluşlarının reklam yapmalarının yasak olduğunun altı bir kez daha çiziliyor.

2. Sağlık hizmetlerinde reklam yasak, tanıtım ve bilgilendirme ise sınırlı olarak yapılabilir

Özel sağlık kuruluşlarının yapabilecekleri tanıtım ve bilgilendirmenin sınırları "adres ve iletişim bilgileri, çalışma gün ve saatleri, hasta kabul edilen uzmanlık dalları, çalıştırılan sağlık meslek mensuplarının mesleki ve

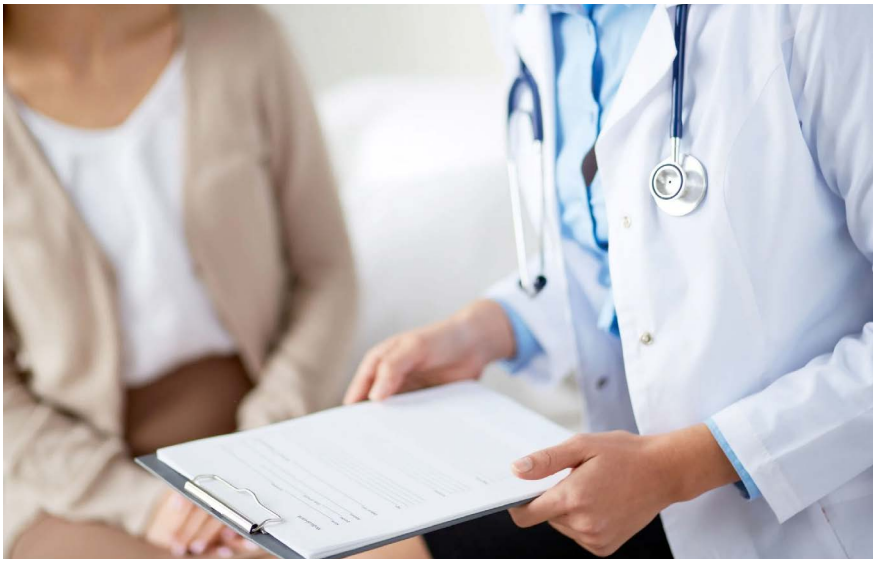

Torba yasada getirilen düzenlemeyle Hastadan alınacak aydınlatılmış onamın elektronik ortamda da olabilmesine olanak tanınıyor.

akademik ünvanları ve hizmet verilen sağlık alanıyla ilgili sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikteki bilgiler" şeklinde belirlenmiş; buna aykırı davranılması halinde en az 100 bin lira idari para cezası öngörülmüştür.

3. Aydınlatılmış onam elektronik ortamda da alınabilir

Hastadan alınacak aydınlatılmış onamın elektronik ortamda da olabilmesine olanak tanınmaktadır.

4. İlaç ve tıbbi amaçlı gıdalar ürün takip sisteminde izlenecektir

Beşeri ve tıbbi ürünler ile özel tıbbi amaçlı gıdaların Bakanlık ürün takip sisteminde hareketlerinin izlenebilecek şekilde bildirilmesi yükümlülüğü ruhsat veya izin sahipleriyle eczacılara da yüklenmiştir.

5. İlaç ve tıbbi cihaz denetimlerinde yetkiler genişletilmiş, sahte tıbbi cihazlar için verilecek cezalar artırılmıştır

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu'nun, kendi görev alanına giren ürün ve hizmetlerin denetimi kapsamında, herkesten, her türlü mali bilgi ve belgeyi talep edebilmesine ilişkin yetki verilmektedir.

Tıbbi cihazların sahtesinin piyasaya arz edilmesi, piyasada bulundurulması veya hizmete sunulması 1-10 milyon lira idari para cezasını gerektiren eylem olarak tanımlanmaktadır.

6. Sağlık bilişimi ve teknolojilerinin standartlarını belirlemek ve denetiminde Sağlık Bakanlığı yetkilendirilmiştir

Sağlık bilişimi ve teknolojisi alanındaki ürün ve hizmetlere ilişkin kriterleri belirlemek, bunların uygunluğuna karar vermek; tıbbi cihazları, ürünleri, bilgi yönetim sistemlerini, bilgi yönetim sistemleri ile veri alışverişi yapabilen yazılımları ve sistemleri denetlemek Sağlık Bakanlığının görev ve yetkisi olarak tanımlanmaktadır.

7. Belge ücretleri belirlenmiş, bedeli açık artırma ile belirlenecek lisans verilmesi düzenlenmiştir

Ruhsat, mesul müdürlük belgesi, sertifika gibi Bakanlık tarafından düzenlenen veya onaylanan belgeler için iki milyon Türk lirasını geçmemek üzere Bakanlıkça belirlenecek tarifelere göre ücret alınacaktır.

Sağlık alanında belirli bir hizmeti verebilme veya hastane ve benzeri sağlık kuruluşları açabilme yetkisi veren lisans düzenlenebilecektir. Bu lisanslar açık artırma ile belirlenecek bedel karşılığında verilecektir. Buradan elde edilen gelirin %75'i Uluslararası Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketine aktarılacaktır.

8. Sağlık meslek lisesinde yetişecek diş protez teknisyeni, diş protez teknikeri ile eşit şekilde yetkilendirilmiştir

Ön lisans öğrenimi ile yetiştirilen diş protez teknikerleri ile aynı görev ve yetkiye sahip diş protez teknikeri tanımlanmış; bu teknikerlerin sağlık meslek liselerinde yetişeceği belirtilmiştir.

Yasayla sağlık meslek lisesinde yetişecek diş protez teknisyenlerinin ön lisans mezunu diş protez teknikerleriyle eşit yetkiye sahip olacağı belirtiliyor.

Ferdi Kaza Sigortası yenilendi

Türk Dişhekimleri Birliği`nin organizasyonunda dişhekimleri odaları tarafından üye meslektaşlarımız, *'Ferdi Kaza Sigortası ve Kazaya Bağlı İş Göremezlik Sigortası'* kapsamına alındı.

Meslektaşlarımız kaza sonucu oluşan hasarlarda, raporla belgelenmesi halinde de yılda 200 günü geçmemek üzere geçici iş göremezlik ödeneğini alabilecekler.

Türk Dişhekimleri Birliği ile Anadolu Sigorta arasında imzalanan protokole göre sigortalılık süresi 18 Temmuz 2025 tarihinde başlayıp, 18 Temmuz 2026 tarihinde sona erecek. Ferdi Kaza Sigortasında herhangi bir yaş limiti bulunmuyor.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 5,6 ve 8. maddeleri uyarınca "Sağlık Verilerinin İşlenmesine İlişkin Açık Rıza Beyanı" belgesi linkte yer almakta olup; hasar/tazminat oluşması durumunda imzalanmış halinin Prowall Global Sigorta ve Reasürans Brokerlığı ile paylaşılması gerekiyor.

Sağlık verilerinin işlenmesine ilişkin açık rıza beyan formuna buradan ulaşabilirsiniz.

Ferdi Kaza Teminatı:

Kaza sonucu vefat:	30.000 TL
Sürekli sakatlık:	30.000 TL
Tedavi masrafları:	15.000 TL
Yıllık Toplam Azami Limit:	5.000.000 TL

Ferdi Kazaya Bağlı İş Göremezlik Teminatı günlük 2.000 TL (Maksimum 200 gün)

Danıştay kararları:

'Sağlık kuruluşlarının sahip ve ortakları da sorumludur'

Disiplin suçlarının kurumsal olarak işlenmesi durumundaki sorumluluğu belirleyen Türk Dişhekimleri Birliği ve Dişhekimleri Odalarının Disiplin Yönetmeliği'nin 12. maddesine göre *'Kurumsal olarak işlenen fiiller sebebiyle, bu fiillerin işlenmesini sağlayan veya işlenmesine göz yuman sahip veya ortaklardan diş hekimi olanlar da mesul müdür ile birlikte sorumludur.'*

Buna göre, kurumsal olarak işlenen disiplin suçlarının asıl failleri olan ve fiilin gerçekleştirilmesine karar veren veya bunu uygulayan ortaklar da sorumlu tutulmaktadır.

Bir dişhekimi tarafından, ilgili düzenlemenin iptali talebiyle açılan davada Danıştay 8. Daire, dişhekimlerinin meslek düzen ve geleneklerine aykırı, disiplin cezası gerektiren eylemlerin kurum tarafından gerçekleştirilmesi durumunda, bu eylemlerin işlenmesine neden olan veya göz yuman dişhekimi sahip veya ortaklarının da sorumlu müdürle birlikte sorumlu tutulmasını öngören düzenlemenin hukuka uygun olduğuna karar verdi.

Kararda, Dişhekimleri Odaları ve Türk Dişhekimleri Birliği'nin, kendi görev alanlarına dair konularda üyelerini izleme, meslek etiğine aykırı davranışları tespit etme, bu durumlarla ilgili gerekli hukuki denetimleri yapma ve ceza ile müeyyide uygulama yetkisine sahip olduğu özellikle belirtildi.

Kararın temyiz edilmesi halinde, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunda inceleme yapılacaktır.

'Aidata genel kurul karar verebilir'

Herhangi bir sağlık kuruluşunun ortağı olmayan ve çalışmayan, 65 yaşından büyük meslektaşlarımızdan üyelik aidatı ile kayıt ücreti alınmamasına ilişkin TDB Genel Kurulu kararının iptali isteği Danıştay tarafından reddedildi.

Ekim 2022'de yapılan TDB 19. Olağan Genel Kurulu Kararı'nın ilgili maddesinin iptali istemiyle bir delegemiz tarafından açılan iptal davasında Danıştay bu üyelerden aidat alınmamasının eşitlik ilkesini ihlal etmediği, bu konuda Genel Kurulun yetkili olduğu vurguladı ve *"...65 yaşını tamamlamış olan dişhekimlerinin, mali külfet nedeniyle kayıtlı oldukları Oda'dan ayrılmalarının önlenerek mesleki deneyimlerini meslek örgütüne aktarabilmelerinin sağlanması için meslek birliği içinde kalmalarını teşvik amacıyla bu kapsamdaki üyelerden aidat ve yeniden kayıt ücreti alınmamasının kararlaştırıldığı ve geçmiş 16 yıl boyunca aynı şekilde uygulanmış"* olduğunu belirterek, kararda hukuka aykırılık bulunmadığından davanın reddine karar verdi.

TDB Etik Kurulu toplandı

TDB Etik Kurulu 19 Haziran'da çevrimiçi olarak toplandı. Kurul Uğur Mercan (Sorumlu MYK üyesi), Ahter Aydoğdu, İlknur Bayraklı Başaran, Musa Bahadır Bektaş, Ali Rıza İlker Cebeci, Süleyman Dilek, Muammer Ertan, Çağlar Gürbüz, Funda Gülay Kadıoğlu, Ali Rıza Kaya, Ozan Küçük, Erdem Nihat Özkan, Yeşim Saraç, Güzin Tarhan, Gülnihal Neslihan Yamalıoğlu, Çağlar Yaşa ve Zehtiye Füsun Yaşar'dan oluşuyor.

Komisyon çalışmalarından

Basın Yayın Komisyonu 3 Temmuz'da çevrimiçi olarak toplandı. Komisyon Meltem Çağın Alkan Yıldırım (Sorumlu MYK üyesi), Tuğba Alaybeyoğlu Gürbüz, Gizem Bayraktaroğlu, Armağan Demirören, Hakkı Emre Harbalıoğlu, Ülkem Arıkan Hercihan, Ebru Okan, Rengin Oskay, Kutlay Özcan, Sinem Gülsoy Usta, Gökhan Hilmi Üner ve İnci Yağdıran'dan oluşuyor.

Dış İlişkiler Komisyonu 23 Temmuz'da çevrimiçi olarak toplandı. Komisyon Tolga Beray (Sorumlu MYK üyesi), Zekeriya Doruk Alp, Prof.Dr. Kıvanç Bektaş Kayhan, Dr. Duygu İlhan, Dr. A.Selhan Kaya, Ersel Özdemir, Dr. Sarkis Sözkes, Prof.Dr. Hande Şar Sancaklı, Prof.Dr. Nermin Tarhan ve Prof.Dr. Taner Yücel'den oluşuyor.

Sağlık Turizmi ve Ağız Diş Sağlığı Hizmetlerine Yansımaları Komisyonu 4 Haziran'da çevrimiçi olarak toplandı. Komisyon Gassan Yücel (Sorumlu MYK üyesi), Eşarı Öyküm Dilek (Başkan), Seda Koçyiğit (Raportör), Salih Balkaya, Şevket Cankurt, Deniz Çağında, Hasibe Buse Demirat, Erdoğan Ertek, İrfan Karababa, Yunus Emre Kocacık, Cemal Özdemir ve Eda Özeşer'den oluşuyor.

Dişhekimliği Mesleği Tanıtım Rehberi

Birliğimiz tarafından her yıl güncellenen dişhekimliği mesleğini tercih etmeyi düşünen gençlerimize yol göstermeyi amaçlayan, gerek dişhekimliği fakültelerimiz ve gerekse mesleğimizle ilgili konularda temel bilgiler içeren 'Dişhekimliği Mesleği Tanıtım Rehberi' güncellenmiş haliyle yayımlandı. Rehbere ulaşmak için görsele tıklayınız.

TDB Akademi modüler eğitimi

Genç Bireylerde Travma ve Restoratif Dişhekimliği

TDB Akademi - Prof.Dr. Taner Yücel Eğitim Merkezi'nde 13-14 Haziran 2025 tarihlerinde alanında uzman hocaların katılımıyla "Genç Bireylerde Travma ve Restoratif Dişhekimliği" başlıklı bir modüler eğitim gerçekleştirildi.

Ege Ü.D.F. Pedodonti A.D. Öğretim Üyesi **Prof. Dr. Ece Eden**, Pedodonti Uzmanı **Prof.Dr. Zafer Çehreli,** Ordu Ü.D.F. Pedodonti A.D. Öğretim Üyesi **Doç.Dr. Hüseyin Şimşek,** Hacettepe Ü.D.F. Restoratif Diş Tedavisi A.D. Öğretim Üyesi **Prof.Dr. Uzay Koç Vural** ve Restoratif Diş Tedavisi Uzmanı **Doç. Dr. Zeynep Bilge Kütük**'ün katkılarıyla katılımcılara önemli bilgiler sunuldu.

Eğitimin açılışında Türk Dişhekimleri Birliği Genel Başkanı **Fatih Güler**, katılımcılara hoş geldiniz derken TDB Akademi çalışmalarına ilişkin perspektiflerini de paylaştı. Güler, TDB Akademi Genel Sekreteri **Prof. Dr. Ezher Hamza Dayısoylu** ile birlikte, eğitimde emeği geçen değerli akademisyenlere teşekkür sertifikalarını sundu. Sağlık Bakanı Sağlık Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı **Prof.Dr. Emre Korkut** da katılımcılara başarı dileklerini iletti.

Eğitimin sonunda, katılımcılara katılım sertifikaları verildi. TDB Akademi Yönetim Kurulu iki gün süren yoğun ve verimli eğitim sürecinde rehberlik eden değerli akademisyenlere ve katılan meslektaşlarımıza teşekkür etti.

Ruthinium®
WE TAKE CARE OF YOUR SMILE

MADE IN ITALY

GÜLÜŞÜNÜZ BİZİM İÇİN DEĞERLİDİR

RUTHINIUM KULLANIN, FARKI HİSSEDİN!

ACRY PLUS

4 KATMANLI AKRİLİK DİŞ

ACRY LUX

3 KATMANLI AKRİLİK DİŞ

ACRY ROCK V

2 KATMANLI AKRİLİK DİŞ

EREN
DİŞ DEPOSU TİCARET SANAYİ İTHALAT VE İHRACAT A.Ş.

Galatasaray Hamalbaşı Cad. Duduodaları Sk. Bedir Han No: 1 Kat: 1 34435 Beyoğlu - Istanbul
Tel: 0212. 24436 10 - 244 18 51 Fax: 0212.249 49 43
e-mail: info@erendis.com - www.erendis.com

Sağlık Turizmi Akdeniz Bölge Toplantısı Antalya'da yapıldı

26-27 Haziran 2025 tarihlerinde Antalya Ticaret ve Sanayi Odası (ATSO) Atatürk Konferans Salonu'nda Sağlık Turizmi Akdeniz Bölge Toplantısı gerçekleştirildi.

ATSO ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) işbirliğinde, ATSO Meclis Üyesi ve 49. Grup Sağlık Komitesi üyesi Dişhekimi Binnur Yiğitbaşı'nın ev sahipliğinde yapılan toplantıya TDB Genel Sekreteri ve TDB Sağlık Turizmi Komisyonu Sorumlusu **Dr. Gassan Yücel**, Antalya Dişhekimleri Odası Başkanı **Dr. Gökhan Yıldırım**, TDB Sağlık Turizmi Komisyonu Başkanı **Eşarı Öyküm Dilek**, Oda Saymanı **Fevzi Büyükgebiz**, Oda Yönetim Kurulu ve TDB Sağlık Turizmi Komisyonu üyesi **Dr. Dervişhan Küçük**'ten oluşan dişhekimi delegasyonu da katıldı.

Toplantıya TDB Genel Sekreteri ve TDB Sağlık Turizmi Komisyonu Sorumlusu Dr. Gassan Yücel, de katıldı.

"İki Ülke Tek Gülümseme" temalı organizasyona katılan meslektaşlarımız dişhekimlerini ağırlayan Rodos Başkonsolosu Salim Kırcalıali'ye teşekkür etti.

"İki Ülke Tek Gülümseme"

4-5 Temmuz 2025 tarihlerinde, 12 Adalar Dişhekimleri Odası ve Muğla Dişhekimleri Odası tarafından Rodos'ta düzenlenen "İki Ülke Tek Gülümseme" temalı organizasyona Antalya'dan TDB Genel Sekreteri Dr. Gassan Yücel, Antalya Dişhekimleri Odası Başkanı Dr. Gökhan Yıldırım ve Başkan Vekili **Çağlar Yaşa** katıldı.

Türkiye'den Oda başkan, genel sekreter ve üyelerinden oluşan 70'e yakın meslektaşımızın katıldığı bu sosyal etkinlik meslektaşlar arasında bilgi alışverişinin yanı sıra dostane ilişkilerin güçlenmesine de katkı sundu.

Oda Başkanı Dr. Gökhan Yıldırım bu anlamlı etkinliğin hayata geçirilmesindeki çabaları için Muğla Dişhekimleri Odası Başkanı **Doruk Alp**'e ve Rodos'ta resmi resepsiyonda dişhekimlerini ağırlayan Rodos Başkonsolosu **Salim Kırcalıali**'ye teşekkür etti.

Mezuniyet töreni

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nin mezuniyet töreni 27 Haziran'da yapıldı.

Törene Antalya Dişhekimleri Odası adına meslektaşımız **Mustafa Girenes** katılarak mezunları kutladı ve mesleki hayatlarında üstün başarılar diledi.

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nin mezuniyet töreni 27 Haziran'da yapıldı.

Genç dişhekimlerine yönelik eğitimler devam ediyor

Genç dişhekimlerine yönelik uygulamalı eğitimler

İstanbul Dişhekimleri Odası tarafından genç dişhekimlerine yönelik düzenlenen uygulanan eğitimler, Haziran ve Temmuz aylarında yoğun katılımla Yılmaz Manisalı Eğitim Merkezi'nde yapıldı.

25 Haziran'da **Prof.Dr. Burak Çankaya**'nın eğitmenliğinde yapılan *"Dikiş Materyalleri ve Teknikleri"* eğitiminde, teorik bilgilerle birlikte pratik uygulamalara yer verildi.

10 Temmuz'da **Prof.Dr. Nuray Çapa**'nın eğitmenliğinde *"İmplant Üstü Sabit Protezlerde Ölçü"* eğitimi yapıldı. Katılımcılar, implant ölçü tekniklerini hem teorik hem de uygulamalı olarak pratik yapma fırsatı buldu.

25 Haziran'daki "Dikiş Materyalleri ve Teknikleri" eğitimini Prof. Dr. Burak Çankaya verdi.

"Fotoğrafta Kompozisyon" eğitimi

İDO'nun fotoğrafçılık eğitimleri kapsamında, Dişhekimi **Handan Fırat İşyar** 15 Haziran'da Yılmaz Manisalı Eğitim Merkezi'nde "Fotoğrafta Kompozisyon" başlıklı bir eğitim verdi.

Göktürk'te doğa yürüyüşü

İDO Sosyal Komisyonu tarafından organize edilen trekking etkinliği, 1 Haziran'da Göktürk Göleti Tabiat Parkı'nda yoğun katılımla yapıldı.

Sabah saatlerinde bir araya gelen dişhekimleri, doğayla baş başa keyifli bir yürüyüş yaptı. Şehirden uzaklaşarak bedenen ve ruhen yenilenme fırsatı bulan katılımcılar, etkinlik sonunda memnuniyetlerini dile getirdi.

Yeni mezun dişhekimleriyle Boğaz turu

İDO 20 Haziran'da yeni mezun dişhekimleri için Boğaz'da bir tekne turu düzenledi. Farklı fakültelerden yaklaşık 200 mezunun katıldığı etkinlikte, katılımcılar hem eğlendi hem de meslektaşlarıyla tanışma fırsatı buldu.

Etkinlikte konuşan Oda Denetleme Kurulu üyesi **Arthur Bozacıoğlu**, bu tür buluşmaların yeni mezunlar için moral ve motivasyon kaynağı olduğunu belirtti.

Toplumsal cinsiyet atölyesi

İDO Kadın Komisyonu tarafından düzenlenen toplumsal cinsiyet atölyesi, 18 Haziran'da Yılmaz Manisalı Eğitim Merkezi'nde yapıldı.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve İnsan Hakları Eğitimi Uzmanı **Hilal Gençay** yürütücülüğünde yapılan atölyede, toplumsal cinsiyet rolleri, kadın hareketi tarihi ve kadın dişhekimlerinin karşılaştığı sorunlar ele alındı.

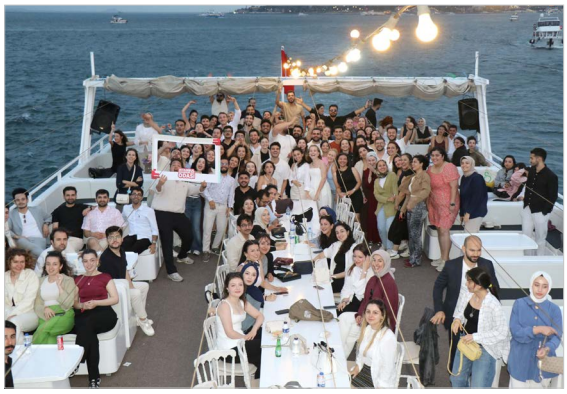

İDO Kadın Komisyonu tarafından düzenlenen toplumsal cinsiyet atölyesi İnsan Hakları Eğitimi Uzmanı Hilal Gençay yürütücülüğünde yapıldı (solda). Yeni mezun dişhekimleri için düzenlenen tekne turuna yamlaşık 200 meslektaşımız katıldı (sağda). Meslektaşımız Handan Fırat İşyar 15 Haziran'da "Fotoğrafta Kompozisyon" başlıklı bir eğitim verdi (sağda üstte).

Perşembe Seminerleri'nde 'sezon finali'

İzmir Dişhekimleri Odası'nın uzun yıllardır düzenlediği Perşembe Akşamı Seminerleri, bu sezonu da yoğun ilgi ve katılımla tamamladı.

15 Mayıs'ta Doç.Dr. Gözde Türk "Tam Dişsiz Hastalarda, İmplant Üstü Protezlerde Başarı İçin Planlama ve Hassas Ölçü", 22 Mayıs'ta Dr. Elif Kuru "Süt ve Genç Daimi Dişlerde Vital Pulpa Tedavileri", 29 Mayıs'ta sezonun son seminerinde Doç.Dr. Çiğdem Atalayın Özkaya "Biyolojik Diş Uygulamaları, Neden Olmasın?" başlıklı sunumlarını yaptılar.

İZDO Başkanı Ersin Atinel, etkinlik serisine gösterilen ilgiden duydukları memnuniyeti dile getirerek yeni sezonda da aynı heyecan ve içerik zenginliğiyle devam edeceklerini söyledi ve katkı sağlayan tüm konuşmacılara ve ilgi gösteren meslektaşlarımıza teşekkür etti.

İZDO Tiyatro Topluluğu'ndan 'Otogargara'

İZDO Tiyatro Topluluğu tarafından sahnelenen "Otogargara" adlı tiyatro oyunu, 26 Mayıs'ta Atatürk Kültür Merkezi Konak sahnesinde izleyicilerle buluştu.

Yılmaz Erdoğan'ın yazdığı ve Okan Kam'ın yönetmenliğini üstlendiği, dişhekimlerinden oluşan oyuncu kadrosuyla sahneye konan oyun, yoğun ilgi gördü. İZDO Tiyatro Topluluğu'nun sergilediği bu başarılı performans, izleyicilerden tam not aldı.

Günübirlik Domatia - Karina - Şirince Turu

İZDO Sosyal Komisyonu tarafından düzenlenen Domatia – Karina – Şirince günübirlik kültürel gezi turu, yoğun katılımla gerçekleştirildi.

Tarihi ve doğal güzellikleriyle öne çıkan Domatia Köyü, Karina ve Şirince duraklarını kapsayan turda katılımcılar bölgenin kültürel zenginliklerini yerinde görme ve keyifli bir gün geçirme fırsatı buldu.

Etkinlik kapsamında profesyonel rehber eşliğinde yapılan çevre gezilerinin ardından katılımcılar tarihi yerleri ziyaret etti.

İZDO Tiyatro Topluluğu'nun başarıyla sahnelediği 'Otogargara' oyununun bitiminde Oda Başkanı Ersin Atinel, Yönetmen Okan Kam ve sahnede üstün performans sergileyen oyuncuları kutladı.

Ankara Dişhekimleri Odası:

Şiddet ve baskıya karşı birlikteyiz

Ankara Dişhekimleri Odası, sağlık emekçilerine yönelik artan şiddet, güvencesizlik ve keyfi cezaları protesto ediyor. Oda, sadece dişhekimlerinin değil, tüm sağlık çalışanlarının haklarının savunulması gerektiğini vurguluyor. 25 Haziran'da diğer sağlık meslek ve emek örgütleriyle birlikte Ankara İl Sağlık Müdürlüğü önünde "Hiçbir sağlık emekçisi yalnız kalmamalıdır" açıklamasını yapan Oda, meslek onurunu ve toplum sağlığını savunmaya devam edeceğini belirtti.

Açıklama *"Bugün burada yalnızca kendi haklarımız için değil, halkın sağlık hakkı için de ses yükseltiyoruz.*

Şiddetin sıradanlaştığı, güvencesizliğin kural haline geldiği, cezaların meslektaşlarımızı sindirme aracı olarak kullanıldığı bir ortamda hekimlik değerlerini, meslek onurumuzu ve toplum sağlığını hep birlikte savunmaya devam edeceğiz" ifadeleriyle sona erdi.

Çankırı Karatekin Ü.D.F.'nde önlük giyme heyecanı

Çankırı Karatekin Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nin önlük giydirme törenine Ankara Dişhekimleri Odası Başkanı **Serkan Er** ve Sayman **Dağhan Erbaz** da katıldı.

30 Mayıs'taki törene katılan ADO yöneticileri, mesleğe adım atan genç meslektaşlarımızı kutlayarak, meslek hayatlarında başarılar dilediler.

Mezuniyet törenleri

Lokman Hekim Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nin 2024-2025 eğitim öğretim yılı mezuniyet töreni 30 Haziran'da, Başkent Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nin mezuniyet töreni ise 1 Temmuz'da gerçekleştirildi. Her iki etkinliğe de Ankara Dişhekimleri Odası adına Başkan Serkan Er katılarak birer konuşma yaptı.

ADO Başkanı Er, konuşmalarda, meslek örgütlerinin her zaman yeni mezun meslektaşlarının yanında olduğunun altını çizerek, onlara çalışma hayatlarında başarı diledi. Konuşmanın ardından dereceye giren öğrencilere başarılarını simgeleyen plaketler sunuldu.

Çankırı Karatekin Ü.D.F.'nin önlük giydirme törenine ADO Başkanı Serkan Er ve Sayman Dağhan Erbaz da katıldı (solda). Lokman Hekim Ü.D.F.'nin mezuniyet töreni 30 Haziran'da, Başkent Ü.D.F.'nin ise 1 Temmuz'da gerçekleştirildi. Törenlere ADO Başkanı Serkan Er de katıldı (ortada ve sağda).

‘İki Ülke Tek Gülümseme’

Muğla Dişhekimleri Odası 4-5 Temmuz 2025 tarihlerinde Rodos’ta “İki Ülke Tek Gülümseme” temalı bir sosyal etkinlik düzenledi.

4 Temmuz’da Rodos’a ayak basan grup, Yunanistan’ın 12 Adalar Dişhekimleri Odası yöneticileri ve Yunan meslektaşlarımızla bir araya gelerek son derece keyifli ve verimli zaman geçirdi. Etkinlik 5 Temmuz Cumartesi akşamı Türkiye’nin Rodos Başkonsolosluğu himayesinde, Muğla Dişhekimleri Odası’nın ev sahipliğiyle düzenlenen gala gecesiyle tamamlandı.

Türkiye’den gelen ve Türk Dişhekimleri Birliği’nde ve dişhekimleri odalarında görev alan çok sayıda meslektaşımızın katıldığı gecede açılış konuşmasını Rodos Başkonsolosu Salim Kırcalıali yaptı. Muğla Dişhekimleri Odası Başkanı Doruk Alp de iki ülke arasında kurulan dostluk köprülerinin önemine değinerek, kardeşlik anlaşmasının yalnızca kâğıt üzerinde kalmadığını, halkların kaynaşması için daha çok çalışacaklarını vurguladı. 12 Adalar ile başlatılan bu kıvılcımın, Ege Denizi’ni paylaşan tüm dişhekimleri odalarına yayılacağını ifade etti.

Ardından söz alan 12 Adalar Dişhekimleri Odası Başkanı **Nikolas Diyakoyorgiyu**, bu yıl ikincisini düzenleyecekleri Karya Dostluk ve Barış Sempozyumu’nun 10-11 Ekim 2025 tarihlerinde Rodos Adası’nda gerçekleşeceğini duyurarak tüm meslektaşları davet etti ve bu dostluk ateşinin hiç sönmeden etrafını aydınlatmaya devam etmesi gerektiğinin altını çizdi. Muğla Dişhekimleri Odası Başkanı Doruk Alp, ülkeler arası dostluk ve mesleki dayanışmayı güçlendiren bu tür etkinliklere devam edeceklerini belirtti.

Yaza Merhaba Partisi

Oda, 21 Haziran akşamı, yazın gelişini coşkuyla karşıladı! “White Party” konseptiyle düzenlenen “Yaza Merhaba Partisi”ne beyazlara bürünmüş yaklaşık 100 dişhekimi katıldı.

Gecenin onur konukları 12 Adalar’dan gelen Yunan meslektaşlarımızdı. Bu özel etkinlik, Muğla Dişhekimleri Odası ile Yunanistan’dan katılan dişhekimlerinin birlikte gerçekleştirdiği “İki Ülke Tek Gülümseme” temalı sosyal organizasyonların ilki olma özelliğini taşıyordu. Komşuluk ilişkilerine dişhekimi sıcaklığı katan ve müzik, dans, kahkaha ve sohbetin eksik olmadığı gecede, meslektaşlar hem sosyalleşmenin hem de uluslararası işbirliğinin keyfini çıkardı.

Gala gecesinin açılış konuşmasını Rodos Başkonsolosu Salim Kırcalıali yaptı (solda). Oda, 21 Haziran’da da ‘White Party’ konseptiyle bir sosyal etkinlik düzenledi.

Denizli'de 'Yaza Merhaba'

Denizli Dişhekimleri Odası, 21 Haziran günü Denizli Dedeman Park Otel'de düzenlenen "Yaza Merhaba Partisi"yle hem mesleki gelişime katkı sağlayan bir eğitim programı hem de sosyal bağları güçlendiren keyifli bir akşam organizasyonunu bir araya getirdi.

Etkinliğin gündüz bölümünde, **Prof.Dr. Selçuk Basa, Prof. Dr. Gökhan Önem** ve Dişhekimi **Ökkeş Karaduman** dişhekimliği alanında güncel konulara odaklanan eğitim oturumlarını gerçekleştirdi. Katılımcılar uzman konuşmacıların sunumlarıyla yeni bilgiler edinirken, meslektaşlarıyla da fikir alışverişinde bulunma fırsatı yakaladı.

Akşam saatlerinde ise müzik, dans ve bolca eğlence eşliğinde düzenlenen "Yaza Merhaba Partisi", yoğun geçen bir yılın ardından katılımcılara moral motivasyon kaynağı oldu.

Odası Başkanı Musa Akyol konuşmacı akademisyenlere katkılarından dolayı birer teşekkür plaketi sundu.

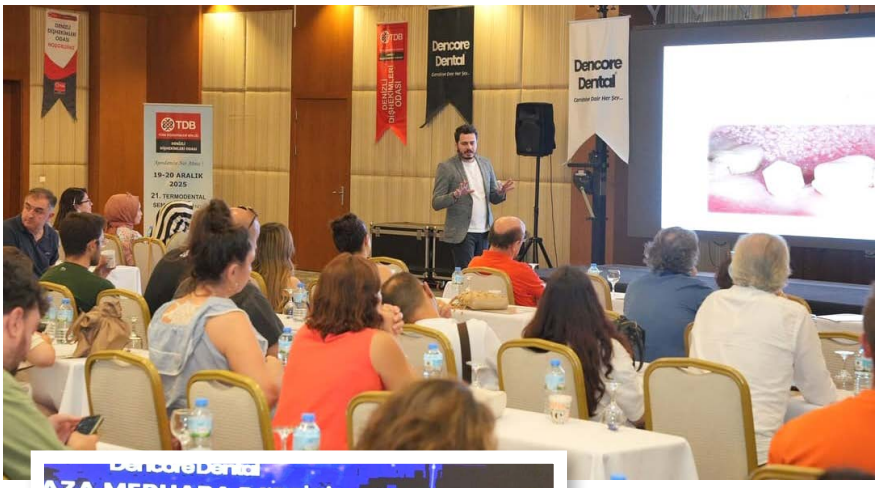

21 Haziran'da düzenlenen etkinlikte Prof.Dr. Selçuk Basa, Prof.Dr. Gökhan Önem ve Dişhekimi Ökkeş Karaduman çeşitli başlıklardaki sunumlarını yaptılar.

Osmaniye'de implant eğitimi

Osmaniye Dişhekimleri Odası 5 Temmuz'da **Doç.Dr. Alihan Bozoğlan**'ın sunumuyla *"Her Yönüyle Immediate Loading"* konulu bilimsel bir eğitim düzenledi. Osmaniye Dişhekimleri Odası'nda yapılan etkinliğe yaklaşık 25 dişhekimi katıldı.

Eğitimde, implantolojide yüklemenin zamanlamasına dair güncel yaklaşımlar ele alındı; teorik bilgilerin yanı sıra klinik uygulamalara dair önemli bilgiler de paylaşıldı. Eğitim sonunda, katkılarından dolayı Doç. Dr. Alihan Bozoğlan'a Oda Başkanı **Burak Acun** tarafından bir teşekkür plaketi sunuldu.

Mersin'in yayla köylerinde eğitimler

Mersin Dişhekimleri Odası Mersin'in Gülnar ve Erdemli ilçelerinde ulaşımı zor yayla köylerindeki okullarda ağız diş sağlığı eğitimleri verdi.

TDB Genel Başkanı **Fatih Güler,** Mersin Dişhekimleri Odası Başkanı **İlhan Karataş**, Mersin Sağlık İl Müdürü **Mustafa Ekici**, Mersin Milli Eğitim İl Müdürü **Fazilet Durmuş** ve Gülnar Belediye Başkanı **Fatih Önge**'nin katkılarıyla ve Colgate'in sponsorluğuyla 13 Haziran'da yapılan eğitimlerde çocuklara diş fırçası ve macun da dağıtıldı.

Eğitimler yöre halkından olan meslektaşlarımızın katılımıyla yapıldı. Gülnar'daki eğitime Mersin Dişhekimleri Odası Başkan Vekili **Kutlay Özcan**, Toplum Ağız ve Diş Sağlığı Komisyonu'ndan **Emre Mustuloğlu, Fevzi Arıcı** ve **Serkan Sümbül,** Gülnar Milli Eğitim İlçe Müdürü **Hüseyin Kadim**, Gülnar Sağlık İlçe Müdürü **Alperen Ateş** katıldı. Erdemli'deki eğitime Mersin Dişhekimleri Odası Genel Sekreteri **Kemal Arslan** ve Toplum Ağız ve Diş Sağlığı Komisyonu'ndan **Yunus Çarpar, Ufuk Doğan, Gizem Yürekli, Havvanur Taner** katıldı. Öğrencilere diş fırçalama teknikleri, diş ipi kullanımı ve beslenmede nelerin sağlıklı gıdalar olduğu konusunda bilgi verildi.

Mersin Dişhekimleri Odası toplum ağız diş sağlığıyla ilgili bilgilendirmelere AVM'lerde de standlar kurarak devam ediyor. 2025-2026 öğretim döneminde de bu çalışmalara devam edileceği belirtildi.

Konya Dişhekimleri Odası yeni binasında

Konya Dişhekimleri Odası'nın yeni hizmet binasının açılışı 15 Haziran'da gerçekleştirildi.

Açılışa TDB Genel Başkanı **Fatih Güler**, TDB Merkez Yönetim kurulu üyesi **Gürbüz Eldeniz**, Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı **Prof.Dr. Emre Korkut**'un yanı sıra İnşaat Mühendisleri Odası, Eczacılar Odası ve Veteriner Hekimleri Odası başkanları, milletvekilleri, üniversite dekanları ve çok sayıda dişhekimi katıldı.

Açılışın ardından katılımcılar, binanın çeşitli bölümlerini gezerek sunulan yeni hizmetler hakkında bilgi aldı.

Yeni hizmet binası, modern altyapısı ve gelişmiş donanımıyla dikkat çekiyor.

Konya Dişhekimleri Odası Başkanı **Mete Algen** bu yeni bina ile dişhekimlerinin mesleki gelişimlerini desteklemeyi, eğitim olanakları sunmayı ve üyelerine daha kaliteli hizmetler sağlamayı amaçladıklarını belirtti.

RetraXil®

Etkin sulkus açılımı – minimal invaziv uygulama

RetraXil® sulkusu açar, kanamayı durdurur ve hassas ölçülerin alınmasını mümkün kılar. İnce yapılı kanül, RetraXil'in hassas şekilde uygulanmasını ve diş etine zarar verilmemesini sağlar.

- Atraumatik uygulama
- Uygun doku yönetimi
- Çok dozlu, stabil şırınga: Kıvrılma yok, kopma yok, yapışma yok.

Giving a hand to oral health.

KULZER
MITSUI CHEMICALS GROUP

Tuğba Alaybeyoğlu
Dişhekimi, TDBD Yayın Kurulu üyesi

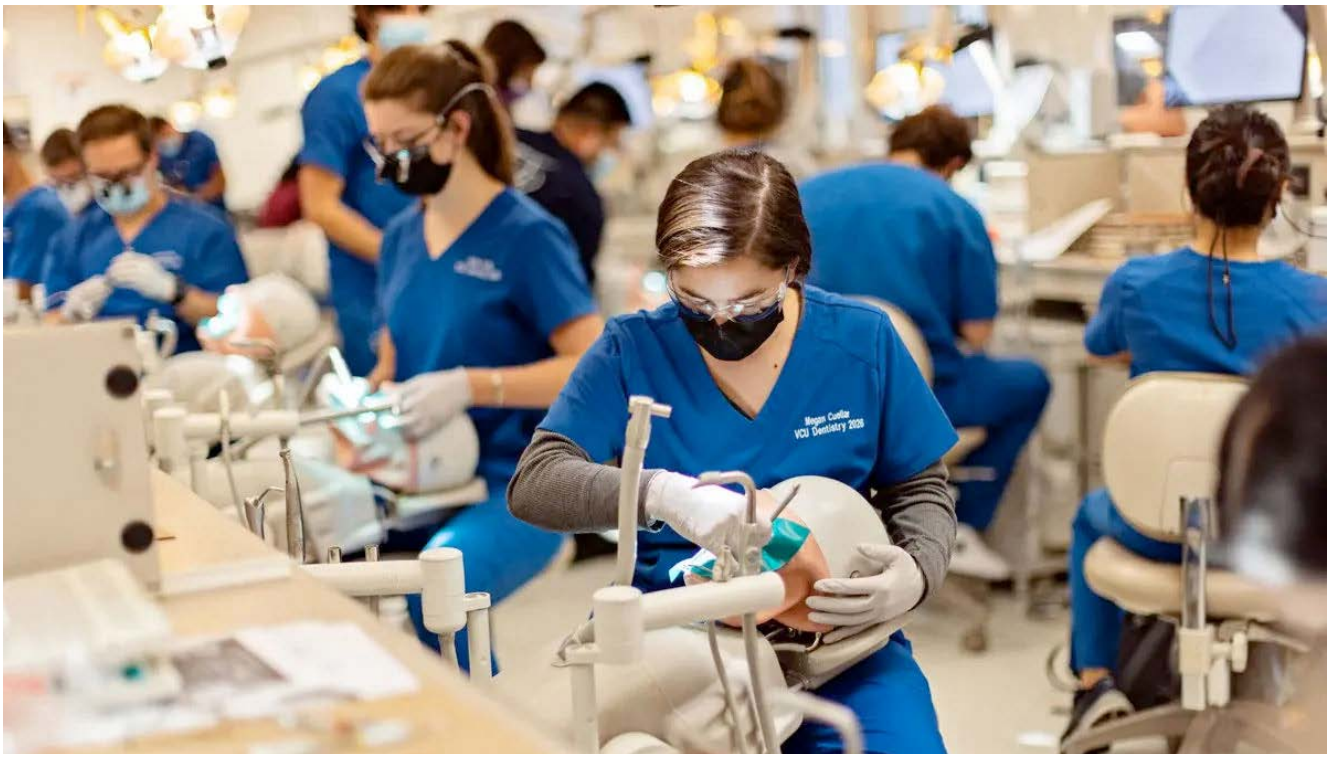

Dişhekimliği fakültelerinin kontenjanları %25 azaltıldı

YÖK sonunda frene bastı

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) 2025 Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) Yükseköğrenim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu'nu yayımladı. Bu yıl Iğdır Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nin de öğrenci almaya başlamasıyla eğitim veren dişhekimliği fakülte sayısı 94'e çıktı. Öğrenci kontenjanı ise geçen yıla göre 2246 adet azalarak 7031 oldu.

Türk Dişhekimleri Birliği uzun süredir her yıl yeni dişhekimliği fakültesi açılması ve mevcut fakültelerin kontenjanlarının artmasıyla mezun sayısındaki kontrolsüz büyüme ve bunun yol açtığı sorunları dile getiriyordu. Eğitim niteliğini düşüren, mesleği değersizleştiren, halk sağlığını tehdit eden bu duruma son verilmesi yönündeki çağrılar nihâyet karşılık buldu. 2025-2026 eğitim dönemindeki kontenjanlar yaklaşık % 25 oranında düştü. Devlet üniversitelerinde %30-40'lara varan kontenjan düşüşleri dikkat çekerken vakıf üniversitelerinde kontenjanların korunduğu ya da çok az düştüğü görüldü.

TDB, sorun kriz noktasına gelmeden önce de uyarılarını yapıyordu. Yukarıdaki kapağımız 2011 yılında yayımlanan 125. sayımıza ait.

Mücadeleye devam

2010'lardan itibaren hızlı bir artış gösteren kontenjanlar 2023 ve 2024 yılında 9binli rakamlara ulaşırken 2020 yılında 3440 olan mezun sayısı ise 6-7 binleri buldu. Mezun sayısı ile emekli sayısı arasındaki makas giderek açılarak 2020 yılında 39.438 olan toplam dişhekimi sayısı, bu yıl 61.505'e çıktı. 2020 yılında dişhekimi başına düşen nüfus 2127 iken içinde bulunduğumuz yıl bu rakam 1402'ye kadar geriledi.

Geleceğe dönük yapılan çalışmalar, YÖK'ün bu yıl belirlediği 6990 kontenjanı korunsa dahi 2035 yılında toplam dişhekimi sayısının 138.996 olacağını, hekim başına düşen nüfusun ise 641'e kadar gerileyeceğini göstermektedir. Dişhekimliği fakültelerinde kontenjanların azalması, Türk Dişhekimleri Birliği'nin her platformda yıllardır yürüttüğü mesleki ve hukuki mücadelenin kazanımıdır ve olumlu bir başlangıçtır. Bununla beraber bilimsel veriler, yanlış atılan adımların yarattığı

tahribatı gidermek için mücadeleye devam etme zorunluluğunu ortaya koymaktadır.

Plansız büyüme, kalıcı sorunlar

Türkiye'nin nüfus artış hızı, ağız diş sağlığı hizmetlerine olan talep üzerinden yapılan projeksiyonlar, ülkemizde her yıl 1500-1700 yeni dişhekimine ihtiyaç olduğunu gösteriyor. Her yıl ihtiyacın çok üzerinde öğrenci kaydı alınıyor ve mezun veriliyor. Ülkemizde dişhekimine başvurma sıklığı Avrupa ülkeleriyle kıyaslandığında oldukça düşük olduğu için hekim başına 1000'in altına düşen nüfus, mesleğin geleceği adına endişe verici, vahim bir tablo çiziyor.

Nicel büyüme: Buzdağının görünmeyen yüzü

Ülkemizde bilimsel dişhekimliğinin temelinin atıldığı 1908 yılından 2004 yılına kadar toplam 15 dişhekimliği fakültesi varken bugün 94 dişhekimliği fakültesi var. 2025-2026 döneminde ilk kez öğrenci alacak Iğdır Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'yle birlikte öğrenim veren fakülte sayısı 94'e çıkarken 11 fakülte öğrenci almaya başlamayı bekliyor. Hekim sayısında artışı getiren kontenjan artışları, kısa vadede olumlu bir tablo gibi sunulsa da, orta ve uzun vadede eğitim kalitesinin düşmesi, mesleki itibarın zedelenmesi, meslektaşlar arası dayanışma kültürü yerine rekabetin körüklenmesi, sağlığın ticarileşmesi gibi pek çok soruna gebe.

Pek çok örnekte, fakültelerin açılması için asgari standartların sağlanmakta ancak gelecek projeksiyonu yetersiz kalmaktadır. Bu yatırımlar yapılırken, meslek örgütlerinin ve akademik camianın önerileri ciddiye alınmamakta, nicel büyümeyle halkın gözü boyanmakta, dişhekimi olma idealiyle fakültelere kayıt yaptıran gençlerin geleceği ve umutları ellerinden alınmaktadır.

Gelecek yıllar için (10-20-50 yıl sonraki) hizmet ve eğitim kapasiteleri belirlenmeden, ek genişleme alanları hesaba katılmadan, öğrenci sayısındaki potansiyel büyümeyi karşılayacak uygun altyapılar (tam donanımlı preklinikler, temel bilimler laboratuvarları, derslikler, klinikler, idari yapılar, kütüphaneler, konferans salonları vb.) sağlanmadan, tıp fakülteleriyle fiziki yakınlık gözetilmeden, halkın toplu taşıma ile kolay erişimi planlanmadan, ihtiyaç duyulan akademik kadrolar yetiştirilmeden yeni dişhekimliği fakülteleri açılıyor.

Bu yıl kontenjanlar azalsa da öğrenci sayısı artmaya devam ettiği için öğrenci / öğretim üyesi oranı küçülmeye devam etti.

Tablo 1. 2035 yılına kadar dişhekimi sayısının artışı ve dişhekimine düşen nüfus (2025 kontenjan sayılarının artmayacağı varsayılarak hazırlanmıştır. Kuzey Kıbrıs ve diğer ülkelerde kurulu ve ÖSYM kılavuzunda yer alan fakültelerin mezunlarının büyük kısmı da mesleğini Türkiye'de sürdürmesinden dolayı emekli olan dişhekimi sayısı ihmal edilmiştir).

Yıl	Fakülte Kontenjanları	Mezun Sayıları	Toplam Dişhekimi Sayısı	Ülke Nüfusu*	Dişhekimine Düşen Nüfus
2020	7.443	3.440	39.438	83.614.362	2.127
2021	8.340	4.014	43.199	84.680.273	1.960
2022	8.807	4.405	46.378	85.279.553	1.839
2023	9.127	5.792	50.423	85.372.377	1693
2024	9.277	6.421	54.062	85.664.944	1585
2025	6.990	7.443	61.505	86.225.073	1402
2026	6.990	8.340	69.845	86.611.874	1240
2027	6.990	8.807	78.652	86.972.154	1106
2028	6.990	9.127	87.779	87.305.660	995
2029	6.990	9.277	97.056	87.611.962	903
2030	6.990	6.990	104.046	87.890.581	845
2031	6.990	6.990	111.036	88.153.123	794
2032	6.990	6.990	118.026	88.399.122	749
2033	6.990	6.990	125.016	88.628.209	709
2034	6.990	6.990	132.006	88.840.142	673
2035	6.990	6.990	138.996	89.034.789	641

** Son yıllarda nüfus artış hızındaki ani düşüş göz önünde bulundurularak 2024'ten sonrası için TÜİK'in 30 Temmuz 2024 tarihli düşük senaryosundaki hesaplama baz alınmıştır.*

Tablo 2. 2005'TEN 2025'E EĞİTİME BAŞLAYAN DİŞ

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	FAKÜLTE ADI	K.S.
134	134	134	154	154	154	159	170	175	175	144	154	154	62	72	72	72	72	72	72	31	KARABÜK	61
93	93	93	103	103	113	118	129	134	134	134	134	134	62	82	82	93	93	93	93	52	KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ	62
103	41	41	123	57	159	67	175	180	180	164	164	164	62	72	72	72	72	72	72	41	SAKARYA	63
93	72	72	103	123	123	129	139	144	144	134	134	134		60	80	80	80	81	67	60	BAHÇEŞEHİR (VAKIF)	64
103	103	103	123	123	134	139	149	154	154	144	144	144		50	50	60	80	82	82	74	LOKMAN HEKİM (VAKIF)	65
82	82	82	93	93	103	149	170	123	123	123	123	123		41	41	62	62	62	62	52	MUĞLA SITKI KOÇMAN	66
52	62	62	82	93	103	108	118	123	123	113	113	113			120	120	150	172	172	202	ANKARA MEDİPOL (VAKIF)	67
31	41	52	67	72	77	82	93	98	98	98	103	103			50	50	60	61	61	55	ANTALYA BİLİM (VAKIF)	68
52	52	52	67	82	93	98	108	113	113	103	103	103			62	72	72	72	72	52	BURSA ULUDAĞ	69
41	41	41	72	82	82	88	98	103	105	93	93	93			62	62	72	72	72	52	ÇANKIRI KARATEKİN	70
31	31	31	41	52	62	67	77	88	88	88	88	88			60	110	120	122	122	110	İSTANBUL ATLAS (VAKIF)	71
31	31	31	47	62	72	77	88	93	93	93	93	103			60	110	120	132	132	119	İSTANBUL GALATA (VAKIF)	72
52	52	52	52	52	50	50	50	50	50	56	64	64			60	70	80	81	112	101	İSTANBUL GELİŞİM (VAKIF)	73
36	41	41	57	57	62	67	77	82	82	82	93	93			60	110	120	142	142	128	İST. SAĞLIK VE TEKN. (VAKIF)	74
26	31	41	67	67	72	77	88	93	93	94	104	104			62	62	62	62	62	31	KAFKAS (KARS)	75
	30	30	30	30	30	30	36	36	20	40	50	55			46	60	80	81	91	91	NEVŞEHİR KAPADOKYA (VAKIF)	76
	31	31	52	62	72	77	88	93	93	93	93	93			62	62	72	72	72	52	KARAMAN MEHMETBEY	77
		21	31	36	41	47	57	62	82	82	82	82			60	100	115	106	162	132	KOCAELİ SAĞL. VE TEKN. (VAKIF)	78
			26	41	52	57	67	77	77	77	77	82			55	60	69	70	70	63	NUH NACİ YAZGAN (VAKIF)	79
				31	31	36	47	52	52	52	72	82				62	72	72	72	62	BURDUR M.A. ERSOY	80
				21	41	47	57	62	62	62	72	72				62	72	72	72	62	DOKUZ EYLÜL	81
								68	68	68	72	82				62	72	72	72	41	GİRESUN	82
								82	60	66	66	70				62	62	62	62	31	İSTANBUL (CERRAHPAŞA)	83
								84	100	160	180	190				62	72	72	72	62	NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ-I VELİ	84
								52	52	41	41	62				41	52	52	52	52	YOZGAT BOZOK	85
								35	50	60	70	80				40	100	122	122	107	İSTİNYE (VAKIF)	86
								47	82	83	94	83				40	90	102	102	102	İSTANBUL NİŞANTAŞI (VAKIF)	87
								36	36	62	62	82				40	50	61	92	83	ÜSKÜDAR (VAKIF)	88
								60	60	60	60	36					31	41	41	31	NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR	89
								52	53	62	72	82					40	51	51	46	İZMİR TINAZTEPE (VAKIF)	90
								52	54	53	63	73						31	31	31	BATMAN	91
								52	52	53	104	114							21	26	AKSARAY	92
								41	41	41	62	82							31	31	BİLECİK ŞEYH EDEBALİ	93
								41	41	41	52	62								21	IĞDIR	94
								52	52	52	62	72										
								62	62	63	73	83										
									60	60	70	110										
									60	60	70	80										
									21	62	72	82										
										62	62	72										
										62	62	72										
											62	72										
											60	70										
											82	82										
											62	72										
											41	52										
												40										
												62										
												62										
												41										
960	1030	1072	1390	1611	1868	2166	2680	2991	3185	3440	4014	4405	5792	6421	7443	8340	8807	9127	9277	7031	TOPLAM	

Kontenjan sayıları ÖSYM Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu'ndan alınmış

ŞHEKİMLİĞİ FAKÜLTELERİ VE KONTENJANLARI

2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	FAKÜLTE ADI	Kuruluş Sırası
195	195	195	195	195	195	195	124	İSTANBUL	1
154	144	144	154	164	134	134	93	HACETTEPE	2
164	164	175	175	175	175	175	134	ANKARA	3
134	135	134	134	144	144	144	82	MARMARA	4
154	154	154	154	154	154	154	123	EGE	5
123	123	134	144	144	144	144	103	GAZİ	6
123	154	154	154	154	154	154	77	ATATÜRK	7
103	113	113	123	123	153	153	102	DİCLE	8
123	123	123	123	123	123	123	82	SELÇUK	9
103	103	103	113	113	113	113	77	ONDOKUZ MAYIS	10
93	103	103	103	103	128	128	90	ÇUKUROVA	11
123	123	123	123	123	123	123	72	SÜLEYMAN DEMİREL	12
64	67	69	69	58	68	68	61	YEDİTEPE (VAKIF)	13
103	113	113	113	113	141	113	93	SİVAS CUMHURİYET	14
104	114	113	123	123	123	123	72	ERCİYES	15
75	85	100	100	105	107	107	97	BAŞKENT (VAKIF)	16
93	93	93	103	103	103	103	62	KARADENİZ TEKNİK	17
103	103	103	103	103	103	103	52	KIRIKKALE	18
82	82	82	82	77	79	79	41	KOCAELİ	19
93	103	103	103	103	103	103	72	ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT	20
82	93	93	103	103	128	128	57	GAZİANTEP	21
82	93	93	103	103	128	128	85	İNÖNÜ	22
80	80	90	95	95	101	112	102	BEZM-İ ALEM VAKIF (VAKIF)	23
210	190	190	160	180	182	182	193	İSTANBUL MEDİPOL (VAKIF)	24
82	93	93	93	93	93	93	72	VAN YÜZÜNCÜ YIL	25
90	90	160	130	140	162	162	146	İSTANBUL AYDIN (VAKIF)	26
83	94	93	93	88	88	88	62	BOLU ABANT İZZET BAYSAL	27
93	93	93	103	103	103	103	52	ORDU	28
60	70	70	70	63	74	74	66	İSTANBUL YENİ YÜZYIL (VAKIF)	29
103	113	113	113	113	113	113	77	AKDENİZ	30
83	94	93	103	93	93	93	62	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ	31
123	135	134	123	134	134	134	82	İZMİR KATİP ÇELEBİ	32
83	93	93	103	103	103	103	82	TOKAT GAZİOSMANPAŞA	33
82	82	82	82	82	82	82	72	RECEP TAYYİP ERDOĞAN	34
82	93	93	82	82	39	39	45	HATAY MUSTAFA KEMAL	35
83	93	93	103	103	103	103	62	NECMETTİN ERBAKAN (KONYA)	36
130	150	150	145	160	167	182	164	İSTANBUL OKAN (VAKIF)	37
130	130	130	150	160	162	162	162	BİRUNİ (VAKIF)	38
93	103	103	103	103	103	103	62	AYDIN ADNAN MENDERES	39
82	93	93	93	88	88	88	41	TRAKYA	40
82	93	93	93	93	116	116	68	FIRAT	41
82	82	82	82	82	51	51	45	ADIYAMAN	42
80	90	100	70	80	81	73	66	ALTINBAŞ (VAKIF)	43
93	103	103	103	103	103	103	72	PAMUKKALE	44
82	93	93	103	103	103	103	67	UŞAK	45
82	93	93	103	103	103	103	72	ANKARA YILDIRIM BEYAZIT	46
50	60	60	60	60	61	61	55	İSTANBUL BEYKENT (VAKIF)	47
82	93	93	93	88	88	88	67	MERSİN	48
82	93	93	103	103	103	103	87	SAĞL. BİL. (ANKARA) (GÜLHANE)	49
41	62	62	82	96	109	103	62	SAĞL. BİL. (İSTANBUL) (HAMİDİYE)	50
82	93	93	103	103	103	103	77	AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ	51
62	72	72	82	82	82	82	52	ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT	52
31	41	41	62	62	62	62	41	BİNGÖL	53
62	72	72	82	82	82	82	62	ÇANAKKALE ONSEKİZMART	54
62	72	62	72	67	67	67	41	ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM	55
62	82	82	82	82	102	102	68	HARRAN	56
60	70	130	150	149	172	172	155	İSTANBUL KENT (VAKIF)	57
60	62	62	72	72	72	72	62	İSTANBUL MEDENİYET	58
62	72	72	72	72	72	72	26	İZMİR DEMOKRASİ	59
62	72	72	72	72	65	65	45	K.MARAŞ SÜTÇÜ İMAM	60
5792	**6421**	**7443**	**8340**	**8807**	**9127**	**9277**	**7031**	**TOPLAM**	

tır.

Eğitim yükü doktor öğretim üyelerinin sırtında

Özellikle yeni açılan fakültelerde öğretim üyesi açığı dikkat çekici. Yeni açılan devlet ve vakıf üniversiteleri, YÖK'ün belirlediği asgari öğretim üyesi sayısını karşılıyor ancak büyük çoğunluğu kadrolarında yeterli sayıda profesöre ve doçente yer veremiyor. Veriler, profesör ve doçent kadrolarının büyük şehirlerdeki köklü fakültelerde yoğunlaştığını, periferdeki fakültelerde ise eğitim yükünün akademik kariyerlerinin başındaki doktor öğretim üyelerinin sırtında olduğunu gösteriyor.

Prof.Dr. Taner Yücel'in 2023 yılında yaptığı bir çalışma, AB ülkelerinde bir öğretim üyesine düşen öğrenci sayısı dokuz iken, ülkemizde bu sayının 1/14 oranında kaldığını gösteriyordu.

2021 yılı öğretim üyeleri sayısı:
734 Prof., 387 Doç., 1187 Dr.
2022 yılı öğretim üyeleri sayısı:
796 Prof., 498 Doç., 1369 Dr.
2023 yılı öğretim üyeleri sayısı:
811 Prof., 442 Doç., 1246 Dr.
2024 yılı öğretim üyeleri sayısı:
873 Prof., 509 Doç., 1331 Dr.
2025 yılı öğretim üyeleri sayısı:
884 Prof., 554 Doç., 1448 Dr.

Eğitim veren fakülte sayısı artıyor ancak öğretim üyesi sayısı artışı bu büyümeyi karşılamaya yetmiyor.

Yeni açılan dişhekimliği fakülteleri açılış için gerekli YÖK'ün belirlediği asgari öğretim üyesi sayısını karşılıyor ancak gelecek yıllara hazır değil. Planlamalar yapılırken öğretim üyelerinin haftada 30 saat eğitime katkı, araştırma, topluma hizmet ve yönetime katkı sunmak gibi yükümlülükleri, kontenjan artışlarına bağlı olarak önümüzdeki beş, on, yirmi yıl için ihtiyaç duyulan öğretim üyesi artışı hesaba katılmıyor. Prof.Dr. Taner Yücel'in çalışmasının üzerinden yalnızca iki yıl geçmesine karşın öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısının arttığı, 1/14 oranın 1/17'ye gerilediği görülüyor.

Tablo 3. YÖK'ÜN DENKLİK TANIDIĞI YURT DIŞI ÜNİVERSİTELERİNİN KONTENJANLARI

FAKÜLTE ADI	K.S.
SAĞL. BİLİMLERİ (SARAYBOSNA ULUSLARARASI)	50
HOCA AHMET YESEVİ TÜRKKAZAK ÜNİ. (KAZAKİSTAN)	20
ADAKENT (KKTC)	50
DOĞU AKDENİZ (KKTC)	40
GİRNE (KKTC)	72
KIBRIS SAĞLIK VE TOPLUM BİLİMLERİ (KKTC)	60
LEFKE AVRUPA (KKTC)	90
ULUSLARARASI FİNAL (KKTC)	20
ULUSLARARASI KIBRIS (KKTC)	5
YAKINDOĞU (KKTC)	160
ULUSLARARASI BALKAN (MAKEDONYA)	40
TOPLAM	**607**

Baraj bu kez işe yaracak mı?

Eğitim kalitesinin korunması için meslek odalarının girişimleriyle YÖK, tıp, hukuk, mimarlık gibi dallara girebilmek için bir asgari başarı sıralaması şartı getirmişti. 2020 yılında TDB ve TEB'in girişimleriyle dişhekimliği ve eczacılık fakültelerine giriş için asgari başarı sıralaması şartı getirildi. Dişhekimliği için en düşük başarı sıralaması 80 bin olarak belirlendi. Ancak yeni dişhekimliği fakültelerinin

Tablo 4. 2024 DUS TOPLAM KONTENJAN

ANABİLİM DALI	2020	2021	2022	2023	2024 1. Dönem	2024 2. Dönem	2024 Toplam
A.D.Ç. Cerrahisi	100	127	140	195	98	111	209
A.D.Ç. Radyolojisi	100	40	50	44	120	30	150
Çocuk Dişhekimliği	110	110	135	198	92	123	215
Endodonti	100	100	180	196	116	112	228
Ortodonti	105	105	105	171	68	102	170
Periodontoloji	100	100	135	153	96	112	208
Protetik Diş Tedavisi	100	100	200	198	121	112	233
Restoratif Diş Tedavisi	95	95	120	101	100	92	192
TOPLAM	**810**	**777**	**1.065**	**1.256**	**812**	**794**	**1.606**

Tablo 5. EĞİTİM VEREN DİŞHEKİMLİĞİ FAKÜLTELERİNDEKİ ÖĞRETİM ÜYELERİNİN AKADEMİK ÜNVANLARINA GÖRE DAĞILIMI

	ÜNİVERSİTE	Öğretim üyesi			
		Prof.	Doç.	Dr.	Toplam
1	İSTANBUL	63	13	24	100
2	HACETTEPE	37	11	28	76
3	ANKARA	56	10	14	80
4	MARMARA	32	20	31	83
5	EGE	46	11	4	61
6	GAZİ	83	18	9	110
7	ATATÜRK	25	9	17	51
8	DİCLE	24	12	10	46
9	SELÇUK	20	4	15	39
10	ONDOKUZ MAYIS	39	6	2	47
11	ÇUKUROVA	12	12	12	36
12	SÜLEYMAN DEMİREL	11	14	14	39
13	YEDİTEPE (VAKIF)	20	7	24	51
14	SİVAS CUMHURİYET	17	4	8	29
15	ERCİYES	13	16	11	40
16	BAŞKENT (VAKIF)	12	10	13	35
17	KARADENİZ TEKNİK	10	7	15	32
18	KIRIKKALE	6	6	17	29
19	KOCAELİ	5	3	6	14
20	ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT	8	4	9	21
21	GAZİANTEP	4	6	17	27
22	İNÖNÜ	4	6	21	31
23	BEZM-İ ALEM VAKIF (VAKIF)	6	8	13	27
24	İSTANBUL MEDİPOL (VAKIF)	7	4	18	29
25	VAN YÜZÜNCÜ YIL	0	8	20	28
26	İSTANBUL AYDIN (VAKIF)	15	4	15	34
27	BOLU ABANT İZZET BAYSAL	4	7	25	36
28	ORDU	6	16	9	31
29	İSTANBUL YENİ YÜZYIL (VAKIF)	7	0	6	13
30	AKDENİZ	12	13	8	33
31	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ	7	11	13	31
32	İZMİR KATİP ÇELEBİ	14	7	9	30
33	TOKAT GAZİOSMANPAŞA	3	8	14	25
34	RECEP TAYYİP ERDOĞAN	2	8	15	25
35	HATAY MUSTAFA KEMAL	0	7	12	19
36	NECMETTİN ERBAKAN	8	12	11	31
37	İSTANBUL OKAN (VAKIF)	19	5	29	53
38	BİRUNİ (VAKIF)	9	9	19	37
39	AYDIN ADNAN MENDERES	6	11	9	26
40	TRAKYA	2	7	8	17
41	FIRAT	2	5	16	23
42	ADIYAMAN	4	3	14	21
43	ALTINBAŞ (VAKIF)	7	2	17	26
44	PAMUKKALE	1	12	8	21
45	UŞAK	3	3	20	26
46	ANKARA YILDIRIM BEYAZIT	8	19	9	36
47	İSTANBUL BEYKENT (VAKIF)	5	1	18	24
48	MERSİN	2	5	16	23
49	SAĞL. BİL. (ANKARA) (GÜLHANE)	15	11	25	51
50	SAĞL. BİL. (İSTANBUL) (HAMİDİYE)	8	11	24	43
51	AFYONK. SAĞLIK BİLİMLERİ	1	5	32	38
52	ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT	2	6	11	19
53	BİNGÖL	0	1	14	15
54	ÇANAKKALE ONSEKİZMART	4	7	14	25
55	ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM	1	3	10	14
56	HARRAN	2	3	20	25
57	İSTANBUL KENT (VAKIF)	15	2	41	58
58	İSTANBUL MEDENİYET	3	10	10	23
59	İZMİR DEMOKRASİ	2	3	8	13
60	K.MARAŞ SÜTÇÜ İMAM	2	1	21	24
61	KARABÜK	1	4	12	17
62	KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ	1	3	22	26
63	SAKARYA	1	5	17	23
64	BAHÇEŞEHİR (VAKIF)	9	6	10	25
65	LOKMAN HEKİM (VAKIF)	9	2	18	29
66	MUĞLA SITKI KOÇMAN	1	1	12	14
67	ANKARA MEDİPOL (VAKIF)	2	1	16	19
68	ANTALYA BİLİM (VAKIF)	4	3	7	14
69	BURSA ULUDAĞ	4	7	14	25
70	ÇANKIRI KARATEKİN	1	0	18	19
71	İSTANBUL ATLAS (VAKIF)	5	5	27	37
72	İSTANBUL GALATA (VAKIF)	6	4	11	21
73	İSTANBUL GELİŞİM (VAKIF)	10	3	19	32
74	İST. SAĞLIK VE TEKN. (VAKIF)	13	6	23	42
75	KAFKAS (KARS)	2	1	12	15
76	NEVŞEHİR KAPADOKYA (VAKIF)	3	0	18	21
77	KARAMAN MEHMETBEY	1	2	15	18
78	KOCAELİ SAĞL. VE TEKN. (VAKIF)	3	2	11	16
79	NUH NACİ YAZGAN (VAKIF)	5	6	16	27
80	BURDUR M.A. ERSOY	3	2	19	24
81	DOKUZ EYLÜL	6	7	8	21
82	GİRESUN	1	1	18	20
83	İSTANBUL (CERRAHPAŞA)	3	3	13	19
84	NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ-I VELİ	0	5	23	28
85	YOZGAT BOZOK	1	0	22	23
86	İSTİNYE (VAKIF)	7	2	22	31
87	İSTANBUL NİŞANTAŞI (VAKIF)	5	0	25	30
88	ÜSKÜDAR (VAKIF)	6	0	13	19
89	NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR	0	2	15	17
90	İZMİR TINAZTEPE (VAKIF)	7	1	11	19
91	BATMAN	0	1	24	25
92	AKSARAY	1	0	8	9
93	BİLECİK ŞEYH EDEBALİ	2	1	3	6
94	IĞDIR	0	1	4	5
	TÜRKİYE TOPLAMI	**884**	**554**	**1448**	**2886**

Tablo 6.
AVRUPA ÜLKELERİNDE NÜFUS VE DİŞHEKİMİ SAYILARI*

Ülke	Nüfus	Aktif dişhekimi sayısı	Dişhekimine düşen nüfus
Almanya	83.577.100	71.297	1.172
Avusturya	9.197.200	5.565	1.653
Belçika	11.900.100	8.820	1.349
Bulgaristan	6.437.400	7.663	840
Çekya	10.909.500	7.886	1.383
Danimarka (2021)	5.992.700	4.205	1.425
Estonya	1.370.000	1.375	996
Finlandiya (2021)	5.636.000	3.983	1.415
Fransa	68.635.900	45.989	1.492
Hırvatistan	3.874.400	3.697	1.048
Hollanda	18.044.000	10.148	1.778
İrlanda	5.439.900	2.330	2.335
İspanya	49.078.000	28.833	1.702
İsveç (2021)	10.587.700	8.066	1.313
İtalya	58.934.200	52.559	1.121
İzlanda	396.960	294	1.350
Kıbrıs	979.900	1.090	899
Kuzey Makedonya	1.836.700	1.711	1.073
Letonya	1.856.900	1.331	1.395
Lihtenştayn	40.900	48	852
Litvanya	2.890.700	3.104	931
Macaristan	9.539.500	7.198	1.325
Malta	574.300	270	2.127
Norveç	5.571.600	4.792	1.163
Polonya	36.497.500	34.899	1.046
Portekiz	10.749.600	12.552	856
Romanya	19.036.400	21.855	871
Slovakya	5.419.500	2.972	1.824
Slovenya	2.130.900	1.571	1.356
Yunanistan	10.409.500	13.904	749
Toplam	**457.544.900**	**370.007**	**1.237**

** Veriler Eurostat'tan alınmıştır. Nüfus rakamları 2024 yılına aittir. Yanında yıl belirtilenler hariç ülkelerin dişhekimi sayıları da 2022 yılına ait verilerdir.*

açılması ve kontenjanların arttırılması karşısında bu küçük adımın yeterli olmadığını görüyorduk. Sayısal puan türünde ilk 80 bine giren gençlerin neredeyse sekizde biri -belki de bu tablonun farkında olmadan- dişhekimliğini tercih ediyordu. Bu yıl, ilk kez kontenjanların %25 oranında azalmasının dişhekimliği taban puanlarına etkisini önümüzdeki aylarda görüp değerlendirebileceğiz.

İstihdam sorunu devam ediyor

Sağlık Bakanlığı 2011 yılında yayımladığı 2023 vizyonu belgesinde Cumhuriyet'in 100. yılında kamuda 11.662, özelde 16.364, toplamda 28.026 dişhekimi ihtiyacı olmasını öngörüyordu.

Bugün 61 bini aşan dişhekimi sayısı, istihdam sorununun katlayarak büyümesine yol açıyor. Kamuya atanamayan, uzmanlık eğitimi düşünmeyen ve/ya yerleşemeyen mezunlar ucuz iş gücü olarak değerlendiriliyor ve tecrübe edinmek için meslek dışı sermayeye ait kliniklerde çalışmak zorunda kalıyor. Bu, bir tercih değil, mecburiyet. Dişhekimi muayenehanesinde dişhekimi çalışması imkânı istihdam sorununa kısmi çözüm olsa da, nüfusa dayalı hesaplamaların göz ardı edilmesi, derinleşen ekonomik kriz, hekimlerin yatırım yapma gücünün kısıtlanması, halkın özelden sağlık hizmeti alabilmesinin neredeyse lüks sayılması gibi sonuçlar doğuruyor.

Yanlış sağlık politikaları sonucunda genç dişhekimleri, işsizlik, düşük ücretlerle çalışma zorunluluğu, yitirilen özlük hakları gibi sorunlarla karşı karşıya kalıyor.

Kontenjanlardaki düşüş olumlu bir adım sayılsa da krizin derinliği ortada. Dişhekimliği eğitiminde son 10-15 yılın yanlış uygulamalarının yol açtığı hasarı giderebilmek açısından bu yılki kontenjan düşüşlerini olumlu bir başlangıç olarak kabul edip kontenjanların gerçekçi bir sayıya kadar tedricen düşmeye devam etmesini, bu arada oluşan devasa öğretim üyesi açığının giderilmesi için gereken adımların atılmasını bekliyoruz.

Kamu kaynaklarının etkin şekilde kullanılması, dişhekimliği eğitiminin geliştirilebilmesi, ağız ve diş sağlığı hizmetlerinin niteliği ile dişhekimlerinin verdiği emeğin değerinin korunabilmesi için yetkilileri insan gücü planlaması yapmadan yeni dişhekimliği fakültesi açmamaya, henüz eğitim vermeye başlamamış fakülteleri kapatmaya, eğitim veren fakültelerin kontenjanlarındaki azalmayı sürdürmeye davet ediyoruz.

www.idex.org.tr

/idex_istanbul /idexistanbul

idex istanbul 2026

Uluslararası Dental Fuar ve Konferansı

15-18 Nisan 2026

İSTANBUL FUAR MERKEZİ

Detaylı bilgi için

DİSSİAD

winnow FUARCILIK

İSTANBUL TİCARET ODASI

KOSGEB

ifm İstanbul Fuar Merkezi

Resmi Havayolu TURKISH AIRLINES

BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ (TOBB) DENETİMİNDE DÜZENLENMEKTEDİR.

TDB 28. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi 18-21 Eylül 2025'te Diyarbakır'da

Kongre Sosyal Komitesi Başkanı Arzu Özbek:

Sosyal programda Diyarbakır'ın ruhunu hissedeceksiniz

18-21 Eylül 2025 tarihlerinde Diyarbakır'da yapılacak TDB 28. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'ne iki aydan az bir zaman kalırken Kongre'nin en önemli ayaklarından biri olan sosyal program da netleşti. Nazan Öncel'den Zülfü Livaneli'ye, Kardeş Türküler'den Erdal Erzincan'a kadar uzanan bu çok güçlü sosyal programın detaylarını Komite Başkanı Arzu Özbek'ten, iletişim alanında yapılan çalışmaları da Basın Yayın Komitesi Başkanı Ezgi Dilan Yüce'den aldık.

Sosyal program kapsamı içine giren etkinlikleri sıralayabilir misiniz?

Kongremizin sosyal programı, yalnızca bilimsel oturumları desteklemekle kalmıyor; aynı zamanda Diyarbakır'ın binlerce yıllık tarihini, kültürel dokusunu ve sanatsal zenginliğini katılımcılarla buluşturmayı hedefliyor. Açılış resepsiyonu, konserler, kültürel geziler, sanat etkinlikleri ve söyleşilerle şekillenen bu çok katmanlı program, katılımcılarımıza unutulmaz bir deneyim sunacak.

Açılış töreninde bir konser ya da sosyal programa dahil başka bir etkinlik olacak mı?

Kongremizin açılış töreni, 18 Eylül sabahı gerçekleşecek ve Anadolu'nun kadim ezgileriyle harmanlanmış, bölgenin kültürel zenginliğini yansıtan büyüleyici bir dans gösterisiyle başlayacak. Geleneksel ve çağdaş unsurları bir araya getiren bu sahne performansı, izleyicilere hem görsel hem duygusal bir şölen sunacak.

Aynı akşam, Diyarbakır'ın tarihî atmosferini yansıtan **Cemil Paşa Konağı**'nda düzenlenecek açılış resepsiyonu, Kongremizin sosyal programında ayrıcalıklı bir yere sahip. Resepsiyon, mimarisiyle büyüleyen tarihi bir mekânda gerçekleşecek ve sahnede **Anadolu Quartet** yer alacak.

Katılımın davetle ve kontenjan dahilinde gerçekleşeceği bu özel gece, Kongremize kültürel ve sanatsal bir derinlik katarken, seçkin bir buluşma atmosferi de sunmayı amaçlıyor.

Bu iki özel etkinlik, katılımcılarımıza yalnızca bir kongre açılışı değil, aynı zamanda kültürle sanatın iç içe geçtiği, çok katmanlı ve unutulmaz bir başlangıç atmosferi yaşatmayı amaçlıyor.

Fuar alanında herhangi bir sosyal etkinlik düzenlenecek mi?

Evet, Kongre Merkezi yalnızca bilimsel sunumlara değil, aynı zamanda sosyal ve kültürel etkileşime de ev sahipliği yapacak. Fuar alanında bir

Müzikten sinemaya, oradan edebiyata uzanan kariyeriyle çok yönlü sanatçı Zülfü Livaneli Kongre sırasında bir konuşma yapacak.

Popüler müzikte kendine özgü bir tür yaratan Nazan Öncel 20 Eylül 2025 akşamı Kongre'nin gala yemeğinde sahne alacak

meslektaşımıza ait kişisel resim sergisi, Kongre süresince tüm katılımcıların ziyaretine açık olacak.

Ayrıca gün boyunca fuaye alanında:

- Kısa süreli müzik dinletileri,
- Yöresel lezzet tadımları,
- Meyan kökü ve reyhan şerbeti ikramları,
- Yöresel giysi ve el işi hediyelik eşya stantları

gibi etkinliklerle Diyarbakır'ın kültürel dokusu canlı bir şekilde hissedilecek.

Bu alan, hem dinlenme hem etkileşim hem de bölgesel kimlikle tanışma fırsatı sunan renkli ve yaşayan bir sosyal merkez olarak kurgulandı.

Gala gecesinde konser verecek sanatçı belli oldu mu?

Kongremizin sosyal programında, yalnızca gala gecesi değil, tüm katılımcılara açık ve ücretsiz olarak düzenlenecek özel konserler de yer alıyor.

19 Eylül akşamı, Diyarbakır'da açık havada gerçekleştirilecek bu anlamlı müzik gecesinde sahneyi iki güçlü isim paylaşacak: **Kardeş Türküler** ve **Erdal Erzincan**. Halkların ve kültürlerin ortak sesi olan bu özel buluşma, sadece bir konser değil, aynı zamanda barışı, dayanışmayı ve ortak değerleri selamlayan güçlü bir kültürel mesaj taşıyacak.

20 Eylül akşamı ise kongrenin finaline yakışır şekilde gerçekleşecek gala yemeğinde, sahnede **Rewşan Çeliker** ve **Nazan Öncel** olacak. Müziğin evrensel diliyle birleşen bu gece, katılımcılarımıza duygusal, coşkulu ve unutulmaz bir deneyim yaşatacak.

Kitap imza günleri ya da sergi gibi etkinlikler planlanıyor mu?

Evet. Kongre boyunca açık olacak resim sergisi dışında, sosyal konferans kapsamında Türkiye'nin önemli sanatçılarından **Zülfü Livaneli** ile bir söyleşi düzenlenecek. Etkinliğin ardından Livaneli ile imza ve sohbet bölümü gerçekleştirilecek. Böylece sanatsever katılımcılarla daha samimi ve doğrudan bir etkileşim ortamı sağlanacak.

Sosyal konferanslarla ilgili bilgi verebilir misiniz?

Sosyal konferanslar, mesleki yoğunluğun dışına çıkarak kültürel ve düşünsel derinlik kazandıran özel içeriklerle planlandı. Bu yılın en dikkat çekici oturumlarından biri, **Zülfü Livaneli** ile gerçekleştirilecek söyleşi olacak. Sanat, edebiyat ve toplumsal duyarlılığın iç içe geçtiği bu buluşma, Kongreye çok boyutlu bir değer katacak.

Civar gezileri konusunda avantajlı bir kenttesiniz; bu kapsamda hangi gezileri düzenleyeceksiniz?

Katılımcılarımız için üç ayrı gezi rotası hazırlandı:

- Diyarbakır içi kültür turu (Sur içi, Hevsel Bahçeleri, On Gözlü Köprü, Ulu Camii ve diğer simgesel mekânlar),
- Zerzevan Kalesi – Mardin turu,
- Göbeklitepe – Balıklıgöl (Şanlıurfa) turu.

Her biri profesyonel rehberler eşliğinde gerçekleşecek bu gezilerle, Mezopotamya'nın kültürel katmanları doğrudan deneyimlenecek.

Meslektaşlarımıza mesajınız?

Bilimsel içeriği kadar sosyal programıyla da zenginleştirilmiş bir Kongreye ev sahipliği yapacak olmanın gururunu yaşıyoruz. Diyarbakır; kültürü, tarihi, sıcaklığı ve sanatıyla bu Kongreye ruhunu katacak. Tüm meslektaşlarımızı, mesleğimizin geleceğini birlikte konuşacağımız; birlikte hissedeceğimiz bu özel buluşmaya davet ediyoruz.

SOSYAL KOMİTE

Arzu Özbek *(Başkan)*
Dr. Murat Sarıbaş
Baran Sarıtemur
Gülistan Altın
Remziye Yüce

TDB 28. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi 18-21 Eylül 2025'te Diyarbakır'da

Kongre Basın Yayın Komitesi Başkanı
Ezgi Dilan Yüce:

'Kongre gazetesi yayımlama geleneğini canlandıracağız'

Basın Yayın Komitesi olarak görev tanımınız nedir?

Bu sene Diyarbakır'da gerçekleşecek olan TDB 28. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi Basın Yayın Komitesi olarak görevimiz; Kongremizin baskı ve yayın işlerini düzenlemek ve organizasyon komitemizce belirlenen her türlü baskı işinin takipçisi olmaktır. Davetiyeler, yaka kartları, duyurular, bildiri özetleri, program kitapçığı, katılım sertifikaları ve Kongre gazetesi gibi basılı evrakların hazırlanmasında görev alacağız.

Komite olarak bugüne kadar yaptığınız çalışmaları özetleyebilir misiniz?

Öncelikli olarak, Organizasyon Komitesi ile gerçekleştirilen toplantılar doğrultusunda komitemizin sorumluluk alanlarını belirledik. Basın Yayın Komitesi olarak, düzenli aralıklarla toplanmak üzere bir takvim oluşturduk. Davetiyeler, bildiri özetlerinin düzenlenmesi, Kongre program kitapçığının hazırlanması, yaka kartlarının tasarımı vb. konularla ilgili çalışmalarımız tüm titizliğiyle devam etmekte. Diyarbakır'ı ve Türk Dişhekimleri Birliği Uluslararası Kongre geleneğini en iyi şekilde temsil etmek, bu geleneğe unutulmayacak bir imza atmak üzere büyük bir hazırlık süreci yürütüyoruz.

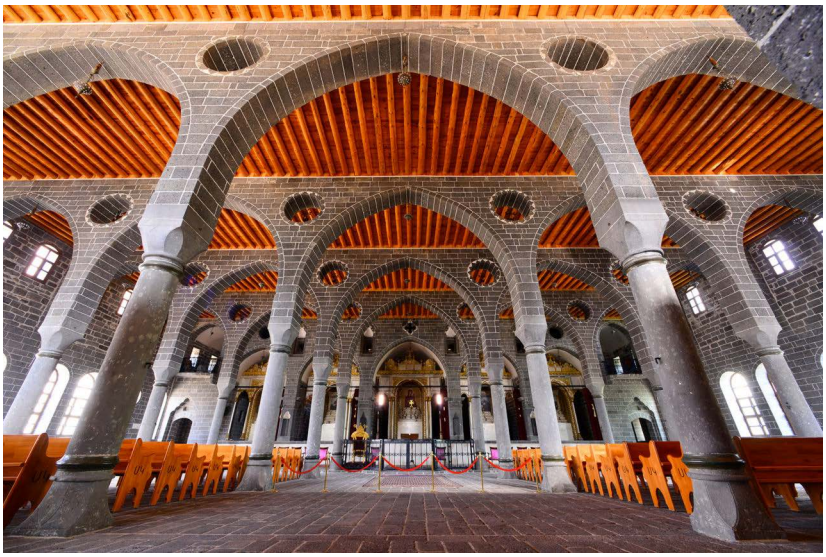

Diyarbakır'ın önemli tarihi yapılarından Surp Giragos kilisesi restore edilerek 2022 yılında tekrar ibadete açıldı.

Basılı medya ürünleri giderek azalıyor ama Kongre gazetesi çıkarılacak mı bu yıl?

Kongrelerimizin gelenekselleşmiş bir diğer öğesi de, günlük gazete hazırlanarak gerçekleşen etkinliklerin en hızlı şekilde okurlara ulaştırılmasıdır. Gün içerisinde gerçekleşen eğitim, kurs, panel ve söyleşilerle ilgili bilgileri aktaracağımız; Kongre katılımcılarıyla, başkanlarımızla ve eğitmen hocalarımızla yapılan röportajlara yer vereceğimiz 'Kongre Günlüğü'nü okurlarla

Son 25 yıla damgasını vuran müzikal projelerden biri olan Kardeş Türküler 19 Eylül 2025 akşamı Kongre'nin açılış konserinde sahne alacak.

Türkiye'nin en önemli bağlama virtüözlerinden Erdal Erzincan 19 Eylül akşamı yapılacak açılış konserinde sahne alacak.

Kongremizin gerçekleşmesine yaklaşık iki aylık bir süre kaldı. Meslektaşlarımızı, ülke çapında hatta uluslararası düzeyde, duayen eğitmen hocalarımızla buluşturacağız. Sözlü ve yazılı bildirileriyle, panel ve söyleşileriyle, konser ve gala gecesi gibi sosyal programlarıyla; bilimselliğe ve eğlenceye doyduğumuz, rüya gibi bir kongre gerçekleştireceğiz.

Basın Yayın Komitesi olarak meslektaşlarımızı kongremize, güzel şehrimiz Diyarbakır'a davet ediyor; 18-21 Eylül tarihlerinde buluşmayı ümit ediyoruz.

buluşturmak üzere çalışmalarımıza başladık. Gerçekleştireceğimiz Organizasyon Komitesi toplantımızda bu konuyu da birçok bileşeni göz önünde bulundurarak gündeme taşıyacağız.

Meslektaşlarımıza mesajınız...

Uzun zamandır süregelen hummalı çalışmalarımız artık sonuç vermeye çok yaklaştı.

Üçüncü stüdyo albümü 'Hinar'ı geçtiğimiz yıl yayımlayan Rewşan Çeliker de Kongrenin gala yemeğinde sahne alacak.

Kongre'nin farklı yönlerini derleyen Kongre gazetesi bu yıl 'Kongre Günlüğü' ismiyle yayımlanacak.

BASIN YAYIN KOMİTESİ

Ezgi Dilan Yüce *(Başkan)*
Gülay Berber
Asmin Seran Özbek
Gevher Can
Onur Aslan
Özkan Karabat

Prof.Dr. Sinan Şen

‘Nereye giderseniz gidin geride bir şey bırakıyorsunuz’

Kiel Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Ortodonti Anabilim Dalı Başkanı Prof.Dr. Sinan Şen bu köşede yer verdiğimiz birçok hocamızın aksine dişhekimliği eğitimini de yurt dışında almış bir meslektaşımız. Eğitim hayatı boyunca her yıl sömestrlerini Türkiye'de fakültede çalışarak geçirdiği için Türkiye'deki sorunlara da yabancı olmayan Prof.Dr. Şen, başka bir ülkeye göç kararının çok kişisel ve çok zor bir karar olduğunu ifade ederken bu muhasebeyi iyi yapmaları konusunda da genç meslektaşlarını uyarıyor.

Öncelikle sizi biraz tanıyabilir miyiz?

1986'da İstanbul'da Beyoğlu'nda doğdum. İstanbul'da bir 'öğretmen ailesi' içinde büyüdüm.

Ailem Afyon kökenli. İstanbul'a geldikten sonra öğretmenlik yetmediği için ticarete de atılıyorlar, tekstil üzerine çalışıyorlar. Tüccar bir aileden geldiğim için oradan devam etme fırsatım da vardı ama istediğim yol o değildi. Zaten ta o zamanlardan üretimin Türkiye'den Uzakdoğu ve Afrika'ya kaymaya başladığı görülüyordu.

Ben biraz daha bağımsız devam etmek istiyordum ve öyle bir yol çizdim. Bir kızkardeşim var, o da moda tasarımcısı oldu.

Üniversiteye kadar hep İstanbul'da mı okudunuz?

Evet, ilkokulu Ataköy'de okuduktan sonra ortaokulda Avusturya Lisesi'ne geçtim. Orada hazırlıkla birlikte sekiz sene geçirdim. Avusturya Lisesi yurt dışına açılabilmek gibi bir avantaj sağladı bana.

Avusturya Lisesi'nden Avusturya'nın herhangi bir lisesinden mezun olmuş bir öğrenciye denk bir diplomam vardı. Matura denilen bir sertifika alıyorsunuz; bu sertifikayla Heidelberg Üniversitesi'nden kabul alınca 2005'te Heidelberg Üniversitesi'nde dişhekimliği eğitimine başladım.

Ataköy Mimar Sinan Ilkokulu, 1996

Neden yurt dışı istediniz peki?

Kendi yolumu, istediğim gibi, bağımsız bir şekilde çizebilmeme olanak sağlayacak iyi bir başlangıç noktası olarak düşünmüştüm Almanya'yı. Bir de o zamanlardan da dikkatimi çeken bazı durumlar vardı; mesleğimizdeki gelişmelerin yurt dışından gelen teknolojilere bağlı olduğunu gözlemlemiştim. Almanya'da bu gelişmeleri daha yakından takip edebileceğimi, daha iç içe olabileceğimi düşündüm.

Heidelberg Üniversitesi dünya çapında önemli dişhekimliği fakültelerinden birine sahip.

2025'te tıp ve dişhekimliği bölümleri arasında dünyada 38. sırada. Buraya kabul almak da seçimimi etkiledi tabi.

Dişhekimliği tercihinin özel bir sebebi var mıydı?

Benim lisede en çok ilgi duyduğum alanlar fizik, biyoloji ve özellikle üç boyutlu tasarımdı. Bunu oldukça erken fark edip son iki senede özellikle bu alanları kapsayan nasıl bir meslek seçebilirim diye araştırdım. Birçok meslek grubuyla iletişimim ve çeşitli gözlemlerim oldu.

Bu bahsettiğim üç alanın birleştiği bir alan olarak dişhekimliği ve ortodontinin benim için uygun olacağına, bu alanda başarılı olabileceğime inandım. Kendi iyi olduğum yönlerimi öne çıkartabileceğim, oldukça pragmatik bir karar yolu izledim yani.

Ortodonti hakkında üniversiteye girmeden önce fikriniz var mıydı?

Evet, çünkü yelpaze tıptaki kadar geniş değil. Yakın aile dostu diyebileceğim bir göz doktorumuz vardı. İlkokuldan beri gözlük taktığım için rutin muayenelerde hep konuşurduk; ne yapacaksın, ne edeceksin diye... Benim ilgi alanım ve düşünce yapımın ortodontiye daha uygun olduğundan da bahsederdik. Bunların da muhtemelen bir katkısı olmuştur kararımda.

Ortodonti hakkında lise çağlarında da bilgi sahibiydim ve sonrasında bana uygun bir alan olduğuna kanaat getirdim.

Heidelberg Üniversitesi Preklinik Dönemi, 2007

Eğitiminizi, ondan sonraki yaşamınızı başka bir ülkede devam ettirmeye karar vermek kolay oldu mu?

Bu tabii büyük bir iddia, büyük bir zorluk. Ama bir yandan insanın olgunlaşmasını sağlayacak bir yolun başlangıcı olarak da görülebilir. İnsanın kendini bulması yolculuğunun başlayabildiği bir karar diyebilirim. Bir de merak var tabii.

> *'Öğrenciler belli bir filtreden geçirilerek Üniversiteye kabul edilmişlerdi ve etnik köken, ırk vs. bunlar hiç değerlendirmeye girmiyordu. Zaten % 20'si yabancı kökenliydi.'*

Almanya'ya intibak etmekte sorun yaşadınız mı? Öğrencilik döneminiz nasıl geçti?

Heidelberg Üniversitesi'nde dişhekimliği bölümü olarak preklinikte tıp öğrencileriyle aynı müfredata sahiptik. Anatomiden tutun diğer anabilim dallarına kadar... Toplam beş yıl eğitimin ilk 2,5 yılı tıp öğrencileriyle birlikteydi. Dolayısıyla oldukça kalabalık bir ekiptik diyebilirim.

Öğrenci şehri olan Heidelberg'de ortak dersler ve ortak sosyal alanlar sayesinde sosyal açıdan herhangi bir zorluk çektiğimi söyleyemem. Herkesin yaşadığı, zor bir eğitimin getirdiği benzer problemlerle beraber mücadele etmek de öğrencileri bir araya getiriyordu.

Öğrenciler belli bir filtreden geçirilerek Üniversiteye kabul edilmişlerdi ve etnik köken, ırk vs. bunlar hiç değerlendirmeye girmiyordu. Zaten % 20'si yabancı kökenliydi. Öğrenciler arasında dil ve kültür bariyeri olmadığını söyleyebilirim. Evliliğimiz sonrasında Almanya'ya taşınan eşimle de konuştuğumuz bir konudur bu, üniversite eğitimi için gelenlerin daha sonra gelenlere oranla çok daha az uyum problemi yaşandığını düşünüyorum.

Türkiye'yle bağlarınız devam etti mi?

Evet, Heidelberg'e 2005'te başladım, 2008'den itibaren sömestr ziyaretlerimde Türkiye'de pratik de yapmaya başladım. O da şöyle oldu: Türkiye'ye geldiğim zamanlarda yakın çevrem hep üniversite hayatında olduğu için ben de acaba gönüllü bir staj yapabilir miyim diye düşündüm.

Çapa'da, İstanbul Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nin ikinci katında **Prof.Dr. Necat Tunçer** Hoca sağ olsun bu isteğimi geri çevirmedi. Onun ve diğer hocaların gözetiminde orada üç sene boyunca sömestr tatillerinde hasta tedavisinde, özel seanslarda hocalara eşlik edebilme fırsatım oldu, onları asiste ettim. Dolayısıyla Türkiye'yle bağım öğrencilikte de kopmamıştı.

Almanya'da dişhekimliği eğitiminin Türkiye'dekinden belirgin farkları var mı?

Farklılıklardan yola çıkarsak, Almanya'da derslerde hiçbir zaman dişhekimliği öğrencisinin eline hazır bir script, bir ders notu verilmez. Öğrencinin merakını ve bilgiyi olan açlığını, aslında kendisinin de giderebileceğine ve bu konuda arayış içinde olmasını teşvik etmeye yönelik bir bakış açısı var. Orada not satın alabileceğiniz bir kırtasiye yok mesela. Herkes derste duyduklarını, kafasında kalan bilgi taneciklerini kendi çalışma zamanında birleştirir.

Bir başka önemli farklılık da Almanya'da üniversiteyi bitirdikten sonra hekim olarak çalışabilmek için başarıyla geçmeniz gereken, yaklaşık 6 ay boyunca süren, 5 yıllık üniversite boyunca aldığınız tüm derslerden teorik ve pratik olarak girdiğiniz devlet sınavı *(Staatsexamen)* sistemidir.

Kaç öğrenci alınıyor senede?

Biz 80-100 arası bir sayıyla başlamıştık, normal dönemde 32 kişi mezun oldu. Üniversiteye

kapağa attım, bundan sonra her halükarda mezun oluruz diye bir şey yok; biraz önce anlattığım detaydan ötürü. Sınavlara, sözlülere, pratiklere kesinlikle sizin kendiniz çalışmanız gerekiyor. Size sunulan frontal eğitim haricinde sizin de kütüphaneye girmeniz, var olan yayınlar, internetten eriştiğiniz güncel yayınlar vs. üzerinden kendinizi geliştirmeniz teşvik ediliyor.

Mezun olduktan sonra da böyle açıkçası, ömür boyu kendimizi geliştirmek zorundayız. Almanya'da mesela her beş senede bir katılmış olduğunuz kongre ve eğitimlerin sertifikalarını istiyor dişhekimleri odası. Böyle bir sürekli eğitim zorunluluğu var.

Dişhekimliği eğitimi sırasında akademisyenliğe devam etme fikri var mıydı?

Aslında doktoraya başlamamla daha belirginleşti. Her zaman bir şeyler anlatmayı sevmişimdir; dört yaş küçük kardeşime sınav dönemlerinde ders anlatırdım, sınavlara hazırlardım. 2010'da ortodonti bölümünde doktora programına başladıktan sonra biraz da merakımı giderebildiğim bir alan olarak gördüm akademiyi.

Dişhekimliği eğitimini 2011'de bitirdim ama Almanya'da okulu bitirmeden doktora projesine başlayabiliyorsunuz. 2010'da başvuru yaptım ve mülakat sonrasında doktor öğrencisi olarak kabul edildim.

Ortodonti seçiminizin özel bir sebebi var mıydı?

Ortodonti, benim ilgi alanlarımın bir kesişim kümesi gibiydi; fizik, biyoloji ve tasarı geometri. Çünkü ağızda uyguladığımız braket sistemi olsun, aligner sistemi olsun, başka hareketli cihazlar olsun, bunların hepsi bu bahsettiğim kesişim kümesinden çıkan ürünler.

Bu karar aynı zamanda hayatınızın sonraki dönemini orada geçirmeye dair bir karardı herhalde. O muhasebeyi nasıl yaptınız?

Bu muhasebeyi yaparken çok uzak bir yer olmaması benim için avantaj oldu. 3,5 senedir profesörlük görevinde bulunduğum Kiel Üniversitesi ile daha önce çalıştığım Heidelberg Üniversitesi arasındaki mesafe benim Kiel'den İstanbul'a gelmemden daha uzun olabiliyor. Herhangi bir durumda hızla ulaşabiliyor olmak benim için önemliydi. Bunu da mümkün kılan bir yer Almanya. Dünyanın başka yerlerini o yüzden hiç düşünmedim bile.

Tekrar doktoraya dönersek; doktora konunuz neydi?

Ortodontide hastaların bize en çok sorduğu soru *'tedavi ne zaman bitecek'*tir. Bir ay önce bir tel tedavisi uygulanmıştır, bir ay sonraki kontrolde hastaların çoğundan duyduğumuz soru budur. Bu aslında ortodontiyi hızlandırabilir miyiz, ortodontinin biyolojisi nedir, ortodontinin kendi zamansal döngüsü nedir, buna dışarıdan müdahale edebilir miyiz gibi soruları beraberinde getiriyor.

Diş hareketlerini, ortodontik tedaviyi farmakolojik olarak yönlendirme, gerektiği zamanda hızlandırma, gerektiği zamanda durdurup sabitleme, pekiştirme, süreklilik kazandırma ve sonucun daimi olarak orada kalmasını sağlamak amaçlı araştırmalardan bir tanesi de benim yaptığım doktoraydı. Doktora sırasındaki çalışmalar iki makale şeklinde, dişhekimliğinin ilk üçündeki dergilerde yerini aldı.

Peki hızlandırabiliyor muyuz?

Tedaviye hızlandıracak ajanlar var, evet ama şu an rutin olarak kullanılan bir şey yok. Çünkü bu uygulamalar etkileri lokal olan, önemli yan etkileri olmayan etken maddeler olması gerektiği için kapsamlı ve uzun vadeli

'Ömür boyu kendimizi geliştirmek zorundayız. Almanya'da mesela her beş senede bir katılmış olduğunuz kongre ve eğitimlerin sertifikalarını istiyor dişhekimleri odası. Böyle bir sürekli eğitim zorunluluğu var.'

Heidelberg Üniversitesi Dişhekimligi Fakültesi'nden mezuniyet, 2011.

çalışmalar yapılması gerekiyor. Piyasada olmamasının sebebi bu. Ama bu, işin biyoloji kısmı. Bir de işin kuvvet ve tasarımın birlikte ele alınması gereken bir yönü var. Bireyselliğin öne çıkması yönü var. Ne kadar kişiye özgü çözüm üretirseniz, kuvvetleri ne kadar iyi tasarlarsanız tedaviyi o kadar hızlandırabildiğimizi de biliyoruz.

Almanya'da uzmanlık -doktora sistemi nasıl?

Doktora biliyorsunuz sadece akademik bir ünvan; yaptığınız araştırma sonrası tezinizi komisyona sunduktan sonra *"Dr. Med. Dent."* unvanını alıyorsunuz. Doktora ve uzmanlığın kabul süreçleri de birbirinden farklı. Uzmanlık tamamen klinik deneyim üzerine, en az dört sene sürecek şekilde, belirli sayıda ve özellikte hasta bakmanız gerekiyor, sürenizi bitirdikten sonra harici bir komisyon tarafından sınava tabi tutuluyorsunuz ve bunun sonucunda uzman dişhekimi *(Fachzahnarzt)* ünvanı alıyorsunuz. Almanya'da ortodonti ve cerrahi olmak üzere sadece iki dal uzmanlık olarak kabul ediliyor.

> *'Bir göz cihazı olan Optik Koherens Tomografi cihazını dişhekimliğine uyarladım. Klinik uygulamaya müsait dişhekimliğine uyarlanmış ilk cihazı diğer katılımcılarla birlikte ben geliştirdim diyebilirim.'*

Ben 2015'te doktora çalışmamı Heidelberg Üniversitesi Ortodonti A.D. başkanı **Prof.Dr. Christopher Lux**'un tez danışmanlığında bitirip diplomamı aldım. Yaptığım yayınlar ve sunumlar sayesinde, özellikle Q1 dergi seviyelerinden Journal of Dental Research dergisinde yayımlanan iki makalemden ötürü en iyi dereceyle doktoramı aldım. Bu çok nadir verilen bir derecedir. *'Summa cum laude'* derecesiyle doktora almam akademik olarak sonraki kapıları açtı.

Alman Ortodonti Derneği Kongresi ana program, Mannheim Rosengarten, 2015.

Uzmanlığa neden ihtiyaç duydunuz?

Doktora önlüğüm benim 'laboratuvar faresi' olarak giydiğim önlük. Doktora projem sırasında uzmanlık eğitimine de başlamıştım. Uzmanlığımı da 2016 Eylül ayında aldım; yine Heidelberg Üniversitesi'nde, Ortodonti bölümünde.

Yenilikçi bir çalışmanız olacaksa gerçekten kliniğinizin iyi olması lazım. Hasta başında iyi olmanız lazım. Bir yandan da hâlâ çözemediğimiz birçok problem var; tıpta olduğu gibi, dişhekimliğinde de... Bunlara çözüm arayışı için de akademideki projeler var. O yüzden akademi ve uzmanlık birbirini besleyen alanlar. Her şey aynı hedefe yöneliyor: Daha az yan etkili, daha güvenli ve daha hızlı bir tedavi.

Öğretim üyesi olarak çalışmaya da Heidelberg'de mi başladınız?

Evet. 2016'da orada kıdemli bir uzman ortodontist olarak göreve başladım. Sonra da Almanya'da *'Oberarzt'* denilen başuzman kadrosuyla beş senemi orada geçirdim.

Doçentliğimi de yine Heidelberg'de aldım. Almanya'da bir akademisyenden çok yönlü olması bekleniyor. Bundan ötürü de biraz daha klinik araştırmalara yöneldim. Daha inovatif şeyler üzerine çalıştım. Hastada bakmamız gereken ama çok hassas, mikron derecesinde hassasiyet gerektiren durumlar için bazı biyomedikal cihazların analizlerini yaptım.

Bir göz cihazı olan Optik Koherens Tomografi cihazını dişhekimliğine uyarladım. Klinik uygulamaya müsait dişhekimliğine uyarlanmış ilk

Kiel Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Ortodonti Anabilim Dalı kliniğinde, 2025

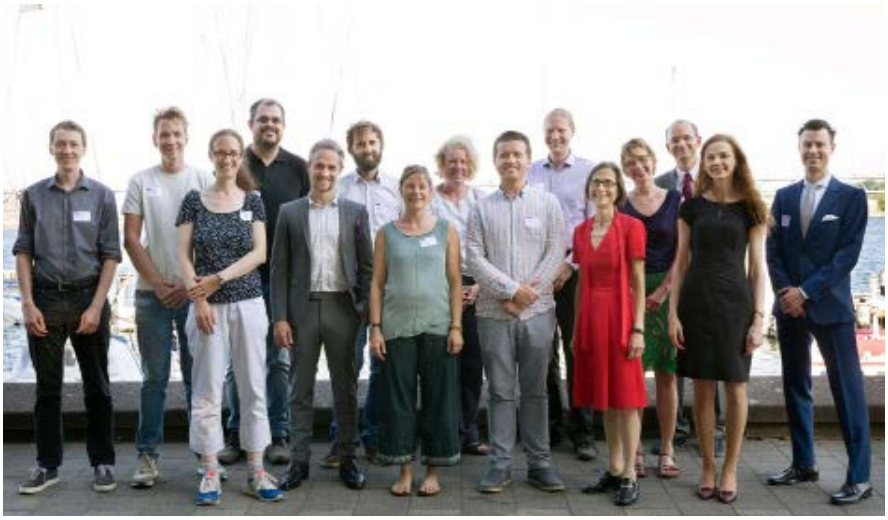

2021 Mart'ında Heidelberg Üniversitesi'nde doçentliğini kazanan (soldaki foto) Sinan Şen aynı yılın Kasım ayında Kiel Üniversitesi'nde profesör unvanını kazandığı tören sonrasında (sağda).

cihazı diğer katılımcılarla birlikte ben geliştirdim diyebilirim. RCT dediğimiz randomize klinik araştırmalar, bu cihaz yöntemiyle pekiştirdiğim bir araştırma projesi sonrasında doçentlik dosyam tamamlandı.

Bütün bunlar olurken özel hayatınızda nasıl gelişmeler oldu?

Yine Heidelberg'deyken tıpta okuyan bir arkadaşım vardı, *"Türkiye'den dişhekimliği öğrencileri gelmiş, sen onları bir gezdirir misin"* diye sordu. İşte o programdan itibaren hayatımız değişti. Eşim Gözde'yle o şekilde tanıştık. O da Yeditepe Ü.D.F. mezunu, o sırada Çapa'da Çene Cerrahisi'nde doktora yapıyordu.

Ben o sırada mezun olmuş doktorama devam ediyordum. Acaba Türkiye'ye mi giderim diye düşünürken Hocam bir kadro seçeneğim olduğunu söyleyince altı hafta kadar ben bunu Gözde'ye söyleyemedim. Nihayetinde *"Türkiye'ye dönmek istersen döneriz ama böyle bir şansımız da var"* dedim; düşündük taşındık ve Almanya'da devam etmeye karar verdik.

2012 sonunda evlendik. Gözde Almanya'ya 2013'te gelebildi; aile birleşimi vizesi uzun sürdü biraz.

> *'Bölüm başkanı seçiminde dekan, hastane CEO'su, tıp ve dişhekimliğinden bölüm başkanları ve diğer üniversitelerden davet edilen ortodonti profesörlerinden oluşan bir komisyon tarafından çok aşamalı mülakatlar yapılıyor. Bu esnada öğrenci temsilcilerine de söz hakkı tanınıyor.'*

Eşiniz çalışma izni alabildi mi?

İlk geldiğinde bir yıl geçici çalışma izniyle çalıştı. Sonrasında hamilelik süreci ve ilk kızımız Leyla'nın doğumu girdi araya. Ondan sonra Heidelberg Üniversitesi'nde denkliğini almak için çalışmaya başladı ve 2016'da denkliğini aldı.

Daha sonra özel bir cerrahi kliniğinde çalışmaya başladı. Arada doktorasını saydırdı. Son olarak cerrahi uzmanlığı denkliğini de 2018'de sınava girerek aldı. Şu an Kiel'de üniversitede oral cerrah olarak çalışıyor. Geçtiğimiz yıl Temmuz ayında da ikinci kızımız doğdu, annelik izninden sonra çalışmaya devam edecek.

Doçentlik sonrası yine Heidelberg'de mi kaldınız?

Hayır, şöyle bir durum var Almanya'da; baştan alayım: 30 devlet, 2 de özel olmak üzere 32 dişhekimliği fakültesi var. Bu demek oluyor ki 32 tane de ortodonti bölüm başkanlığı var. Buralardaki bölüm başkanlarına eskiden Türkiye'de de olduğu gibi *'ordinaryüs profesör'* deniyor. Almanya'da hala o geleneksel akademi kuralları devam ediyor. Bu kadro ömür boyu veriliyor. Yani bu 32 kadrodan birinin boşalması için bölüm başkanının emekliye ayrılması gerekiyor.

İkinci bir konu da, yozlaşma karşıtı yasadan dolayı doçent olduğunuz yerde doğrudan bölüm başkanı, ordinaryüs profesör olamıyorsunuz.

Benim durumumda hem bu yasadan dolayı hem de Heidelberg bölüm başkanının genç olmasından dolayı Heidelberg'de böyle bir açık kadro imkânı yoktu.

Çapa'da staj yaptığım dönemlerde Kiel Üniversitesi'ne doktora yapmaya giden arkadaşlarım olmuştu. Oranın protez kürsüsü başkanı

Schleswig-Holstein Türk toplulugu konuşması, 2022 Aralık.

Kiel Üniversitesi görevlendirme sonrası açılış konferansından, 2022 Ekim.

Prof. Mathias Kern'in -kendisini maalesef geçtiğimiz 16 Nisan'da kaybettik- çalışmalarını da takip ettiğim için Kiel Üniversitesi'nin ününü biliyordum ve kadronun boşaldığını duyunca buraya başvurdum. Ama bu uzun bir süreç, bir buçuk yılı bulabiliyor.

Başvurduğum sırada bir yandan da Heildelberg'de doçentlik dosyamı hazırlamış ve sunma aşamasındaydım. Doçentliğime başvurduğumda 17 tane Q1'de yayınım vardı ki bu çoğu üniversitenin profesörlük için gerekli şartlarına denk geliyor. O nedenle henüz doçentliğim işlemdeyken kadroya başvurma imkânım oldu.

Bölüm başkanı seçiminde dekan, hastane CEO'su, tıp ve dişhekimliğinden bölüm başkanları ve diğer üniversitelerden davet edilen ortodonti profesörlerinden oluşan bir komisyon tarafından çok aşamalı mülakatlar yapıldı. Bu süreç 1,5 yıl kadar sürdü. Bu esnada öğrenci temsilcilerine de söz hakkı tanınıyor. Ben de Covid pandemisi döneminde Heidelberg'de öğrenciler evlerinde yapabilsinler diye ortodontide kullandığımız analiz yöntemlerini dijitalize etmiştim. Autocad'i ortodontiye uyarladım bir anlamda. Bu, Kiel Üniversitesi'ndeki öğrencilere kadar gitmişti. Bu ve benzeri dijitalizasyon çalışmalarım seçilmemde büyük avantaj sağladı.

> *'Almanya'da dişhekimlerin sayısı azalıyor. Ama bu büyük bir problem değil çünkü epidemiyolojik çalışmalar, koruyucu hekimlik önlemleri sayesinde girişimsel işlem ihtiyacının oldukça azaldığını gösteriyor. '*

Doçentliğimi 2021'in Mart'ında Heidelberg'de aldım. Bahsettiğim süreç sonrasında da 2021 Kasım ayında Ordinaryus Profesör olarak Kiel'deydim. Doçent oldum ve aynı sene bölüm başkanı oldum deyince insanlar şaşırıyor ama arka planında böyle muazzam bir çalışma var.

Almanya'daki dişhekimliği fakültelerinin kontenjanları ne düzeyde ve neye göre belirleniyor?

Geneli şu an hatırımda değil ama Heidelberg yılda 80 öğrenci alır, Kiel'de de 60 öğrenci alıyoruz. Bu sayılar nadiren değişir.

Almanya'da dişhekimlerin sayısı azalıyor. Kapatılan muayenehane kadar yeni muayenehane açılmıyor. Ama bu büyük bir problem değil çünkü epidemiyolojik çalışmalar, koruyucu hekimlik önlemleri sayesinde girişimsel işlem ihtiyacının oldukça azaldığını gösteriyor. Dolayısıyla şu an için yeni kontenjan açılmasına ihtiyaç duyulmuyor. Beş yıl sonra belki bir gereklilik doğduğunda yeniden değerlendirilir ama gerçeklerden bağımsız bir girişimde bulunma durumu pek söz konusu değil orada.

20 yıl önce Türkiye'de 20 bin civarında dişhekimi vardı, bugün 50 bin civarında. Şu anda fakültelerdeki toplam öğrenci sayısı ise 50 bin civarında...

Bu tür değişiklikler Almanya'da uzun planlamalar sonrası yapılıyor. Odalardan çok sık görüş alınıyor. Yine de dişhekimi açığı oluşmuyor. Tıp hekimliğinde, belirli alanlarda açık oluyor ama hiçbir zaman dişhekimliği açığı olmadı. Dişhekimliğindeki problem muayenehanelerin büyük şehirlerde toplanması, taşraya yeterince dişhekiminin gitmemesi.

Benim okuduğum dönemde bir öğrencinin devlete maliyeti 200 bin Avro civarındaydı. Devlet üniversiteleri olduğu için sembolik bir harç dışında bir bedel alınmıyor ve bu para devlet bütçesinden karşılanıyor. İhtiyaç olmayan bir konuda böyle bir harcamayı niye

Prof.Dr. Şen hobi olarak yaptığı arıcılık faaliyeti sırasında kızı Leyla'yla kovan başında

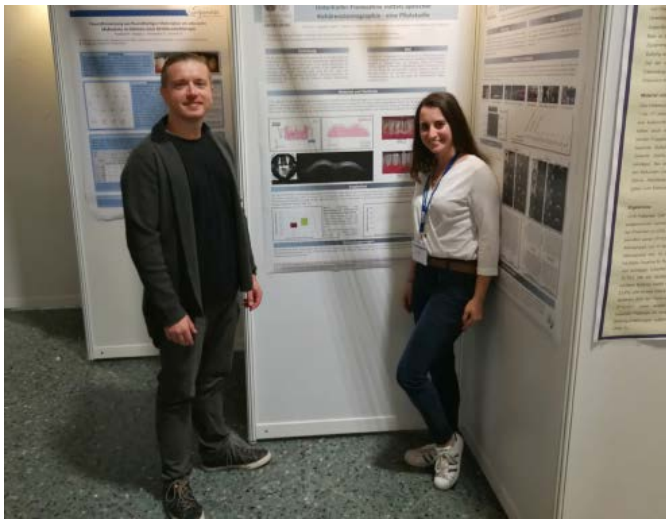

Alman Ortodonti Derneği ödülü kazanan disiplinler arasi konulu poster, Bremen 2018.

yapıyoruz diye sorgular insanlar.

Türkiye'den özellikle pandemi sonrasında gelişmiş ülkelere hekim ve dişhekimi göçünde dramatik bir artış görüyoruz. Nasıl değerlendiriyorsunuz bu eğilimi?

Benim de bu yönde gözlemlerim var. Önümüzdeki beş yıl içinde 50 bin dişhekimi mezun olacaksa diplomasının orada değerinin düştüğünü görüyor olabilir. Dişhekimi olarak özgürce muayenehane açabilmesinin artık hayal olduğunu, zincir kliniklerin, sermaye gruplarının karşısında şansının olmadığını düşünüyor olabilirler.

Şu anda Kiel Üniversitesi'nde nasıl bir çalışma ortamınız var?

3,5 yıl önce emekliye ayrılan **Prof. Helge Fischer Brandies**'ten bölüm başkanlığı görevini devraldım. Bir yandan hastane yöneticisiyim, 25 kişilik ortodonti bölümünü yönetiyorum...

Almanya'da ortodonti 18 yaş altında sigorta sistemi tarafından kapsanan bir disiplin. Çocukların %60'ı bu tedaviye ihtiyaç duyar. Koruyucu önlemlerin en az etki göstereceği bir alan olduğu için hasta düzeyinde bir azalma olmuyor.

Klinik yöneticiliği haricinde eğitimden sorumluyum. Bir yandan uzmanlık eğitimi de veriyorum. Bir de araştırma görevimiz var tabii. 2021'in Kasım ayından bu yana bu üç görevi sürdürüyorum.

Çok genç değil misiniz bölüm başkanlığı için?

Sanırım en gençlerden biriyim, muhtemelen de ortodontideki en genç bölüm başkanıyım.

Benden önceki sistemler çalışan, bilinen, güzel sistemler ama benden beklenen genç ve dinamik bir bakış açısıyla bazı iş akışlarını yarı otomasyona uygun hale getirmek. Almanya biraz gelenekselcidir; 2018'e kadar Heidelberg'de dijital hasta kartı yoktu, el yazısıyla yazılırdı. Orada dijitalleştirme projesini yönetmiştim. Kiel'de de iki ayda bütün öğrencilere dijital ölçü cihazları sağlandı, bütün protokolleri iki ayda hallettik ve dijitalleştirilmiş bir sistemle devam ediyoruz.

Almanya ya da gelişmiş ülkelere gitmek isteyen genç akademisyenler için tavsiyeleriniz var mı?

Bu, hayatın önemli bir aşaması. Bu kararı örneğin 30 yaşında vereceksiniz, 30 sene daha çalışacaksınız. Dolayısıyla bu adımın sizi tatmin etmesi gerekir, her açıdan.

Göç etmek hep bir denge işi. Son dönemde Almanya'yla ilgili çok fazla reklam var. Aslında Almanya olsun, Amerika olsun, nereye giderseniz gidin geride bir şey bırakıyorsunuz. Orada eksildiğiniz şeyin bir başka taraftan bir telafisi olması lazım. Çoğunlukla sadece maddi getiri bunu telafi etmiyor. Zor bir karar. Çok bireysel bir karar. Genel bir şey söylemek hiç mümkün değil. Ama kendilerini nasıl bir yaşamın beklediğini biraz görebilmek açısından bir iki aylık bir staj yapmaları çok faydalı olacaktır.

Türkiye'deki kurumlarla ortak projeleriniz var mı?

Var evet. TÜBİTAK desteği aldığımız projeler var. İstanbul Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi ile irtibat halindeyiz. Birkaç ortak yayınımız oldu; daha bir çok sonuçların yayımlanacağı, çalışmaları devam eden başka projeler de var.

'Benim okuduğum dönemde bir öğrencinin devlete maliyeti 200 bin Avro civarındaydı. Devlet üniversiteleri olduğu için bu para devlet bütçesinden karşılanıyor. İhtiyaç olmayan bir konuda böyle bir harcamayı niye yapıyoruz diye sorgular insanlar.'

Son yıllarda beni en mutlu eden ortak çalışma, Kahramanmaraş depremlerinin sonrasında **Alpdoğan (Kantarcı)** Hoca'nın organizasyonuyla depremzede dişhekimliği öğrencilerine uzaktan eğitimler verilmişti. Benim de bu kapsamda iki üç online dersim olmuştu. O çalışma benim için ayrı bir manevi değer taşır. Umarım oradaki öğrencilerimize, akademisyenlerimize yardımım dokunmuştur.

Kiel Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Kuzey Almanya'nın en önemli dişhekimliği okullarından biri.

TDB
SÜREKLİ DİŞHEKİMLİĞİ EĞİTİMİ KREDİLENDİRİLMİŞTİR
TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ

Sürekli Dişhekimliği Eğitimi Kredilendirilmiş Soruları

Soruların yanıtlarını en geç **1 Eylül 2025** tarihine kadar **SDE Yüksek Kurulu Kızılırmak Mah. 1446. Cad. Alternatif İş Merkezi No: 12/38 Çukurambar Çankaya / Ankara** adresine mektupla, **0.312.430 29 59'a faksla** ya da **tdb@tdb.org.tr** adresine e-mail ile gönderen meslektaşlarımızdan en az 7 soruyu doğru cevaplayanlar 6 SDE kredisi almaya hak kazanacaklardır.

1 **12 yaş grubu çocukların diş çürüğü düzeyi ile ağız-diş sağlığı alışkanlıkları arasındaki ilişkiyi araştıran bir saha çalışmasında diş çürüğünün prevalansını ve insidansını değerlendiren araştırmacıların dikkate alması gereken en önemli faktörler aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru şekilde sıralanmıştır?**

[a] Prevalans, çalışmanın başında tüm çocuklarda var olan çürüklerin sayısal oranı ile ölçülürken; insidans, belirli bir dönemde yeni çürük vakalarının ortaya çıkma hızını belirler ve yalnızca çocukların diş fırçalama alışkanlıklarına odaklanılır.
[b] Prevalans, çürüğün bireylerde var olup olmadığını belirleyen bir anketle ölçülürken; insidans, risk faktörlerinin sıklığını tespit eden genetik bir analizle hesaplanır.
[c] Prevalans, topluluğun mevcut diş çürüğü yükünü gösteren bir kesitsel inceleme ile belirlenir; insidans ise bir zaman diliminde yeni diş çürüğü vakalarının ortaya çıkma oranını, yaş ve beslenme alışkanlıklarını da dikkate alarak ölçer.
[d] Prevalans sadece çocukların diyet alışkanlıklarına bağlı olarak ölçülürken; insidans ise yalnızca şeker tüketimi ve diş tedavi yöntemlerinin etkileri göz önüne alındığında hesaplanır.
[e] Prevalans, yalnızca diş hekiminin yaptığı klinik muayene ile saptanırken; insidans, yalnızca diyetle ilgili verilerin analiz edilmesi ile belirlenir.

2 ***Koruyucu ortodontik tedavilere örnek olarak aşağıdakilerden hangisi verilemez?***
[a] Süt dişlerindeki çürüklerin tedavisi
[b] Florlama
[c] Hareketli yer tutucu
[d] Sabit yer tutucu
[e] Monoblok

3 **Tıbbi açıdan risk taşıyan hastalarda profilaktik antibiyotik seçiminde penisilin alerjisi olan hastada oral yoldan kullanılabilecek öncelikli antibiyotik seçimi hangisi olmalıdır?**
[a] Azitromisin
[b] Klindamisin
[c] Ampisilin
[d] Sefazolin
[e] Amoksisilin

4 **Mandibular 2. büyük azı dişi apeksinden kaynaklı bir enfeksiyonun linguale yayılması durumunda prognozu belirleyecek olan kas aşağıdakilerden hangisidir?**
[a] M. Massetericus
[b] M. Buccinatorius
[c] M. Genioglossus
[d] M. Mylohyoideus
[e] M. Geniohyoideus

5 **Üst 1.büyük azı dişinde transvers sırt hangi tüberküller arasında uzanır?**
[a] Meziobukkal, Meziopalatinal
[b] Meziopalatinal, Distobukkal
[c] Distobukkal, Distopalatinal
[d] Distopalatinal, Carabelli
[e] Meziobukkal, Distobukkal

6 **Periodontoloji kliniğine muayene için gelen hastada yüksek miktarda diş eti büyümesi tespit edilmiştir hastanın alınan anamnezinde hipertansiyon hastası olduğu ve bunun için ilaç kullandığı öğrenilmiştir kullandığı ilacın içeriğinde amilodipin olduğu öğrenilmiştir bu durumda bu hastayla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**
[a] Kullandığı ilaç diş etlerinde fibrozise neden olmuş olabilir.
[b] Hastada yapılması gereken ilacı değiştirip yeni bir ilaç reçete etmektir
[c] İlacı yazan doktoru ile konsültasyon yapılmalıdır
[d] İlaç değiştirildikten 1 ay sonra hasta tekrar değerlendirilmelidir
[e] Kalsiyum kanal blokörü kullanan her hastada diş eti büyümesi görülebilir.

7 **Aşağıdakilerden hangisi kompozit inley endikasyonlarından değildir?**
[a] Estetiğin öncelikli olduğu kaviteler
[b] Basamağın diş etinin altında olduğu durumlar
[c] Kavite genişliği okluzal yüzün 1/3 ini aşmış kaviteler
[d] Zamanın problem olmadığı durumlar
[e] Kavite izolasyonunun yapılamadığı durumlar

8 **Aşağıdaki hangi kasın tek taraflı gelişmesi sonucu başın bir tarafa eğilmesiyle sonuçlanan Tortikollis bulgusu meydana gelir?**
[a] Temporal kas
[b] Masseter kası
[c] Sternokleidomastoid kas
[d] Digastrik kas
[e] Mylohyoid kas

9 **Aşağıdakilerden hangisi yanma hissiyle karakterize edilen Glossodynia'nın muhtemel nedenlerinden biri değildir?**
[a] Demir eksikliği
[b] Diyabet
[c] Candidiasis enfeksiyonu
[d] Kemoterapötik ilaçlar
[e] Ağız protezlerinin kusurları

10 **I. Nekrotik lezyonların florasında karakteristik olarak spiroketler ve fusobakteriler izole edilmiştir.**
II. Büyüyen diş eti sıkı kıvamlıdır ve stippling yapısı izlenir.
III. Zımbayla delinmiş gibi görünen ülserli, nekrotik papilla ve gingival marjinler bulunur.
IV. Fokal veya diffüz eritem olarak alveol mukozasına kadar uzanabilir.
Nekrotizan Ülseratif Gingivitisle ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?
[a] I ve II
[b] II ve IV
[c] I ve III
[d] I ve IV
[e] II ve III

SDE YANIT FORMU (Doğru yanıtı lütfen daire içine alınız):

Adı Soyadı : .....

TC Kimlik No : .....

Adresi : .....

.....

İmzası:

.....

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

219. sayının yanıt anahtarı:

C	E	D	B	B	B	C	B	A	A

Söyleşi: İnciYağdıran
Dişhekimi, TDBD Yayın Kurulu üyesi

‘Yarışı iki canlının birlikteliği kazandırır’

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi Ortodonti Anabilim Dalı öğretim üyesi Dr. Hilal Gündoğ dişhekimliği fakültesi öğrencisiyken başladığı binicilik sporunu milli takım düzeyine çıkarmış bir meslektaşımız. Dr. Gündoğ, 15 yıldır aralıksız sürdürdüğü bu sporu diğer sporlardan ayıran yönlerden bahsederken kişisel performanstan çok başka bir canlıyla sağlanacak uyumun önemli olduğunu söylüyor.

Öncelikle sizi tanıyabilir miyiz?

1991 Kayseri doğumluyum. 2009’da Kayseri Fen Lisesi’nden mezun oldum ve aynı sene Hacettepe Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi’ne başladım. 2014’te mezun olmamın ardından yaklaşık iki sene serbest dişhekimi olarak çalıştım. Daha sonra Başkent Üniversitesi’nde ortodonti doktorama başladım. 2022’de de doktoramı bitirdim. Son bir senedir Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi’nde Doktor Öğretim Üyesi olarak çalışıyorum.

Binicilik çok farklı bir spor dalı, tercih sebebiniz nedir, ne zaman başladınız?

Küçüklüğümden beri genel olarak spora meraklıydım. Daha önce voleybol ve masatenisi oynadım. Biniciliğe gelince de, küçük yaşlarda da ata binmek istediğimi hatırlıyorum ancak o zamanlar Kayseri’de binicilik kulüpleri yoktu. Üniversite için Ankara’ya geldikten sonra ikinci sınıfın başında hobi olarak başladım binicilik sporuna. Haftada bir iki keyif için başladığım bu yolculuk şekil değiştirdi, kendimi yarışmalarda buldum.

Ailemde bu sporla ilgilenen kimse yok ama atlarla ilgili çok hikaye dinleyerek büyüdüm. Dedem atlı tahsildarmış, o nedenle her zaman at olmuş hayatlarında. Atlarla kurulan güzel bağlarla ilgili çok güzel hikayeler dinledim büyüklerimden. Babaannem de Çerkezdi, onun da atları çok sevdiğini hatırlıyorum.

Mesleğimiz yeteri kadar zor ve yorucu, ilgi duyduğumuz sporları fırsat buldukça yapabiliyoruz. Siz profesyonel binici olarak zorluk yaşamıyor musunuz?

Profesyonel değil de yarı profesyonel diyebiliriz bence. Sanırım çok sevdiğim için bu sporu hayatımda öncelikli bir yere aldım. Öyle olunca da zaman ayırmakla ilgili zorluk yaşamadım. Her zaman

Gençlik ve Spor Bakanlığı Kupası’nı kazandığında. Kupanın içindeki ‘Zuzu’.

iş düzenimi de ona göre ayarladım. Doktora yaparken bazen öğle aralarında ata binmeye gittiğim günler oluyordu. Severek yaptığım için de bu hiçbir zaman zor gelmedi bana.

İlk zamanlar arkadaşlarım atlara bu kadar zaman ayırmamdan biraz şikayetçiydi, zamanla onlar da alıştı. Ata bindiğim zaman o anda başka bir şey düşünmediğim için stresimi de unutmuş oluyorum. Genel olarak da stresli bir tip değilim zaten.

Beş yıl birlikte yarıştığı 'Goedhart' ile bir yarışma anı.

Biniciliğin diğer sporlardan farkı nedir sizce?

Bu spor için çok klişe bir cevap olacak ama bu sporla henüz tanışmamış kişiler belki ilk defa duyuyor olabilir: Binicilik için bir spor değil hayat tarzı denir genelde. Gerçekten de öyle. Bir canlıyla beraber yapılan bir spor olduğu için işin spor kısmından çok daha fazlası var. Aynı dili konuşmadığınız bir canlıyla aranızda farklı bir bağ oluşuyor ve ona karşı sorumluluklarınız da var aslında. İş sadece ata binmek değil o bağı kurabilmek bence. Pek çok binici için atlar hayatlarındaki en öncelikli şey oluyor.

Neredeyse 15 sene oldu başlayalı, bunun son 10 yılında da haftada hemen hemen beş gün ata binmişimdir. Dolayısıyla yürümek gibi sıradan bir şey haline de geldi. Atın üstündeyken başka pek bir şey düşünmeden o sırada yaptığım antrenmana odaklandığım için zihnen çok dinlendirici. Genelde atın üstündeyken ait olduğum yerde gibi hissediyorum.

Başlamak için belli bir yaş grubu var mıdır yoksa her yaşta başlanabilir mi?

Bu sporun güzelliklerinden biri bu; her yaşta başlayıp yarışmalara katılabilir ve ilerleyebilirsiniz. 19 yaş pek çok spor için çok geç sayılır ama ben ata binmeye 19 yaşında başladım. Başlama yaşı olmadığı gibi bitirme yaşı da yok. Sağlıklı olduğunuz sürece yarışmalara katılmaya devam edebilirsiniz. Bir diğer güzelliği de cinsiyet ayrımının olmaması. Bildiğim kadarıyla kadın ve erkeklerin aynı yarışmada rakip oldukları tek spor binicilik.

> *'Aynı dili konuşmadığınız bir canlıyla aranızda farklı bir bağ oluşuyor ve ona karşı sorumluluklarınız da var aslında. İş sadece ata binmek değil o bağı kurabilmek bence.'*

Biraz da teknik kısımlarından bahseder misiniz, dikkat edilmesi gereken kurallar nelerdir? At binmenin yararları neler?

At binerken güvenlik kurallarına dikkat etmek gerek. Atların arkasına çok yanaşmayız. Binerken kafamıza kask gibi bir tog takıyoruz, koruyucu yelekler de var. Ata genelde solundan yanaşılır ve solundan binilir.

At binmenin bence en büyük yararı zihinsel. Huzur veren bir spor. Ve spor olarak da pek çok kası çok güzel çalıştırıyor. Dışarıdan sadece atın üstünde oturmuşuz gibi görünüyorsa hiç öyle değil. Çok fazla şeyi aynı anda düşünüp aynı anda yapmak gerekiyor. Çocuklar için de çok geliştirici bir spor. Kendilerinde büyük bir canlıya yön vermek özgüvenleri açısından çok faydalı oluyor. Tabii bir de atları olduğunda ona karşı yapmaları gerekenler de sorumluluk bilinçlerinin gelişmesi için çok katkı sağlıyor.

Kendinize ait atınız var mı? Hangi ırkları tercih ediyorsunuz?

Ben binicilik sporunun engel atlama branşını yapıyorum. Bizim yaptığımız sporda Avrupa atları makbul. Safkan ırk değiller, bu spora uygun fiziksel özelliklere sahip atlar.

Şu an bir tayımız var henüz 2,5 yaşında ve spora başlamadı, büyümekle meşgul. Bir iki ay öncesine kadar da yarışlara *'Goedhart'* isimli atımla katılıyorduk, onunla yolları ayırdık. Belli bir yaşa geldi ve birlikte koşabileceğimiz tüm yarışları koştuk.

Ne yazık ki bu sporda böyle bir zorluk var. Atları belli bir süre sonra değiştirmemiz gerekebiliyor. Bu bahsettiğim son atımla 140 cm Genelkurmay kupasına katılmıştım benim için Goedhart ile koştuğum en unutulmaz yarışım oydu.

Aslında ondan önce *'Aaike'* isimli bir atım vardı, ondan bahsetmezsem olmaz sanırım. Çünkü

benim için çok özel ve bu sporu çok seven bir at. Spor kariyerimdeki en özel at. Aaike ile beş sene yarış koştum ve çok fazla kupa kazandım. Kadınlar Türkiye Kupası ve Gençlik Spor Bakanlığı Kupası da bunlar arasında. Beraber üç sene milli takıma seçildik.

Ama benim için onu özel yapan bu kazanılan kupalar değil. Çok özel bir karaktere sahip olması, asla vazgeçmemesi, cesareti ve onunla aramda hissettiğim bağ. Ömür boyu bana ilham vermeye devam edecek. Ne yazık ki belli bir yaşa geldiği için dört beş sene önce onunla yarış koşmayı sonlandırmam gerekti.

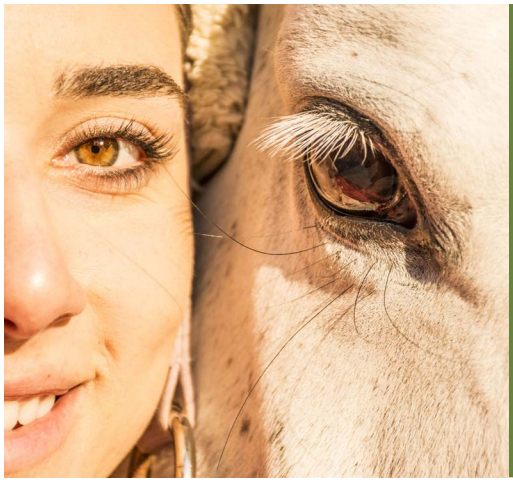

'Vakit oldukça kendim de atımla ilgilenmeyi seviyorum. Yarış ahırda kazanılır diye bir söz var, bence çok doğru. At mutlu değilse keyfi yerinde değilse yarışmalarda da iyi bir performans ortaya koymayacaktır.'

Atınızla uyum sağlamak için öncelikle güvenini kazanmak lazım diye biliyorum, bunun için çok gayret gösterdiniz mi?

Sanki bu gayret gösterilerek olacak bir şey değil gibime geliyor. Bazı atlarla zaten yola başladığınız andan itibaren aranızda bir bağ oluşuyor. Her iyi binici her iyi ata binecek diye bir kaide de yok bu sporda. O uyumu yakalamak önemli, o da kendiliğinde oluşuyor. Tabii ki ahırda iyi davranmak, atın sağlığını ön planda tutmak, biniş dışında ahırda da ata ilgi göstermek, sabırlı olmak önemli. Bunlar biraz güven kazandırır. Ama uyum yakalamak sadece bunlarla olmaz.

Mesela Goedhart ile zaman zaman o uyumun bozulduğunu hissettiğim yarışlarım oldu. Ne yazık ki bir dertleri olduğunda ağızlarıyla söyleyemiyorlar. Bizim anlamamız gerekiyor. Bu da bazen bu sporu zorlaştırıyor.

Gündoğ, 'spor kariyerimdeki en özel at' dediği Aaike ile Bulgaristan'da Balkan Şampiyonasında.

Yarışlara tek bir at ile mi katılıyorsunuz?

Genelde tek atla katılıyorum, yarış koşan tek atım olduğu için. Bu bizim kararımızdan ziyade yarış koşan kaç atımız olduğuyla ilgili. Zaman zaman takım arkadaşlarıma ait atlarla da yarış koştum. Bu da aslında antrenörümüzün kararı oluyor bazen. Yarı profesyonel dememin sebebi buydu aslında. Bu sporu tamamen işim olarak yapsaydım antrenörlük de yapmam gerekirdi. Türkiye'de genelde bu şekilde oluyor. Onlara profesyonel diyebiliriz. Onlar daha çok öğrencilerinin atlarıyla da yarış koşuyorlar ve birden fazla atla yarışmalara katılıyorlar.

Atların bakımına bir katkınız oluyor mu?

Bakımlarını seyisler yapıyor. Vakit oldukça kendim de atımla ilgilenmeyi seviyorum. Özellikle yarış zamanları bakımlarına ekstra dikkat ediyoruz. Ama genel olarak ahır bakımı çok önemli. Yarış ahırda kazanılır diye bir söz var, bence çok doğru. At mutlu değilse keyfi yerinde değilse yarışmalarda da iyi bir performans ortaya koymayacaktır.

Yarışlara nasıl hazırlanıyorsunuz? Beslenmenize dikkat etmeniz gerekiyor mu?

Aslında ben yarışmalara hazırlanmak için ekstra bir şey yapmıyorum. Ben zaten ata binmeyi çok seviyorum, dolayısıyla antrenman yapmayı çok seviyorum. Önümde bir yarış olmasa da aynı düzende ata binmeye devam ediyorum. Ama tabi ki antrenörüm önümüzde bir yarış olduğunda antrenmanları ona yönelik hazırlıyor.

Biniciliğin diğer sporlardan bir farkı da beslenme. Zayıf olmamız gerektiğiyle ilgili yanlış bir bilgi var, o jokeyler için geçerli bir durum. Bizde bir kilo sınırlaması yok. Genel olarak ben de beslenmeme dikkat ettiğimi söyleyemeyeceğim. Son zamanlarda biraz daha özen göstermeye başladım.

Binicilik hayatınızda unutamadığınız anlar var mı?

Yine Aaike ile ödül töreninde.

İyi ve kötü pek çok unutamayacağım an var. Kazandığım özel yarışmalar unutamadığım anlar tabii. Kötü an olarak da ne yazık ki ayağımın kırıldığı an. Ama ameliyat izi üstüne Aaike'nin dövmesini yaptırdım; o kötü anı hatırlamak yerine yaşadığım güzel anları daha çok hatırlayabilmek için...

Türkiye'de biniciliğe verilen önem ne düzeyde?

Ne yazık ki çok eksiğimiz var. Aslında ben milli sporcuyum ama Balkan şampiyonalarında ülkemizi temsil ettim. Balkan Şampiyonası da ne yazık ki dünya kupası ya da olimpiyatlara göre çok daha alt düzey bir yarış. Türkiye'de binicilik yaparak olimpiyatlara ya da dünya kupasına katılmak neredeyse imkansız. Bu yüzden başarılı, hayatını bu spora adamış sporcularımızın çoğu yurtdışında yaşıyor.

Bir de ne yazık ki engel atlama branşı için ülkemizde at yetiştiriciliği yapılmıyor. Bu da sporun geride kalmasında önemli bir faktör. Genelde atlarımızı yurtdışından alıyoruz. Bu da üzücü.

Binicilikte başarının büyük payı attadır ama yarışı iki canlının birlikteliği kazandırır. Bence % 60-70 pay atta ama sadece % 60-70 de yarış kazanmaya yetmez. Önemli olan bir bütün olarak iyi olabilmek.

Hayalini kurduğunuz bir yarış var mı?

Katılmak istediğim çok yarış var. Ancak hangilerine katılabileceğim biraz şartlara bağlı. Türkiye'de en prestijli yarış Atatürk kupası. Henüz katılmadım; katılırsam ve güzel geçerse çok mutlu olduğum bir an olur.

İlgilendiğiniz başka sporlar var mı?

Evet hala arada voleybol oynuyorum. Denk geldikçe masa tenisi oynarım. Tenise de başladım. Kışları kayak yapmayı seviyorum, yazları da denizde yüzmeyi severim. Spor güzel şey!

İleriye yönelik projeleriniz, hedefleriniz var mı?

Ben biraz hayatı gelişine yaşayan birisiyim. Çok fazla proje ya da hedefim yok. Önüme çıkan yolları değerlendiriyorum. Genel olarak hayatta huzurlu olmak herhalde en büyük hedefim. İş ve sporla ilgili de mevcut durumumdaki şartları değerlendirip en iyisini yapabilmek diyebilirim.

Biniciliğe başlamayı düşünenlere tavsiyeleriniz ne olur?

Tadını çıkarsınlar! Eğitim alacakları at, kulüp ve antrenör çok önemli. Acemi binicinin bineceği atın çok sakin olması gerekiyor, ona dikkat etsinler. Ve bence bir kez de olsa atın sırtına çıkmak herkes için güzel bir deneyim olacaktır.

Tabii ki herkes aynı sporu sevecek diye bir şey yok. Benim için bu ata binmek bir başkası için tenis oynamak bir başkası için ise piyano çalmak olabilir. Ama özellikle dişhekimliği öğrencilerine ve genç meslektaşlarımıza tavsiyem iş dışında, yapmaktan keyif alacakları bir spor ya da hobiyi hayatlarına katmaları...

Zor bir mesleğimiz var. Beraberinde yapılacak bir spor ya da hobi mesleği de kolaylaştıracaktır. Fiziksel açıdan da spor olması, ileri yaşlarda mesleğimizden kaynaklanabilecek sırt bel ağrıları açısından daha avantajlı olabilir.

> *'Binicilikte başarının büyük payı attadır ama yarışı iki canlının birlikteliği kazandırır. Bence % 60-70 pay atta ama sadece % 60-70 de yarış kazanmaya yetmez. Önemli olan bir bütün olarak iyi olabilmek.'*

Hilal Gündoğ 2,5 yaşındaki tayı Calippo'nun yarışa başlamak için daha büyümesi gerektiğini söylüyor.

Gökhan Hilmi Üner
Dişhekimi,
TDBD Yayın Kurulu üyesi

Test, tost, terör

Yıllar önce bir akademisyen hocam *'Bu ülkenin başına ne geldiyse üç T'den geldi: Test, Tost, Terör...'* diye bir cümle sarf etmişti. Test yani çoktan seçmeli sınav sisteminin düşünme ve problem çözme yetisini azaltıp ezberci bir sistemi dayattığı için, tost yani genel hatlarıyla 'fast food' diyebileceğimiz beslenme şekli sağlıklı beslenmenin yerine geçtiği ve obezite başta olmak üzere birçok sağlık problemini halka yaydığı için ve son olarak da terörün güvenlik ve huzurun teminiyle ilgili en büyük sorun teşkil etmesi nedeniyle söylemişti bu cümlesini elbette...

Ben burada tosttan bahsetmeyeceğim, çünkü tostunu yiyenler magazinde yer bulur, terörden bahsetmeyeceğim, çünkü ülkede bu konuya ilişkin politikalar her gün o kadar farklı açılanıp o kadar ani değişiyor ki magazin bu kadar hızlı değişmiyor. Ben bu yazımda teste odaklanacağım.

'Çoktan seçme'ye nasıl girdik?

Test usulü yani daha önce de belirttiğim gibi çoktan seçmeli sınav sistemi Cumhuriyet tarihimizde ilk olarak 1930'lu yıllarda üzerine düşünülür ve konuşulur hale gelmiş, hatta 1932 yılında **Prof. Dr. Sadrettin Celal Antel** (1890-1954) tarafından hazırlanan 'Test Usulü' adlı kitapla ölçme değerlendirme sistemleriyle ilgili kavramlar ve gelişmiş ülkelerde kabul görmüş sistemler hakkında önemli bilgiler derlenmiştir.

1950'li yıllara geldiğimizde ise Talim ve Terbiye'nin çatısı altında Test Araştırma Bürosu (TAB) kurulmuştur. TAB, Türkiye'de, ölçme ve değerlendirme alanındaki gelişmelere destek vermek ve bu çalışmaları bilimsel bir temele oturtmak amacıyla önemli çalışmalar yürütmüş, "test", "ölçme" vb. kavramların bilimsel bir yaklaşımla tartışılması çalışmalarına katkıda bulunmuş, testler kullanılarak giriş sınavı yapılmasına ve bu yolla öğrenci alınmasına öncülük etmiştir.

1950'ler sonrasında da ülkemizde yapılan sınavlar klasik diye tabir edilen yazılı sınavlardan çoktan seçmeli olan test usulüne hızlı bir geçiş yapmış. Uzun lafın kısası Cumhuriyet tarihimizin son 70 yıllık tarihinde başta Milli Eğitim Bakanlığı ve ÖSYM olmak üzere birçok kurum ve kuruluş öğrenci ve/veya personel seçimlerinde çoktan seçmeli sınav sistemini yaygın olarak kullanmış.

Peki bu sınav sistemi kendi içerisinde eksileri artıları barındırırken, yani ölçme ve değerlendirmedeki başarısı bilimsel olarak tartışılabilirken asıl büyük sorunların sınav sorularının sınav bitene kadar mahremiyeti olacağı hiç akla gelir miydi?

Merkezi sınavlar konusundaki kuşku geçmişin kötü anıları sebebiyle her yıl yeniden canlanıyor.

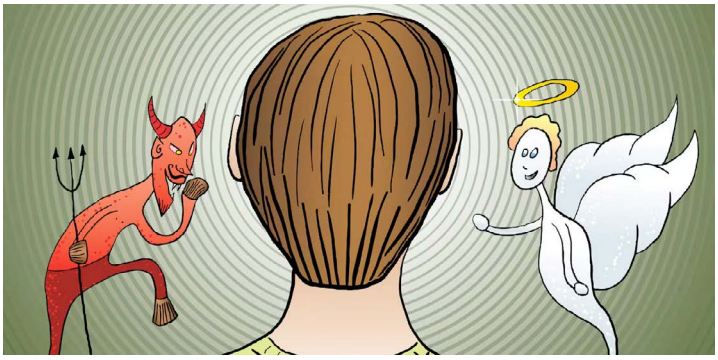

Şaibeler, iptaller, duymazdan gelmeler...

Ülkemizde MEB ve ÖSYM tarafından düzenlenen test sınavlarının mazisine baktığımızda şaibenin kanıtlandığı ve iptal edilen sınavların yanında bir de herkesin içinde kuşku bırakacak şüphelere rağmen geçerli sayılan sınavların varlığı azımsanmayacak kadar fazla. Gelin şimdi geçmişe bir yolculuk yapıp bu sınavları hatırlayalım.

▶ 1973 yılında yapılan üniversiteye giriş sınavı, sınavdan önce soruların çalındığı gerekçesiyle iptal edildi. Dönemin İstanbul Savcısı, sınav sorularının kitapçıklarının basıldığı sırada çalındığını duyurdu.

▶ 1992 tarihinde gerçekleştirilmesi planlanan Anadolu Liseleri sınavı sorularının bulunduğu kitapçığın satıldığı iddialarını araştıran Hürriyet gazetesi muhabiri Saygı Öztürk'ün sınavdan bir gün önce kitapçığı ele geçirdiğini noter aracılığıyla tasdik ettirmesinin ardından sınav ÖSYM tarafından iptal edildi.

▶ Yine 1999 yılında yapılan Öğrenci Seçme Sınavı (ÖSS) sınavı öncesi Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nin Bağlarbaşı'ndaki kampüsünde soru kitapçıklarının bulunduğu çuvaldan iki kitapçık çalındı. Ardından da sınav iptal edildi ve ileri bir tarihe ertelendi.

▶ 2009 yılında Polis Meslek Yüksek Okulları'na giriş için yapılan sınav sorularının, bazı dershanelerde öğrencilere deneme testi olarak çözdürüldüğü iddiası üzerine sınav iptal edildi. ÖSYM Başkanlığı, soruların bazı dershanelerde "KPSS deneme sınavı" adı altında öğrencilere sunulduğunu ve bu denemelerde yer alan 103 sorudan 88'inin, PMYO Sınavında sorulan 120 sorudan 88'i ile büyük benzerlik gösterdiğini duyurdu.

▶ 2010 yılında yapılan KPSS öncesinde sorular sızdırılmış, yüzlerce aday da tüm soruları doğru yanıt vermişti. Bunun anlaşılması üzerine de sınav iptal edildi. O dönem ÖSYM Başkanlığı görevini yürüten **Ünal Yarımağan**, kopya iddialarının ardından görevinden istifa etti.

▶ 2011 yılında ÖSYM tarafından yapılan YGS sınavında Matematik testi sorularındaki şifreleme konusu uzunca bir süre ülke gündeminde yer etmiş ancak sınavın geçerliliği devam etmişti. Dönemin ÖSYM başkanından konuyla ilgili açıklama ise ilginçti: *"Şifre var ama kopya yok."*

Gelelim konuyla ilgili önemli bir rapora... 2017 yılında "Yeni Nesil Terör: FETÖ'nün Analizi" başlığıyla yayımlanan bir Polis Akademisi raporunda 2000-2013 yılları arasında KPSS, ÖSS, ALES, Askeri Liseler, YDS sınavları gibi ÖSYM koordinatörlüğünde yapılan tüm sınav sorularının Gülen örgütlenmesi tarafından çalındığı ve çalınan soruların "stratejik olarak" kullanıldığı ifade edilmişti. Raporda geçen bir cümle dikkat çekiciydi:

"ÖSS sorularının tamamı yalnızca sınırlı sayıda sınav şampiyonu aday adayı ile paylaşılırken, FETÖ dershanelerine sorular kısmen verilerek sınav sonuçlarının aşırı bozulması ve sorgulanmasının önüne geçilmiştir."

Başarı çok hızlı mı yükseldi?

Şimdi gelelim günümüze... Bu yıl yapılan Liselere Giriş Sınavı'nda 719 öğrencimiz tam puan aldı. Eğer ki bunu zekâsı geri kalmış insanlara anlatacak gibi anlatsam sanırım *'aydınlık geleceğimiz ampul gibi parlıyor'* derdim. Ancak bu satırları okuyacak olan siz değerli meslektaşlarım zekâ seviyesi kanıtlanmış kişiler olduğunuz için şöyle açıklamayı daha uygun gördüm: Liselere girişte sekiz yıldır uygulanan bu sistemde en fazla tam puan alınan sınav bu sınav oldu. Sınav sonrası MEB Bilgi İşlem Genel Müdürü görevden alındı. Müdürün 2022 yılındaki LGS'ye giren çocuğunun da sınavdan 500 tam puan aldığı ortaya çıktı.

> *'Liselere girişte sekiz yıldır uygulanan bu sistemde en fazla tam puan alınan sınav bu sınav oldu. Sınav sonrası MEB Bilgi İşlem Genel Müdürü görevden alındı. Müdürün 2022 yılındaki LGS'ye giren çocuğunun da sınavdan 500 tam puan aldığı ortaya çıktı.'*

İşte böyle değerli meslektaşlarım. Konuya herhangi bir yorum katmadan sadece olan biteni ortaya koymak için yazılmış bu yazının sonuna konudan bağımsız bir anekdot ekleyerek bitireceğim sözlerimi.

Yıllar önce bir hocam *"Bu ülkenin başına ne geldiyse üç T'den geldi: Test, Tost, Terör..."* cümlesini sarf ettiğinde ben de dayanamayıp *"hocam üçünü birleştirince Testosteron oluyor, belki de ülkenin en büyük sorunu budur"* demiştim, üçü birlikte okunulduklarında benzerliğine dem vurarak. Gerçekten de kadın cinayetleri ve erkek şiddeti haberleri her gün ekranlarda. Her yıl giderek de artıyor. Bunun artık bir son bulması ümidiyle...

Sağlıcakla kalın...

Yazı ve fotoğraflar: **Kutlay Özcan**
Dişhekimi, TDBD Yayın Kurulu üyesi

Dağ lalesi

Dağ lalesi (Tulipa armena, Tulipa sylvestris ve diğer yabani Tulipa türleri), doğada kendiliğinden yetişen ve birçok farklı renkte görülebilen en çok da kan kırmızı renkli kokusuz dayanıklı bir bitkidir. İşte dağ laleleri hakkında ilginç 10 bilgi:

▶ Lalenin atalarıdır

Bugün bildiğimiz süs lalelerinin çoğu, Anadolu, İran ve Orta Asya'da yetişen yabani dağ lalelerinden türemiştir.

▶ Türkiye dağ lalesi cennetidir

Türkiye, özellikle Doğu Anadolu ve İç Anadolu bölgeleri, Akdeniz bölgesi, Toros dağları yabani lalelerin anavatanıdır. En çok bilinen türlerden biri Tulipa Armena'dır.

▶ Soğuğa dayanıklıdır

Dağ laleleri sert dağ iklimine dayanıklıdır ve karlar eridikten hemen sonra çiçek açabilirler. Nisan ayı başında 1300 m.'lerde Mersin - Gülnar ilçesi Taşoluk, Dayıcık, Sıhömer, İsaklar, Bardat bölgelerinde açarken daha yükseklerde Mayıs ayındada açabilir.

▶ Kendi kendine çoğalır, düz taşlı tarlalarda yeşil nemli otlu alanlarda yetişir

Soğanları toprak altında çoğalır ve uygun koşullarda geniş alanlara yayılabilir.

▶ Osmanlı'da büyük değere sahipti

Osmanlı döneminde lale, özellikle 18. yüzyıldaki "Lale Devri"nde büyük bir simgeydi. Pek çok kültür sanat eserinde yer aldı.

▶ Hollanda laleleri Türkiye'den gitti

Lale denince akla Hollanda gelir, ancak laleler Osmanlı İmparatorluğu'ndan Hollanda'ya götürülerek orada popüler hale getirilmiştir.

▶ Nesli tehlike altında olan türleri var

Bazı dağ lalesi türleri, doğadan bilinçsizce toplanma ve habitat kaybı nedeniyle yok olma tehlikesiyle karşı karşıyadır.Doğu Anadolu'da ters lale türleri koruma altına alınmışken kırmızı laleler için bir koruma bulunmamaktadır.

▶ Tohumla çoğalması zor ve uzun sürer

Dağ laleleri tohumla da çoğalabilir, ancak çiçek açmaları 5-7 yıl sürebilir. Bu yüzden çoğunlukla soğanla çoğalır.

▶ Endemik türleri bulunur

Türkiye'de sadece belirli bölgelerde yetişen endemik dağ lalesi türleri vardır, örneğin *Tulipa koyuncui* ve *Tulipa sprengeri*.

▶ Efsanelere konu olmuştur

Dağ laleleri birçok halk hikayesinde geçer. Türk kültüründe kırmızı lalelerin, imkansız aşklar ve fedakarlıkla ilişkilendirildiği söylenir.

Türkiye, özellikle Doğu Anadolu ve İç Anadolu bölgeleri, Akdeniz bölgesi, Toros dağları yabani lalelerin anavatanıdır.

TDB SÜREKLİ DİŞHEKİMLİĞİ EĞİTİMİ KREDİLENDİRİLİŞTİR ERİ BİRLİĞİ

KREDİLENDİRİLEN ETKİNLİKLER

SDE Yüksek Kurulu'nun Temmuz 2025 tarihli toplantısında değerlendirilen etkinlikler:

TDB Akademi	Tel: 0312 435 93
Genç Bireylerde Travma ve Restoratif Dişhekimliği Modülü 13-14 Haziran 2025	
Mardin Dişhekimleri Odası	Tel: 0541 676 06 23
Her Yönüyle Sinüs Lifting 29 Haziran 2025	
Osmaniye Dişhekimleri Odası	Tel: 0505 671 59 79
Her Yönüyle İmmediate Loading 5 Temmuz 2025	
Türk Prostodonti ve İmplantoloji Derneği	Tel: 0535 827 62 07
The 48th Annual EPA Congress and The 27th Scientific TPID Congress 11-13 Eylül 2025	

VEFAT

İzmir Dişhekimleri Odası üyesi meslektaşımız **Turgut Cengiz Göleli** (1967 İstanbul Ü.D.F. mezunu) 30 Mayıs 2025 tarihinde yaşamını yitirmiştir.

İzmir Dişhekimleri Odası üyesi meslektaşımız **Orhan Ölçer** (1966 İstanbul Ü.D.F. mezunu) 12 Haziran 2025 tarihinde yaşamını yitirmiştir.

İzmir Dişhekimleri Odası üyesi meslektaşımız **Alparslan Kurultay** (1974 Hacettepe Ü.D.F. mezunu) 19 Temmuz 2025 tarihinde yaşamını yitirmiştir.

İzmir Dişhekimleri Odası üyesi meslektaşımız **Mustafa Karakaya** (1980 Ege Ü.D.F. mezunu) 19 Temmuz 2025 tarihinde yaşamını yitirmiştir.

Ailelerinin ve yakınlarının acısını paylaşır, başsağlığı dileriz.

28. TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ ULUSLARARASI DİŞHEKİMLİĞİ KONGRESİ

TDB TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ

Diyarbakır, Türkiye
18-21 Eylül 2025
DİCLE ÜNİVERSİTESİ KONGRE MERKEZİ

www.tdbkongreleri.org

EXPODENTAL 2025

Emre Harbalıoğlu
Dr. Dişhekimi,
TDBD Yayın Kurulu üyesi

Ebedi Kalp Atışı Ebedi Şehir ROMA

İtalya'ya yapılan bir yolculuk, yalnızca coğrafi bir yer değiştirme eylemi değil, aynı zamanda tarihin kendisiyle girilen bir diyalogdur. Bu, her kaldırım taşının, her çeşmenin ve her harabenin binlerce yıllık hikayeler fısıldadığı bir toprağa yapılan bir zaman yolculuğudur. Bu anlatıda, yolumuz bizi doğrudan Batı medeniyetinin ebedi kalbine götürüyor: Roma.

Roma'yı ziyaret etmek, sadece bir mekana değil, aynı zamanda fikirlere yapılan bir seyahattir. Burası, zamanın bir nehir gibi değil, üst üste binmiş jeolojik katmanlar gibi hissedildiği, katmanlı ve kaotik bir güzelliğe sahip bir şehirdir. İmparatorluk, Papalık ve modernite, aynı anda var olan, birbiriyle iç içe geçmiş ve bazen de birbiriyle çatışan güçlerdir.

Bu yazıda, sizi Roma'nın imparatorluk, barok ve modern yaşamının derinliklerine daldıran, bin yıllık yankılarını dinlemeye ve "La Dolce Vita"nın ritmini hissetmeye davet ediyorum. Bu, taşların konuştuğu ve her köşenin bir hikaye anlattığı Ebedi Şehir'e yapılan bir keşif yolculuğudur.

İMPARATORLUĞUN YANKILARI - TANRILARIN VE GLADYATÖRLERİN YÜRÜDÜĞÜ YER

Kolezyum: Bir Yaşam ve Ölüm Tiyatrosu

Roma'nın kalbinde duran Kolezyum, sadece bir taş yığını değil, aynı zamanda Roma'nın gücünün, mühendislik dehasının ve acımasız eğlence anlayışının somutlaşmış halidir. İnşası, M.S. 70-80 yılları arasında Flavian Hanedanı imparatorları (Vespasian, Titus ve Domitian) tarafından, İmparator Nero'nun savurganlığının anısını silmek için popülist bir jest olarak gerçekleştirilmiştir. Yapı, Nero'nun *Domus Aurea*'sının bir parçası olan yapay gölün üzerine inşa edilmiştir. Bu devasa projenin insani maliyeti ise şaşırtıcıdır; inşaat işçiliğinin büyük bir kısmı, Birinci Yahudi-Roma Savaşı'nın ardından esir alınan 100 bine yakın Yahudi köle tarafından sağlanmıştır.

Kolezyum, bir Roma mühendislik şaheseridir. Yapımında tahminen 100 bin m^3 traverten taşı, Roma çimentosu ve tüf blokları kullanılmıştır. O dönemde binaların çoğu tek katlıyken, yaklaşık 50 metre yüksekliğindeki bu yapı, parlak beyaz travertenleriyle güneşte parlayarak görenleri hayran bırakırdı. İkonik dış cephesi, mimari düzenlerin dikey bir ilerlemesini sergiler: zemin katta sade Toskana, ikinci katta daha ayrıntılı İyon ve üçüncü katta süslü Korint sütunları bulunur. Bu, Roma mimari hiyerarşisinin görsel bir dersi niteliğindeydi.

Kolezyum'un bugünkü harap görünümü, sadece deprem ve yangın gibi doğal afetlerin bir sonucu değildir. Yapının duvarlarındaki büyük oyuklar, daha derin bir hikaye anlatır. İnşaat sırasında traverten bloklarını bir arada tutmak için kullanılan yaklaşık 300 ton demir kelepçe, sonraki yüzyıllarda yağmalanarak bu delikleri geride bırakmıştır. Bu durum, anıtın imparatorluk sonrası yaşamına dair somut bir kanıttır. Kolezyum, Roma'nın düşüşünden sonra bir mezarlık, konut alanı ve hatta güçlü bir ailenin müstahkem kalesi olarak kullanılmıştır. Dolayısıyla, duvarlarındaki her bir yara, sadece bir yıkımın değil, aynı zamanda 2000 yıllık kesintisiz bir kullanım, suistimal ve yeniden amaçlandırma sürecinin de izini taşır. Hikaye, Roma'nın çöküşüyle bitmez; duvarlardaki deliklerde devam eder.

Şehirde Bernini'nin eserlerinden biri de Dört Nehir Çeşmesi'dir. Dünyanın dört büyük ırmağı olan Nil, Rio de la Plata, Ganj ve Tuna'dan ilham alarak tasarlanmıştır.

Vatikan Meydanı

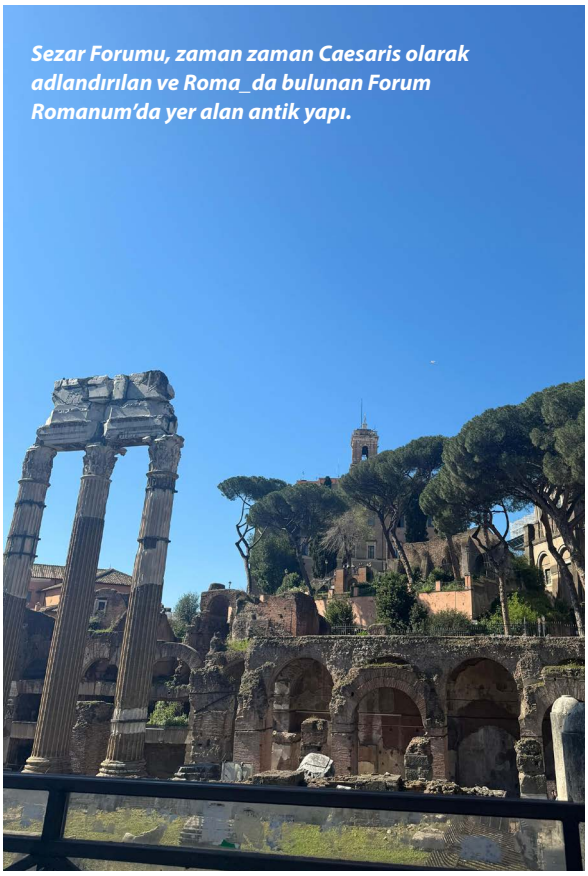

Sezar Forumu, zaman zaman Caesaris olarak adlandırılan ve Roma_da bulunan Forum Romanum'da yer alan antik yapı.

Harita Galerisi , İtalya'yı tasvir eden haritaların her iki yüzünde fresklerin bulunduğu devasa bir duvar resmidir.

Roma Forumu ve Palatin Tepesi: Bir İmparatorluğun Sinir Merkezi

Roma Forumu, planlı bir kompleks değil, yüzyıllar boyunca organik olarak gelişmiş bir alandır. Dünyanın ilk kanalizasyon sistemlerinden biri olan *Cloaca Maxima* tarafından kurutulan bataklık bir mezarlık alanından, Cumhuriyet ve İmparatorluk dönemlerinin hareketli merkezine dönüşmüştür. Günümüz sokak seviyesinin yaklaşık 2-3 kat altında yer alan bu alanda yürümek, zamanda geriye gitmek gibidir.

Forum'daki bir yürüyüş, tarihi ara noktalarla doludur. Ana arter olan **Via Sacra**, Julius Caesar'dan zafer kazanan generallere kadar herkesin ayak izlerini taşır.

Titus Kemeri (MS 82), Kudüs üzerindeki zaferi anmak için inşa edilmiştir ve içindeki kabartmalarda, bir Yahudi menorasının ilk Roma tasvirlerinden birini içeren Tapınağın yağmalanması sahnesi bulunur. Tarihsel olarak Yahudilerin bu kemerin altından geçmeyi reddettiği bilinmektedir.

Septimius Severus Kemeri (MS 203), Partlara karşı kazanılan zaferleri kutlayan devasa bir mermer yapıdır ve ortaçağda bir kilise ve kaleye dahil edilmesi sayesinde iyi korunmuştur.

Satürn Tapınağı (MÖ 497), Roma'nın en eski tapınaklarından biridir ve ayakta kalan sekiz sütunuyla tanınır. Devlet hazinesini (aerarium) barındırarak Roma'nın zenginliğini ve gücünü simgelemiştir.

Pio-Clementino müzesindeki Laocoön ve Oğulları heykeli, Athena'nın rahibi ve iki oğlunu öldürmek için iki yılan göndermesini anlatıyor.

Curia, yani Senato Binası, idari kararların alındığı muazzam bir siyasi güç merkeziydi.

Vesta Tapınağı ile **Vesta Bakireleri Evi**, Roma'nın kutsal ateşinin altı güçlü rahibeden oluşan Vesta Bakireleri tarafından korunduğu, şehrin kutsal kalbiydi.

Antoninus ve Faustina Tapınağı, önce MS 141'de tanrılaştırılan İmparatoriçe Faustina'ya adanmış, daha sonra kocası İmparator Antoninus Pius'un ölümünden sonra onu da içerecek şekilde yeniden adanmıştır. Bu, anıtların kişisel ve siyasi mirasları yansıtacak şekilde nasıl evrildiğini gösterir.

Bir başka büyüleyici örnek ise **Romulus Tapınağı**'dır; bu tapınağın Roma'nın kurucusuna değil, 4. yüzyılda İmparator Maxentius'un genç yaşta ölen

ve tanrılaştırılan oğluna adandığına inanılmaktadır. Bu, sonraki imparatorların kendi hanedanlık amaçları için kurucu mitleri nasıl benimsediklerinin bir kanıtıdır.

Son olarak, Forum'da dikilen son anıt olan **Phocas Sütunu** (MS 608), bir Doğu Roma İmparatoru'na adanmıştır ve sütunun kendisinin muhtemelen daha önceki bir 2. yüzyıl anıtından geri dönüştürüldüğü düşünülmektedir. Bu örnekler, Forum'un statik bir yapılar koleksiyonu olmadığını, tarihin taş üzerine aktif olarak yazıldığı ve yeniden yazıldığı dinamik bir siyasi ve dini sahne olduğunu ortaya koymaktadır.

Pantheon: Göklere Bir Bakış

Pantheon'un içine adım atmak, insanı huşu içinde bırakan bir deneyimdir. Binanın yüksekliğinin kubbesinin çapına eşit olması (43.44 metreye 43.44 metre), içinde mükemmel bir küre oluşturur ve bu, Roma mimarisinin uyumunun bir kanıtıdır. Bu yapı, hala dünyanın en büyük donatısız beton kubbesidir.

Panteon'un 43.44 metre çapındaki kubbesi yaklaşık 2 bin yıldır dünyanın en büyük donatısız beton kubbesidir.

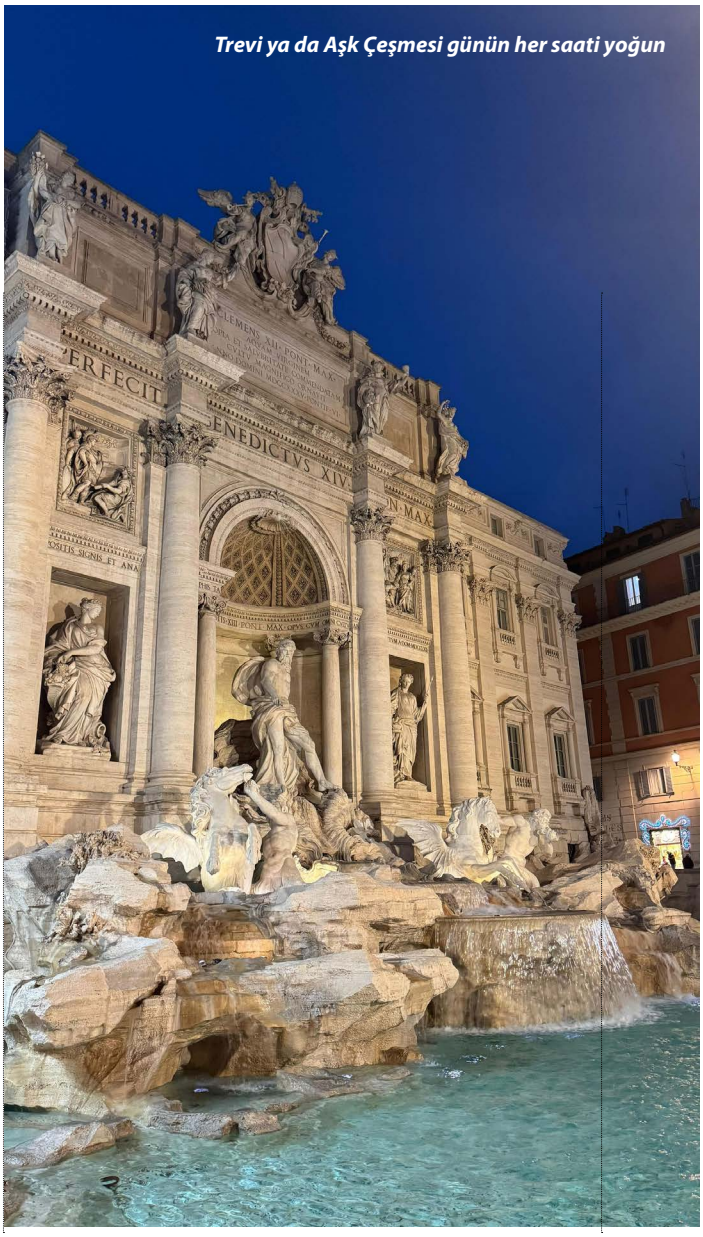

Trevi ya da Aşk Çeşmesi günün her saati yoğun

İnşaatındaki deha, beton karışımının değişkenliğinde yatar: tabanda traverten gibi daha ağır agregalar kullanılırken, ağırlığı azaltmak için tepeye yakın yerlerde süngertaşı ve volkanik cüruf gibi daha hafif malzemeler kullanılmıştır. Kasetli tavan, kütleyi azaltırken yapısal kaburgalar oluşturur. Tek ışık kaynağı olan 9 metrelik oculus, günün ve yılın zamanına bağlı olarak iç mekanın farklı bölümlerini aydınlatan hareketli bir spot ışığı, adeta göksel bir saat yaratır.

Pantheon'un tarihi de mimarisi kadar katmanlıdır. Başlangıçta MÖ 27'de Marcus Agrippa tarafından yaptırılmış , ancak bugünkü yapı, İmparator Hadrianus'un MS 125 civarında yaptığı radikal bir yeniden inşadır. Olağanüstü korunmuş olması, MS 609'da Papa IV. Boniface tarafından Santa Maria ad Martyres adıyla bir Hristiyan kilisesine dönüştürülmesine borçludur. Bu dönüşüm, onu diğer antik binaların maruz kaldığı yağmalanmadan kurtarmıştır.

BAROK GÖSTERİ - ÇEŞMELER, MEYDANLAR VE PAPALIK İHTİŞAMI

Sonsuzluk İçin Bir Madeni Para: Trevi Çeşmesi'nin Büyüsü

Trevi Çeşmesi, Palazzo Poli'nin cephesini bir sahne arkası gibi kullanarak küçük bir meydanı dolduran dramatik bir etki yaratır. 26.3 metre yüksekliği ve 49.15 metre genişliğiyle Roma'nın en büyük Barok çeşmesidir. Bu taş ve su dramasının merkezindeki figür, genellikle karıştırıldığı gibi Neptün değil, tüm suların Titan tanrısı Okeanos'tur. Okeanos, denizin sakin ve fırtınalı ruh hallerini simgeleyen biri sakin diğeri huzursuz

Vatikan'da yer alan Momo Merdivenleri DNA'ya benzer çift sarmal bir yapı oluşturmak için birbirine dolanan iki spiral merdiven şeklinde tasarlanmış.

Vatikan Şehri: Bir Sanat ve İnanç Krallığı

Dünyanın en küçük egemen devleti olan Vatikan Şehri Roma'da ziyaret edilmesi gereken yerlerin başında geliyor.

Vatikan Müzeleri, baş döndürücü bir başyapıtlar labirentidir. Ziyaretçiler, lahitlerin bulunduğu Yunan Haçı Galerisi, Laocoön ve Oğulları gibi klasik heykellerin sergilendiği Pio-Clementino Müzesi, Haritalar Galerisi, Raphael Odaları ve Borgia Daireleri gibi mutlaka görülmesi gereken yerlerden geçerler.

Bu yolculuğun zirvesi, müzenin tacı olan **Sistine Şapeli**'dir. Şapele girerken zorunlu olan sessizlik ve fotoğraf çekme yasağı, deneyimin kutsallığını artırır. Michelangelo'nun tavan freskleri Yaratılış'tan sahneleri, sunak duvarındaki güçlü *Son Yargı* etkileyici bir görsele sahip.

Şapelden sonra, dünyanın en büyük kilisesi olan Aziz Petrus Bazilikası gelir. İçeride, Michelangelo'nun dokunaklı *Pietà*'sı gibi kilit eserler bulunur.

Büyük ölçüde tek yönlü olan rota , ziyaretçiyi klasik heykellerden haritalara, duvar halılarından Rönesans resimlerine kadar galeri galeri gezdirerek sanatsal ve ruhsal bir beklenti oluşturur. Müze turunun sonunda yer alan Sistine Şapeli, bu yolculuğun kasıtlı doruk noktasıdır.

Piazza Navona, MS 1. yüzyılda inşa edilen Domitianus Stadyumu'nun bulunduğu yere inşa edilmiştir ve stadyumun açık alanını oluşturur.

iki deniz atı tarafından çekilen bir deniz kabuğu arabasına binerken tasvir edilmiştir.

Çeşme, aynı zamanda suyun hikayesini anlatır. MÖ 19'dan kalma antik bir su kemeri olan Aqua Virgo'nun yeniden canlandırılmış halinin son noktasıdır. Okeanos'un sağındaki kabartma, su kaynağını susamış Roma askerlerine gösteren genç bakire (virgo) efsanesini tasvir eder. Bolluk ve Sağlık heykelleri ise suyun hayat veren özelliklerini kutlar.

Elbette, çeşmenin en ünlü ritüeli, 1954 yapımı Aşk Çeşmesi filmiyle popülerleşen madeni para atma geleneğidir: bir para Roma'ya geri dönmek, iki para aşkı bulmak, üç para ise evlenmek için atılır. Her gün atılan tahmini 3,000 Avro'nun bir hayır kurumuna bağışlandığını bilmek bu geleneğe anlam katar. Ziyaretçilere tavsiye, büyük kalabalıklardan kaçınmak ve aydınlatılmış ihtişamını deneyimlemek için sabah çok erken veya gece geç saatlerde gitmeleridir. Geri dönüştürülmüş suyu içmemek ve yasa dışı olan suya girmeye çalışmamak konusunda dikkatli olunmalıdır.

Şehrin en ikonik noktalarından biri olan İspanyol Merdivenleri (Piazza di Spagna), adını hemen yanındaki İspanyol Elçiliği'nden alıyor.

LA DOLCE VİTA ROMA ANINI TATMAK

Trastevere: Tiber'in Karşısındaki Roma'nın Ruhu

Adı Roma'nın içinden geçen Tiber nehrinden alan **Trastevere** (Tiber'in ötesi) sarmaşıklarla kaplı ortaçağ binaları ve büyüleyici arnavut kaldırımlı sokaklardan oluşan bohem bir labirenttir. Tarihi, antik bir işçi sınıfı mahallesi olarak başlayıp daha sonra Julius Caesar gibi zengin Romalıları çeken bir bölgeye dönüşmüştür.

Mahallenin atan kalbi, Roma'nın en eski kiliselerinden birine ev sahipliği yapan ve 12. yüzyıldan kalma altın mozaikleriyle ünlü **Piazza di Santa Maria in Trastevere**'dir. Akşamları sokak sanatçılarının buluşma noktasıdır.

Günümüzde Trastevere, otantik Roma gece hayatının merkezidir; zanaatkar dükkanları, canlı barlar ve geleneksel trattoria'larla doludur. Bir akşam yürüyüşü, bir aperitivo veya unutulmaz bir akşam yemeği için idealdir. Özellikle, el yapımı kokteyller sunan Freni e Frizioni veya şirin şarap barı Latteria gibi mekanlar önerilir.

Bir Roma ziyafeti: Makarna ve sokak lezzetlerinin kutsal üçlüsünün peşinde

Roma mutfağı, basit, malzemeye odaklı ve "cucina povera" (yoksul mutfağı) geleneğine dayanan bir mutfaktır. Şehrin en ikonik yemekleri, karmaşık saray kreasyonları değil, tarihsel zorunluluk ve pastoral yaşamın ürünleridir.

Roma makarnasının "tarihi üçlüsü" şunlardır: Carbonara, Cacio e Pepe, Amatriciana.

Bu lezzetleri tatmak için, yüksek kaliteli malzemeleriyle tanınan Roscioli Salumeria veya Trastevere'deki geleneksel atmosferiyle Da Teo gibi yerler önerilir.

Roma'nın en sevilen sokak lezzeti ise **Supplì**'dir. Bu, genellikle domates soslu ve ortasında erimiş mozzarella bulunan, ikiye ayrıldığında "telefon teli" etkisi yaratan *(supplì al telefono)* derin yağda kızartılmış bir pirinç topudur.

Kahve Ritüeli: Tarihi Kafelerden Sabah Barına

Roma'da iki temel kahve deneyimi vardır. Birincisi, 18. yüzyıl kahvehanelerinin zarif, entelektüel geleneğidir. İtalya'nın en eski ikinci kafesi olan Antico Caffè Greco (1760'da kuruldu), Keats, Wagner ve Stendhal gibi sanatçıların uğrak yeriydi ve bugün yaşayan bir müze işlevi görmektedir. Diğeri ise modern Roma barının demokratik, hızlı tempolu ritüelidir. Bu kültür, savaş sonrası espresso makinelerinin seri üretimiyle doğmuştur. Romalılar, genellikle günde birkaç kez, hızlı ve ucuz bir kafein takviyesi için kahvelerini tezgahta (al banco) ayakta içerler. Bir masada oturmanın her zaman tezgahta durmaktan daha pahalıya mal olacağını da hatırda tutmak gerekir.

Carbonara, yağlı kurutulmuş domuz eti, sert peynir, yumurta, tuz ve karabiberle yapılan yaygın bir spaghetti yemeği.

Tüm sayılara ulaşmak için tıklayın